

شعر / داستان / گپ

صالح رحمانی / ترجمه بلا و برگه عباس کیوستکی به عربی / محمد امین الکرخي
اسکندر صالحی / محمدرضا صفدری / ضیاء الدین خلقي / محمدرضا تقی دخت
دکتر محسن اوقلاسمی / علی عطیعی / نوافل / شاه منصور شاه میرزا
احمد عبدالمعالی الحجازی / فرزانه رحمانیان / نوراله مرادی / بیابان / شمری / صلاح نیازی
عبدالله زکی / مسعود علیدین / نوافل
لی یونگ لی / مسعود غفوری / اسید علی میقاتی / آبرت کوچی
مهتابی / انور / هادی / کوناه / قاسمی / محمد خضیر / فرزاد / اسد / احمد باقر / کالهی / لهری
محمد خسروی / ردا / اسید / زارع / محمدی / عبدالجسین / فرزاد / علیرضا / محمودی / ایلامهر
محسن حکیم / معالی / اسرار / وند / به / وطن / امینگو / با / دکتر / صفدر / تقی / زاده / محمد / خواجه / پیر
حمید رضا اکبری / شروه / امیدی / غیری / المیل / وروان
آسیه حیدری / شاهی / سرلی / احمد / رضایی / فرخانی / اموسی / بیاج

دوماهنامه ادبی

شماره اول

۱۳۹۷

C H A M E H

در شناخت مجله ادبی چامه

در شناخت مجله ادبی چامه
پژوهش و نگارش: دفتر طرح و تولید

مجله ادبی چامه، تهران:

آیت الله کاشانی، شاهین جنوبی، لاله شرقی، بنفشه نهم، شماره ۲

۰۹۱۲۱۴۸۶۹۶۱ - سال تأسیس ۱۳۹۷

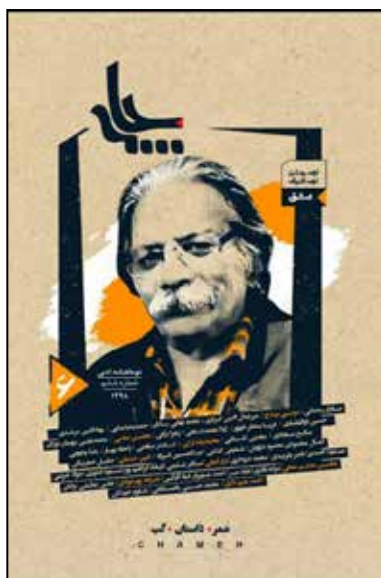
در یک نگاه

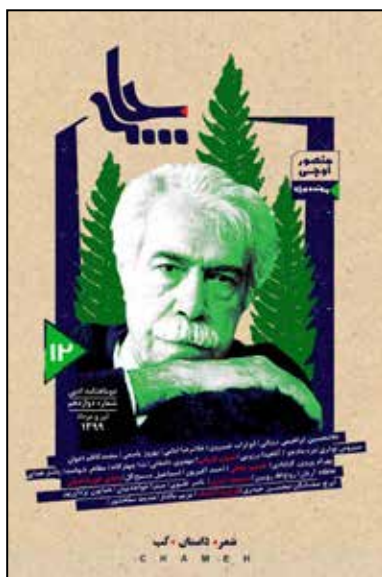
مجله ادبی چامه به مدیریت محمدصادق رحمانیان در جلسه ۳۰ بهمن ۱۳۹۶ هیات نظارت بر مطبوعات، مجوز نشریه اختصاصی «چامه» صادر شد.

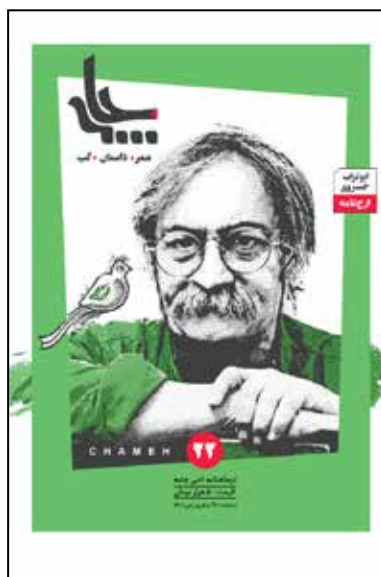
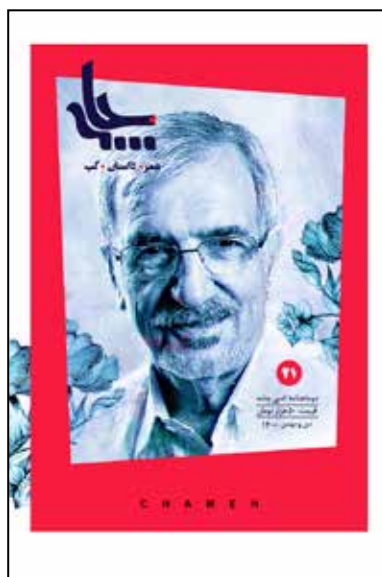
شماره اول، شهریور و مهر ۱۳۹۷ با طرح روی جلد عباس کیارستمی
شماره دوم، آبان و آذر ۱۳۹۷، یا طرح روی جلد، احمدرضا احمدی
شماره سوم، دی و بهمن ۱۳۷۹، با طرح روی جلد جلال آل احمد،
شماره چهارم، فروردین ۱۳۹۸، با طرح روی جلد اورهان پاموک
شماره پنجم، اردیبهشت و خرداد ۱۳۹۸، با طرح روی جلد احمد اقتداری،
شماره ششم، تیر و مرداد ۱۳۹۸، با طرح روی جلد عبدالحسین فرزاد، در
شماره هفتم، شهریور و مهر ۱۳۹۸، با طرح روی جلد هوشنگ مرادی کرمانی،
شماره هشتم، آبان و آذر ۱۳۹۸، با طرح روی جلد منوچهر آتشی
شماره نهم، دی و بهمن، ۱۳۹۸ با طرح روی جلد هوشنگ ابتهاج
شماره دهم، اسفند و فروردین ۱۳۹۹، با طرح روی جلد محمدرضا شفیعی کدکنی
شماره یازدهم، اردیبهشت و خرداد ۱۳۹۹، با طرح روی جلد علی احمدسعید آدونیس
شماره دوازدهم، تیر و مرداد ۱۳۹۹، با طرح روی جلد منصور اوجی
شماره سیزدهم، شهریور و مهر ۱۳۹۹، با طرح روی جلد پرویز ضیاءشهابی

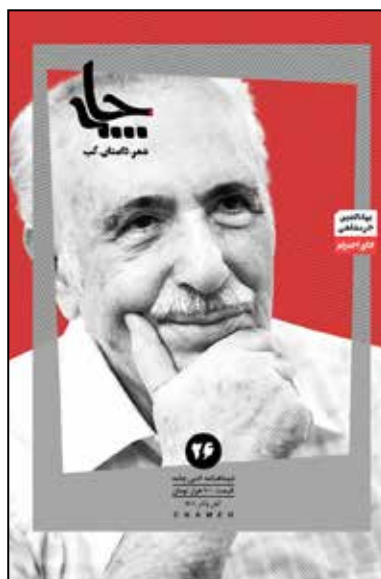
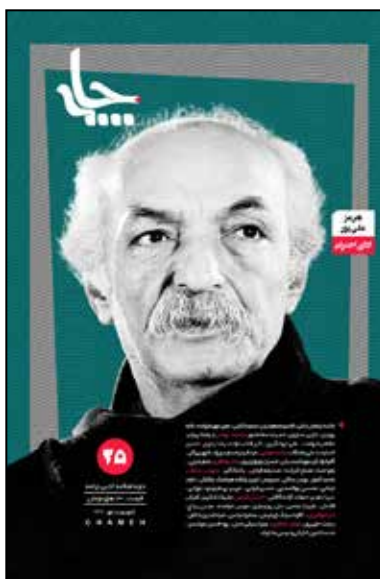
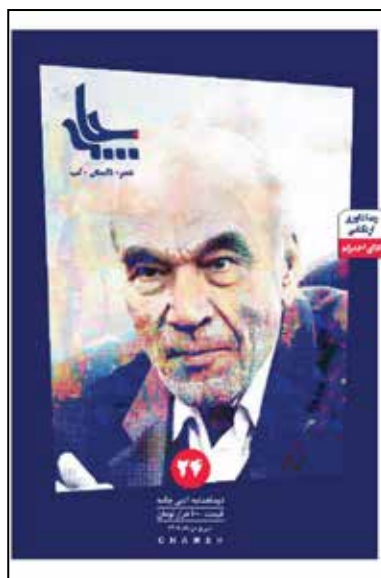
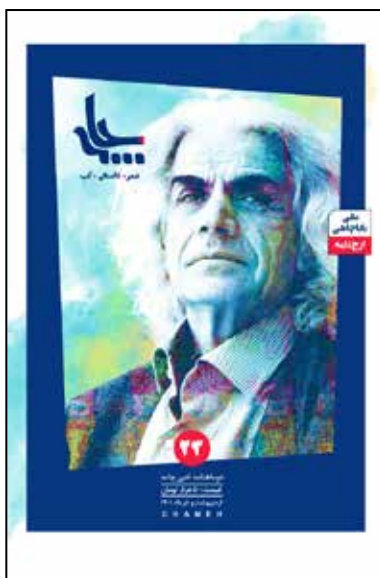
شماره چهاردهم، آبان و آذر ۱۳۹۹، با طرح روی جلد محمد حسین مهدوی (م. مؤید)
 شماره پانزدهم، دی و بهمن ۱۳۹۹، با طرح روی جلد جلال خالقی مطلق
 شماره شانزدهم، اسفند و فروردین ۱۴۰۰، با طرح روی جلد سید علی صالحی
 شماره هفدهم، اردیبهشت و خرداد ۱۴۰۰، با طرح روی جلد صدسال داستان نویسی در ایران
 شماره هیجدهم، تیر و مرداد ۱۴۰۰، با طرح روی جلد محمد تقی شمس لنگرودی
 شماره نوزدهم، شهریور و مهر ۱۴۰۰، با طرح روی جلد علی محمد حق شناس
 شماره بیستم، آبان و آذر ۱۴۰۰، با طرح روی جلد سیروس نوذری
 شماره بیست و یک، دی و بهمن ۱۴۰۰، با طرح روی جلد علی موسوی گرمارودی
 شماره بیست و دو، اسفند و فروردین ۱۴۰۱، با طرح روی جلد ابوتراب خسروی
 شماره بیست و سه، اردیبهشت و خرداد ۱۴۰۱، با طرح روی جلد علی بابا چاهی
 شماره بیست و چهار، تیر و مرداد ۱۴۰۱، با طرح روی جلد رضا داوری اردکانی
 شماره بیست و پنج، شهریور و مهر ۱۴۰۱، با طرح روی جلد هرمز علی پور
 شماره بیست و ششم، آبان و آذر ۱۴۰۱، با طرح روی جلد بهاء الدین خرمشاهی
 شماره بیست و هفتم، دی و بهمن ۱۴۰۱، با طرح روی جلد عبدالمجید ارفع
 شماره بیست و هشتم، اسفند و فروردین ۱۴۰۲، با طرح روی جلد موسی بیدج
 شماره بیست و نهم، اردیبهشت و خرداد ۱۴۰۲، با طرح روی جلد ضیاء موحد
 شماره سی ام، تیر و مرداد ۱۴۰۲، با طرح روی جلد قطب الدین صادقی
 شماره سی و یکم، پاییز ۱۴۰۲، با طرح روی جلد کامل احمد نژاد
 شماره سی و دوم، زمستان ۱۴۰۲، با طرح روی جلد مسعود خیام
 شماره سی و سوم، بهار ۱۴۰۳، با طرح روی جلد فیض شریفی
 شماره سی و چهارم، تابستان ۱۴۰۳، با طرح روی جلد محمدرضا عبدالملکیان
 شماره سی و پنجم، پاییز ۱۴۰۳، با طرح روی جلد محمد علی بهمنی
 شماره سی و شش، زمستان ۱۴۰۳، با طرح روی جلد فرزاد ادیبی
 شماره سی و هفت، بهار ۱۴۰۴، با طرح روی جلد فرزانه خجندی
 شماره سی و هشت، تابستان ۱۴۰۴، با طرح روی جلد علی رضا پنجه‌بی
 شماره سی و نه، پاییز ۱۴۰۴، با طرح روی جلد محمد باقر کلاهی اهری

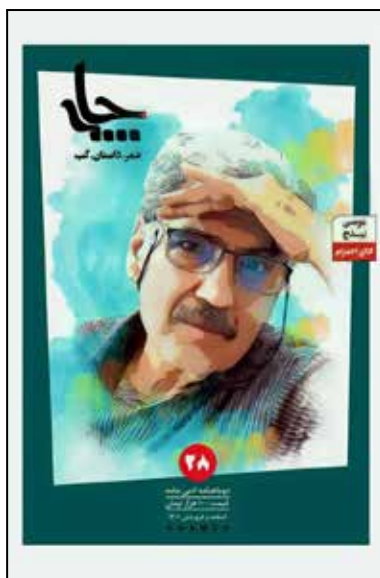

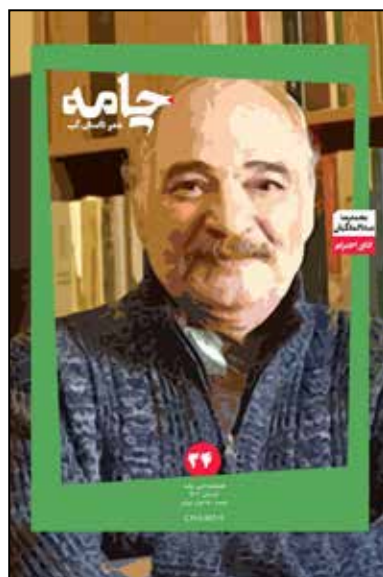
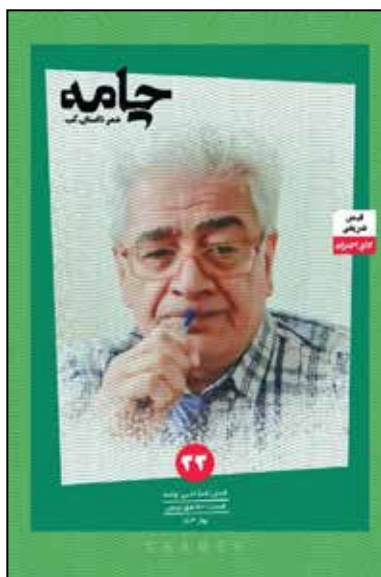
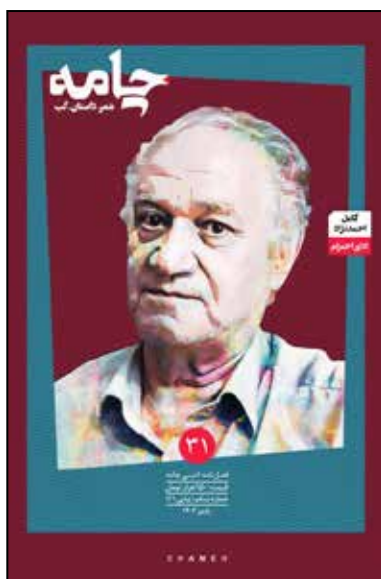

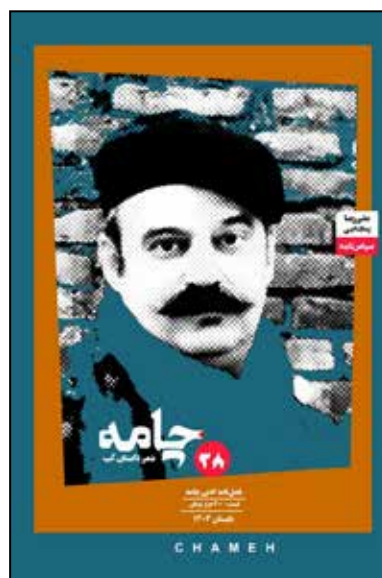
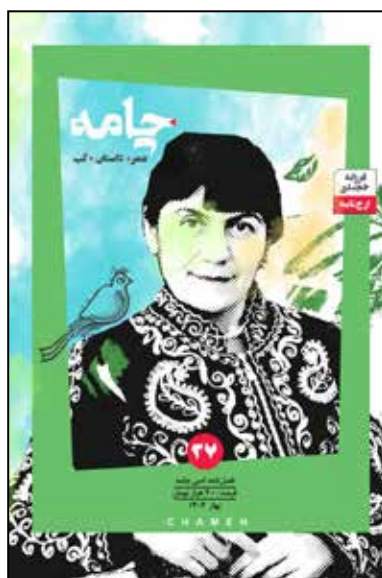
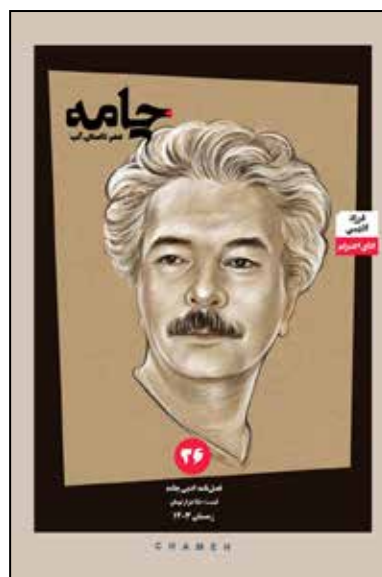
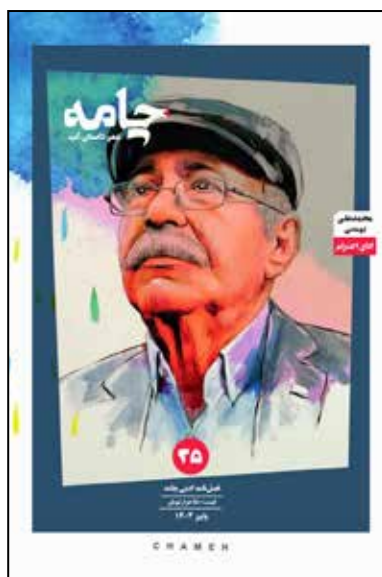

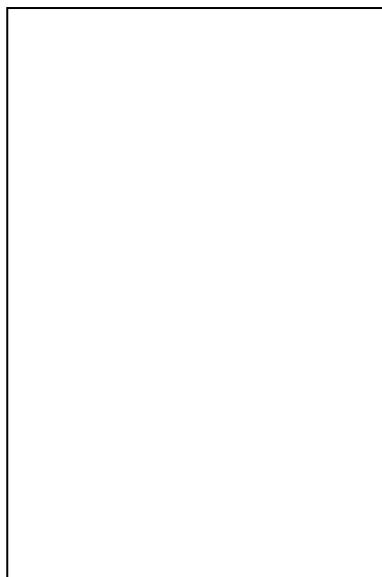
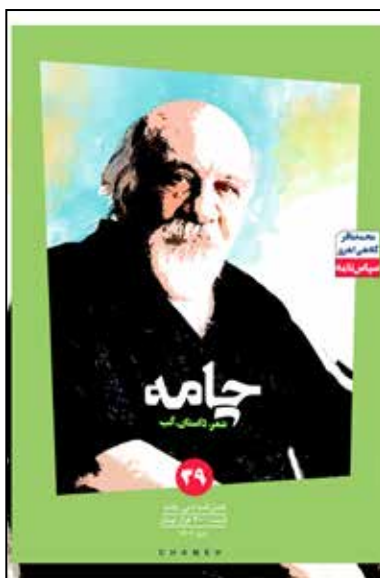

روایت پیوسته‌ی چامه (بخش اول: از تولد تا تثبیت)

در بهار ۱۳۹۷، در هنگامه‌ای که نشریات ادبی یکی یکی خاموش می‌شدند، «چامه» از دل خلوتی طولانی زاده شد. محمدصادق رحمانیان، که در دنیای شعر با نام «صادق رحمانی» شناخته می‌شود، تصمیم گرفت مجله‌ای را منتشر کند که نه فقط خبر از شعر و داستان بدهد، بلکه لذت ادبیات را به یادها بازگرداند. او سال‌ها پیش از این در گرایش نشریه‌ی «همساده» را برای فرهنگ عامه منتشر کرده بود، و حالا در قامت مدیر رادیو فرهنگ و پژوهشگر ادبی، دوباره به میدان بازمی‌گشت. چامه نخستین شماره‌اش را در ۲۲۴ صفحه منتشر کرد؛ رنگارنگ، پرصدا، و سرشار از گفت‌وگو، شعر، ترجمه و روایت. در همان شماره‌ی نخست، مهدی اخوان ثالث در گفت‌وگویی رادیویی به زندگی بازمی‌گشت، اشعار عباس کیارستمی به عربی ترجمه می‌شد، و موسی بیدج از روسیه سفرنامه‌ای می‌نوشت. چامه از همان ابتدا نشان داد که نه فقط مجله‌ای ادبی، که خانه‌ای برای گپ و ترجمه و گفت‌وگو است؛ پلی میان ادبیات فارسی و جهان، میان سنت و امروز.

چند ماه بعد، در آبان و آذر همان سال، شماره‌ی دوم چامه منتشر شد؛ پر از رنگ‌های تازه و صداها‌ی متفاوت. شعرهایی از احمد رضا احمدی، لیلا کردبچه، حسنا محمدزاده و فضل‌الله صبحی مهتدی، در کنار داستان‌هایی از هاروکی موراکامی و زکریا تامر، چامه را به میدان گفت‌وگوی میان شرق و غرب بدل کرد. موسی بی‌دج سفرنامه‌اش را ادامه داد، و طنز عمران صلاحی از پس سال‌ها در مصاحبه‌ای منتشر نشده زنده شد. در دو شماره‌ی نخست، مجله به تدریج هویتش را می‌یافت: گشودگی، گفتگو، ترجمه و تنوع. چامه می‌خواست ادبیات را از دایره‌ی تنگ محافل، به خانه‌ی هر خواننده ببرد.

شماره‌ی سوم در زمستان ۱۳۹۷ با عنوان «ویژه‌نامه سه‌گانی در شعر ایران» نقطه‌ی عطفی بود. نخستین بار چامه پرونده‌ای موضوعی را سامان داد؛ درباره‌ی شعری کوتاه و به ظاهر ساده اما سرشار از اندیشه. در این ویژه‌نامه، از هایکوی ژاپنی تا سه‌گانی ایرانی، از مقاله‌ی علیرضا فولادی تا یادداشت نفیسه نصیری و الهه کاشانی، طیفی از نقد و تجربه گرد آمد. همان شماره بود که سایت اینترنتی چامه نیز راه افتاد. گامی به سوی دیجیتالی شدن و دسترس‌پذیری گسترده‌تر.

در کنار سه‌گانی، شعرهایی از شاعران ایرانی و جهانی، از م. موید و سیروس نوذری تا تاتی جو ناکامورا و لیا اوکراینکا چاپ شد. چامه از همان آغاز مرز نمی‌شناخت؛ زبان‌ها و فرهنگ‌ها را کنار هم می‌نشاند تا از دل تفاوت‌ها، معنا بسازد. **شماره‌ی چهارم** در اسفند ۱۳۹۷ و فروردین ۱۳۹۸ منتشر شد و رنگ و بوی جنوب گرفت. ویژه‌نامه‌ی ۶۷ صفحه‌ای آن به یارمحمد اسدپور و جریان «شعر موج ناب» اختصاص یافت؛ جریانی برخاسته از مسجد سلیمان که در دهه‌های چهل و پنجاه با نگاهی تازه به زبان، شعر فارسی را دگرگون کرد. اردشیر صالح‌پور و دیگران، در این پرونده از تاریخ جنبش گفتند، و خود اسدپور نیز یادداشتی نوشت. در کنار آن، چامه با طرح «بازگشت به خانه‌ی پدری» از شاعران خواست تا

از ریشه و بازگشت بنویسند. گفت‌وگو با عبدالعلی دستغیب و محمدرضا عبدالملکیان و شعرهایی از بهرام اردبیلی و عبدالرضا مفتوحی، چامه‌ی چهارم را به مجله‌ای گرم و درخشان بدل کرد. از آن پس، چامه هر دو ماه، خانه‌ای تازه از ادبیات می‌ساخت. در شماره‌ی پنجم (اردیبهشت و خرداد ۱۳۹۸)، نگاه چامه به فرهنگ مردم دوخته شد. این بار موضوع ویژه، «فرهنگ عامه» بود؛ با مقاله‌هایی از اسدالله نوروزی، ترجمه‌ای از اولریش مارزلف، و پژوهش‌هایی از گوشه‌وکنار ایران. این شماره نشان داد که چامه فقط مجله‌ی شعر نیست؛ بلکه جغرافیایی است برای روایت زیست فرهنگی مردم. از کتاب درمانی تارنگ‌ها، از باورهای بومی تا ادبیات شفاهی، چامه پنجره‌های تازه‌ای به فرهنگ گشود. شماره‌ی ششم در تابستان همان سال، با موضوع «عشق: نیمه‌ی روشن، نیمه‌ی تاریک» منتشر شد؛ پر از نام‌های درخشان از محمود درویش تا شفیعی کدکنی و نزار قبانی. روی جلد تصویر عبدالحسین فرزاد نقش بسته بود؛ پسر هامون شعر فارسی. در این شماره، عشق نه فقط به عنوان احساس، که به عنوان مسئله‌ای فلسفی و زیبایی‌شناختی بررسی شد. مقاله‌ی «زیبایی‌شناسی عشق در عصر کلان‌داده‌ها» خواننده را از جهان ادبی به جهان فناوری می‌برد. در سرمقاله، صادق رحمانی از تجربه‌ی دشوار نشر سخن گفت؛ از سال‌ها حضورش در میدان شعر و رسانه، و از اینکه چامه را بی‌چشمداشت مالی در فضای مجازی منتشر می‌کند تا ادبیات از کالای فروش به میدان اندیشه بازگردد. چامه‌ی ششم نماد بلوغ دوره‌ی نخست بود: مجله‌ای آزاد، چندزبانه، و سرشار از اعتماد به نفس.

بخش دوم: از یک سالگی تا بلوغ

در تابستان ۱۳۹۸، چامه به یک سالگی رسید. شماره‌ی هفتم آن با شمعی روشن بر جلد منتشر شد؛ شمعی که استعاره‌ای از تداوم بود، از نوری که می‌خواست خاموشی نپذیرد. در سرمقاله‌ی آن شماره، صادق رحمانی با صدایی آرام و اندیشناک از دغدغه‌ی خود گفت: اینکه چگونه در زمانه‌ی یأس و شکست‌های روحی، ادبیات باید امید بیافریند. او می‌خواست چامه مجله‌ای باشد که درون مایه‌ی روشن و امیدبخش را ترویج کند، مجله‌ای که از سوگواری فرهنگی فاصله بگیرد و به زندگی و عشق کلمه بازگردد. ویژه‌نامه‌ی این شماره به هوشنگ مرادی کرمانی اختصاص داشت؛ نویسنده‌ی محبوبی که با «قصه‌های مجید» نسل‌ها را با ادبیات آشتی داده بود. دو گفت‌وگو با او، یادداشت‌هایی درباره‌ی آثارش و بازخوانی بخشی از کارهای رادیویی‌اش در این شماره منتشر شد. چامه هفتم، در عین حال که به احترام گذشته سر فرود می‌آورد، افق‌های آینده را نیز نشان می‌داد. در همین شماره برای نخستین بار دو بخش تازه به مجله افزوده شد: «یادبود شاعر»** و «کتاب در چامه»**.

بخش نخست برای گرامی‌داشت چهره‌هایی چون حسین جلال‌پور و حسین آهی بود، و بخش دوم بازنشر آثار ادبی فراموش‌شده‌ای که سال‌ها از چاپ بازمانده بودند. با این شماره، چامه دیگر فقط مجله‌ای برای خواندن نبود؛ بلکه بخشی از حافظه‌ی فرهنگی ایران شد. پاییز همان سال، شماره‌ی هشتم منتشر شد با تصویر مردی خندان با سبیل و عینک: منوچهر آتشی. چامه در این شماره، به شاعر جنوبی ادای احترام کرد. موضوع محوری آن «نامه و نامه‌نگاری» بود؛ نامه‌هایی میان نویسندگان و شاعران، و حتی نامه‌هایی از امروز به درگذشتگان. مجله از خوانندگان نیز خواسته بود که در چند سطر برای یکی از چهره‌های ادبی بنویسند و حاصل، مجموعه‌ای از صداهای انسانی بود که میان زمان‌ها پل می‌زد. در همین شماره، رحمانی در یادداشت آغازین نوشت که چامه قرار نیست فقط دفتر شعر باشد، بلکه می‌خواهد گفت‌وگوی انسانی را زنده نگه دارد. در کنار نامه‌ها، شعرها و داستان‌های نویسندگان از ایران و جهان چاپ شد، از موسی بیدج تا احمدرضا احمدی و خالد متاوع، و از محمدعلی اسلامی ندوشن تا رزا جمالی. چامه هشتم با ۳۶۴ صفحه، همان قدر که حجیم بود، غنی نیز بود؛ سندی از زنده بودن گفت‌وگو در فرهنگ معاصر. سپس شماره‌ی نهم آمد با تصویر هوشنگ ابتهاج، سایه‌ی همیشه حاضر شعر فارسی، بر جلد. این شماره در زمستان ۱۳۹۸ منتشر شد و همچون مرثیه‌ای عاشقانه برای نسل بزرگان بود. در یادداشت آغازین با عنوان «چامه‌ورزی»، رحمانی خاطره‌ی دیدار خود با سایه را در رادیو بازگو می‌کرد؛ روزی در دهه‌ی هشتاد که ابتهاج بی‌هیاهو آمده بود و از خاطراتش با شهریار سخن گفته بود. آن دیدار بهانه‌ای شد برای بازخوانی یک عصر. در ادامه، یادداشت‌های ادبی این شماره به پرسشی بنیادی می‌پرداختند: «چرا می‌نویسیم؟» و «نوشتن برای ما چه معنا دارد؟» در کنار آن، گفت‌وگویی طولانی با غلامرضا ستوده، استاد دانشگاه تهران، و متنی کمترخوانده شده از مهدی

اخوان ثالث چاپ شد. شعرهای متنوعی از رسول یونان، فیروز ناجی، ابتسام برکات و کنستانتین سیمینف نیز حضور داشتند؛ از ایران تا فلسطین و روسیه. شماره‌ی نهم چامه مجله‌ای بود میان خاطره و اندیشه؛ میان احترام به سایه و پرسش از چرایی نوشتن. شماره‌ی دهم در اسفند ۱۳۹۸، همزمان با پایان یک دهه و آغاز دهه‌ای تازه منتشر شد. این شماره نشانه‌ی گذار بود. چامه از این پس وارد فضای رسمی نشر دیجیتال شد و در فروشگاه‌های اینترنتی فیدیبو و جابر قرار گرفت. روی جلد، چهره‌ی محمدرضا شفیعی کدکنی می‌درخشید؛ دانشی مردی که حضورش در ادبیات معاصر ایران همچون سایه‌ی پیدل بر دهلیز شعر است. در این ویژه‌نامه، از احمد مهدوی دامغانی و محمدکاظم کاظمی تا افشین اعلاء و موسی بیدج درباره‌ی شفیعی نوشتند. یادداشت‌هایی از روزهای سه‌شنبه‌ی استاد، نامه‌ای از پرویز ناتل خانلری و متنی از حسن انوری، همه در کنار شعرها و داستان‌هایی از نسل‌های گوناگون منتشر شد. در گفت‌وگویی با «گريشنا»، صادق رحمانی از فلسفه‌ی انتشار رایگان مجله گفت: اینکه چامه نه برای کسب سود، که برای خدمت به کلمه است. این شماره پر بود از امید، گفت‌وگو و نگاهی فراگیر به ادبیات جهانی از ترجمه‌ی داستان‌های کافکا و شعرهای رضا علی حسن، تا گفت‌وگو با نوش‌آفرین انصاری درباره‌ی ادبیات کودک. در بهار ۱۳۹۹، شماره‌ی یازدهم به شاعر عرب، ادونیس، اختصاص یافت. انتخابی دقیق و نمادین: شاعری که مرزهای زبانی را شکست و شعر را از تعبد به رهایی کشاند. رحمانی در گفت‌وگویی درباره‌ی او گفت: «ادونیس در مقیاس جهانی پرچم شعر را برافراشته است، و انتخاب او در امتداد نگاه دوزبانه‌ی چامه است.» در این شماره شعرهایی از علی باباچاهی، شمس لنگرودی و عبدالحسین فرزاد چاپ شد و گفت‌وگوهایی از موسی بیدج و محمدالامین الکرخی با شاعران عرب در کنار آن نشست. چامه در این مقطع به پلی زبانی بدل شد؛ میان شعر فارسی و عربی، میان میراث

و مدرنیته.

در همین شماره بود که رحمانی درباره‌ی بحران شعر گفت: «بحران در شعر نیست، در شاعر است.» و از لزوم نوآوری در معنا سخن راند. شماره‌ی یازدهم چامه چنان گسترده بود که می‌شد آن را دانشگاه کوچکی در باب زبان و ادبیات دانست. تابستان همان سال، شماره‌ی دوازدهم منتشر شد؛ با پرونده‌ای درخشان درباره‌ی منصور اوجی و نگاهی به شعر کوتاه امروز ایران. بیش از ۳۳۰ صفحه بود و وعده‌ای تازه داشت: چامه از این شماره به صورت چاپی نیز منتشر می‌شود. رحمانی در مقدمه نوشت: «می‌خوانیم تا معرفت بیاموزیم یا می‌خوانیم تا حقیقت را بیافرینیم؟» و در ادامه از دیدار اردیبهشتی خود با منصور اوجی در شیراز گفت، دیداری که حال و هوای دو نسل از شاعران را در خود داشت. این شماره سرشار بود از تأمل در «خواندن»، در معنای شعر کوتاه و در گفت‌وگوهای درونی اهل قلم. از زبان مارسل پروست تا نگاه اوجی، از تأمل فلسفی تا لطافت شاعرانه، چامه دوازدهم روحی اندیشمندانه‌تر یافت.

بخش سوم: از بلوغ تا تأمل (شماره‌های ۱۳ تا ۲۰)

در نیمه‌ی دوم دهه‌ی نود، چامه از یک مجله‌ی ادبی فعال به نهادی فرهنگی بدل شد؛ نهادی که هر شماره‌اش نه فقط برای خواندن، که برای اندیشیدن منتشر می‌شد. از این مقطع به بعد، محوریت هر شماره یک چهره‌ی برجسته‌ی ادبی بود — اما این ارج‌نامه‌ها صرفاً یادنامه نبودند، بلکه میدان گفت‌وگویی بودند میان نسل‌ها، میان گذشته‌ی ادبی و اکنون فرهنگی.

شماره‌ی سیزدهم، در بهار ۱۴۰۰، نقطه‌ی آغاز این مسیر تازه بود. چامه که در شماره‌های پیشین از ادونیس و اوجی سخن گفته بود، حالا به درون خود بازمی‌گشت و شعر معاصر ایران را از منظر پژوهش و نگاه اجتماعی بررسی می‌کرد. مقالاتی تحلیلی درباره‌ی نسبت شعر و زمان، نقدی بر فرم شعر کوتاه امروز، و یادداشت‌هایی درباره‌ی ادبیات اقوام ایرانی فضای این شماره را شکل می‌دادند. مقایسه با شماره‌ی دوازدهم نشان می‌داد که چامه از زیبایی‌شناسی فردی به سوی اندیشه‌ی جمعی و پویش فرهنگی حرکت کرده است.

در شماره‌ی چهاردهم، مجله به یکی از چهره‌های کم‌نظیر شعر ایران پرداخت: محمدحسین مهدوی (م. موید). این شماره، به حق، یکی از کامل‌ترین ارج‌نامه‌های ادبی در سال‌های اخیر بود. مقاله‌هایی از قاسم آه‌نین‌جان، ساعد باقری، افشین علاء، موسی بیدج، ضیاءالدین خالقی و حمیدرضا شکارسری، هرکدام از زاویه‌ای به شعر آیینی و فلسفی موید می‌نگریستند. در سرآغاز شماره، صادق رحمانی نوشت: «شعر موید آیینی است، اما نه در معنای مناسکی؛ بلکه در معنای جست‌وجوی پیوسته‌ی انسان برای روشنایی در تاریکی.» این جمله چکیده‌ی مسیر چامه بود: یافتن روشنایی در شعر، همان‌گونه که در شماره‌ی ششم در باب «عشق» جست‌وجو کرده بود. بخش شعر زمان در این شماره با حضور شاعرانی چون حنیف خورشیدی، بنفشه حجازی و محمد آشور، تنوع زبانی را در شعر امروز ایران به نمایش گذاشت. اگر شماره‌های پیشین، تأملی در چهره‌های محبوب ادبیات معاصر بودند، شماره‌ی چهاردهم نگاهی عمیق‌تر و تحلیلی‌تر به ماهیت شعر داشت – و از همین جا چامه وارد مرحله‌ی بلوغ شد. به دنبال آن، در شماره‌ی پانزدهم، مجله گامی دیگر به سوی ادبیات پژوهشی برداشت و پرونده‌ای جامع برای دکتر جلال خالقی مطلق، شاهنامه‌پژوه نامدار، منتشر کرد. این شماره بر خلاف چامه‌های شاعرانه‌ی پیشین، سرشار از تأملات زبان‌شناختی و حماسی بود. رحمانی در یادداشت آغازین با عنوان «چامه‌ورزی» نوشت: «شعر و روایت در این جهان کاری ویژه می‌کنند؛ می‌خواهند جهان را از ناپاکی‌ها آزاد کنند. ما شعر می‌خوانیم تا رنج‌ها را تاب بیاوریم و کلمات را سایه‌بانی کنیم تا آفتاب را در سایه‌ی امن آن ببینیم.» این جمله به نوعی مانفیس‌ت تازه‌ی چامه بود: شعر، نه تنها هنر، بلکه پناه است. در این شماره، مقاله‌هایی از کاووس حسنلی و حسنا محمدزاده و ترجمه‌هایی از شعر جهان در کنار معرفی پژوهش‌های خالقی مطلق

آمده بود. در قیاس با شماره‌ی چهاردهم، چامه از آیین به اسطوره، از عرفان به تاریخ گام برداشته بود – و این نشانه‌ی وسعت نگاه مجله بود. تابستان همان سال، شماره‌ی شانزدهم منتشر شد؛ ویژه‌ی سیدعلی صالحی، شاعر مؤسس جریان شعر گفتار. این شماره بازگشتی بود از شعر اسطوره به شعر زندگی. رحمانی در سرآغاز نوشت که در شماره‌ی چهارم، با پرونده‌ی «یارمحمد اسدپور و موج ناب» کوشیده بود بخشی از تاریخ ادبیات معاصر را روشن کند، و اکنون در شانزدهمین شماره، با صالحی، به زبان زنده‌ی مردم بازمی‌گردد. یادداشت‌ها و گفتارهایی از دوستان صالحی درباره‌ی منش و اندیشه‌ی او منتشر شد، و در کنارشان مجموعه‌ای از نقدها درباره‌ی نسبت میان گفتار و شعر در روزگار ما. در مقایسه با شماره‌ی پانزدهم، این شماره گرم‌تر و انسانی‌تر بود؛ گویی چامه میان اسطوره و مردم در رفت‌وآمد بود، تا تعادلی میان بلندای اندیشه و زمین واقعیت بیابد. شماره‌ی هفدهم بر مدار نقد شعر امروز ایران شکل گرفت. گفت‌وگو با اسماعیل امینی، کاظم واعظ‌زاده و حامد معراجی درباره‌ی وضعیت نقد شعر در ایران، هسته‌ی اصلی آن را تشکیل می‌داد. چامه در این شماره به پرسشی جسورانه پرداخت: چرا شعر فراوان داریم اما نقد اندک؟ این شماره از حیث ساختار به شماره‌ی سوم (ویژه‌ی سه‌گانی) شباهت داشت، زیرا رویکردی نظری و آموزشی داشت، اما در سطحی بسیار عمیق‌تر. چامه هفدهم مجله‌ای بود برای اهل تأمل؛ سندی از خودآگاهی ادبیات نسبت به خودش. پاییز همان سال، شماره‌ی هجدهم به شمس لنگرودی اختصاص یافت؛ شاعر اندیشه و عاطفه، و یکی از محبوب‌ترین چهره‌های شعر معاصر. در این شماره، لحن مجله نرم‌تر، عاطفی‌تر و در عین حال پخته‌تر بود. از دل نقدهای نظری شماره‌ی قبل، چامه دوباره به شعر بازمی‌گشت – اما این بار شعری که از آگاهی عبور کرده و به تجربه‌ی انسانی رسیده است. ویژه‌نامه شمس لنگرودی همانند آتشی و سایه، رنگی از دلتنگی و سپاس داشت؛

و شاید بتوان گفت که در این شماره، چامه به خود شعر نزدیک‌تر از همیشه بود. و سرانجام در شماره‌های نوزدهم و بیستم، مجله به دو چهره‌ی متفاوت اما مکمل پرداخت: علی محمد حق شناس، زبان شناس و نظریه پرداز شعر، و سپس به حوزه‌ی شعر جوان و ادبیات تازه. در نوزدهم، مجله از «نقد زبان» گفت و از میراث علمی حق شناس در دانشگاه و رسانه. در بیستم، اما باز به شور بازگشت — شعرهایی از شاعران جوان، ترجمه‌هایی از ادبیات عرب و اروپایی، و مقاله‌ای درباره‌ی «پرسش از شعر در عصر دیجیتال». این دو شماره مکمل هم بودند: یکی تامل در گذشته‌ی نظری، و دیگری نگاهی به آینده‌ی زبانی. در مقایسه با دوره‌ی دوم (شماره‌های ۷ تا ۱۲)، چامه در این دوره به گونه‌ای تازه زیست. اگر در گذشته، مجله بیشتر شاعرانه و یادبودمحور بود، اینجا به سوی گفت‌وگویی فرهنگی و فکری رفت. چامه دیگر تنها روایت شعر نبود، بلکه «اندیشه‌ی شعر» بود. در این سال‌ها، رحمانی و گروه همکارانش موفق شدند مجله را به مجموعه‌ای میان رشته‌ای بدل کنند: جایی میان ادبیات، فلسفه، نقد و جامعه.

بخش چهارم: از نوگرایی تا جهانی شدن (شماره‌های ۲۰ تا ۳۸)

با انتشار بیستمین شماره، چامه رسماً وارد مرحله‌ی تازه‌ای شد؛ مرحله‌ای که دیگر صرفاً درگیر بازنمایی چهره‌های ادبی نبود، بلکه به بازاندیشی در جایگاه شعر و داستان در جهان معاصر می‌پرداخت. از این شماره به بعد، مجله به نوعی «آینه‌ی چندزبانگی» در فرهنگ ایرانی و فارسی‌زبان بدل شد. شماره‌ی بیستم ویژه‌ی سیروس نوزری، شاعر کوتاه‌سرای ایرانی، نقطه‌ی عطفی در مسیر مجله بود. در این شماره، علاوه بر ویژه‌نامه‌ی «من کلاغ خودم هستم»، مجموعه‌ای از نقدها و گفت‌وگوها درباره‌ی کوتاه‌سرایی و شعر موج ناب منتشر شد. رحمانیان در سرمقاله با یادداشتی درباره‌ی «عبدالرزاق گورنه»، برنده‌ی نوبل ادبی، از پیوند میان ادبیات فارسی و میراث قرآنی سخن گفت. این نخستین بار بود که چامه از شعر فراتر رفت و ادبیات جهانی را در نسبت با ایران دید. در کنار شعرها و داستان‌های ایرانی، بخشی به ادبیات رومانی اختصاص داشت؛ حرکتی نمادین که نشان از گسترش افق چامه از محلی به جهانی داشت. این شماره در مقایسه با شماره‌های

۱۳ تا ۱۹، نشان داد که مجله از بازتاب شاعرانه به نقد فرهنگی و تطبیقی رسیده است. در شماره ییست ویکم، چامه سراغ چهره‌ای ریشه‌دار از نسل انقلاب رفت: سیدعلی موسوی گرمارودی. رحمانیان در یادداشت آغازین، ضمن نقد فضای مجازی و سطحی‌نگری در شعر امروز، از لزوم بازگشت به بنیان‌های معرفتی شعر سخن گفت. گرمارودی در این شماره نه فقط به عنوان شاعر آیینی، بلکه به عنوان اندیشمند پیونددهنده‌ی سنت عربی و فارسی معرفی شد. ویژه‌نامه‌ای مفصل با نوشته‌های یوسفعلی میرشکاک، بیدج، خرمشاهی و امینی، چامه را به سمت پژوهش تاریخی سوق داد. در قیاس با شماره ییستم، این شماره درون‌گراتر و کلاسیک‌تر بود؛ نوعی بازگشت به ریشه‌ها پس از گشایش بین‌المللی. اما شماره ییست و دوم تحولی بنیادین را رقم زد. ویژه‌نامه‌ی ابوتراب خسروی، نویسنده‌ی رازآلود جنوب، نقطه‌ی تلاقی ادبیات داستانی و فلسفه‌ی نوشتن بود. رحمانی در سرآغاز از «زیباترین شعر جهان» سخن گفت و در واقع از ناممکنی کمال هنری. در این شماره دو پرونده‌ی منطقه‌ای («شعر بوشهر» و «شعر عراق») جای گرفتند؛ چامه از ادبیات ملی به «جغرافیای فرهنگی» وارد شد. شعر بوشهر با دبیری ابوالقاسم ایرانی و شعر عراق با کوشش محمدالأمین الکرخی، چامه را به نخستین مجله‌ی فارسی‌زبان فرامرزی بدل کرد. در شماره ییست و سوم، نوبت علی باباچاهی بود؛ شاعری که مفهوم پسانیمایی را به بازی زبانی بدل کرد. رحمانی در مقدمه از «ماجرای جویی با کلمات» سخن گفت و این جمله روح اصلی شماره بود. نکته‌ی جالب در این شماره، حضور همزمان ترجمه‌ی شعر براهنی به عربی و بازخوانی آثار اوست؛ چامه به شکلی نمادین، شعر ایران را به زبان‌های دیگر صادر کرد. در مقایسه با شماره‌ی قبل، از نشر فلسفی و اجتماعی خسروی، به بازی فرمی و آوایی باباچاهی رسیده بود؛ یعنی از عمق به سطحی پرتحرک‌تر، از اندیشه

به فرم. **شماره‌ی بیست و چهارم** یکی از سنگین‌ترین شماره‌های پژوهشی چامه بود. ویژه‌نامه‌ی دکتر رضا داوری اردکانی، فیلسوف فرهنگ، و در کنار آن، آغاز پرونده‌ی بزرگ «شعر گیلان» نشانه‌ی دو قطب در تفکر چامه بود: اندیشه‌ی نظری و اقلیم فرهنگی. شعر گیلان با حضور شمس لنگرودی، اکبر اکسیر، حافظ موسوی و دیگران، به چامه چهره‌ای مردم‌نگار داد. این شماره نشان داد که مجله می‌تواند فلسفه و شعر را در کنار هم بنشانند؛ از عقل تا عاطفه، از دانشگاه تا روستا. در **شماره‌ی بیست و پنجم**، ویژه‌ی هرمز علی‌پور، شعر ناب دهه‌ی پنجاه دوباره زنده شد. رحمانی در سرمقاله از «پنج شاعر جوانی» گفت که نیم‌قرن پیش جنبشی تازه ساختند – و این اشاره، در واقع گفت‌وگوی چامه با میراث خودش بود. بخش‌های متعدد ترجمه و گفت‌وگو با شاعران عرب و فلسطینی، به ویژه موسی حوامده و دنیا میخائیل، چامه را به حلقه‌ی پیوند شعر مقاومت بدل کرد. این شماره نسبت به ۲۴، شاعرانه‌تر و گرم‌تر بود؛ ادبیات نظری جای خود را به نوستالژی شعر ناب داد. **شماره‌ی بیست و ششم** به بهاء‌الدین خرمشاهی اختصاص داشت و رویکردی فلسفی و دینی داشت. رحمانی در یادداشت خود از «بیان و لحن» گفت، و از این‌که راز تأثیرگذاری خرمشاهی در هماهنگی عقل و ذوق است. چامه با این شماره به نوعی متوازن‌تر شد: میان پژوهش قرآنی، حافظ پژوهی و شعر معاصر. در مقایسه با ۲۵، چامه از شور به شعور رسید؛ از شعر ناب به معناشناسی زبان. از **شماره‌ی بیست و هفتم** با عبدالمجید ارفعی، پژوهشگر زبان‌های باستانی، چامه وارد حیطه‌ی تمدن شد. در سرآغاز، رحمانی از مقایسه‌ی شعر و کشتی گفت – استعاره‌ای دقیق از جایگاه شعر در فرهنگ ایران.

بخش گفت‌وگوی «زبان سعدي» با بدرالزمان قریب و دیگران، چامه را به مجله‌ای میان‌رشته‌ای بدل کرد؛ جایی میان باستان‌شناسی و شعر. اگر شماره‌ی ۲۶ عقلانی بود، این شماره تاریخی بود؛ چامه به عمق

ریشه‌ی زبان رفت. در شماره‌ی بیست‌وهشتم، ویژه‌ی موسی بیدج، شاعر و مترجم برجسته، چامه به اوج بین‌المللی خود رسید. رحمانی از او به عنوان «پل میان دو جهان» یاد کرد؛ جهان عرب و فارسی. در این شماره شعرهای دوزبانه و گفت‌وگوهایی میان مترجمان چاپ شد و چامه عملاً به یک مجله‌ی دوفرهنگی بدل گشت. از شعرهای هرمزگان گرفته تا گفتار فلسفی درباره‌ی یاکوب بومه، چامه در این شماره گستره‌ی جغرافیایی و فکری خود را تثبیت کرد. شماره‌ی بیست‌ونهم ویژه‌ی ضیاء موحد، فیلسوف و شاعر، یکی از خردورزانه‌ترین شماره‌های چامه بود.

در گفت‌وگویی بلند، موحد از نیما، حافظ و سعدی سخن گفت و از تنهایی شاعر در روزگار جدید. در کنار آن، آرشیو گفت‌وگوهای رادیویی با احمد رضا احمدی و منوچهر شیبانی، پلی میان حافظه‌ی ادبی و رسانه ایجاد کرد. چامه در این شماره از شاعر به متفکر رسید؛ از احساس به پرسش.

در شماره‌ی سی‌ام، ویژه‌ی دکتر قطب‌الدین صادقی، شعر و تئاتر به هم رسیدند. گفت‌وگوی رحمانی با صادقی درباره‌ی پیوند شعر و نمایش‌نامه، به این نتیجه رسید که «نگاه شاعرانه، جوهر درام است». این شماره از حیث ترکیب هنرها، متفاوت‌ترین تجربه‌ی چامه بود - شعر در صحنه. از شماره‌ی سی‌ویکم به بعد، چامه به فصل‌نامه تبدیل شد؛ رخدادی تاریخی در مسیر انتشارش. رحمانی در سرمقاله نوشت که پس از سی شماره، زمان آن رسیده تا با تأمل و فرصت بیشتر، عمق پژوهشی بیابد. شماره‌ی ۳۱ ویژه‌ی کامل احمدنژاد بود؛ ادیبی از شاگردان زرین‌کوب، و در واقع، نماد وفاداری به سنت نقد آکادمیک. از این شماره به بعد، چامه با نظم فصلی و ساختاری تازه، با چهار بخش ثابت (شعر، داستان، گپ و ترجمه) ادامه یافت. در شماره‌ی سی‌ودوم، ویژه‌ی مسعود خیام، مجله بار دیگر به حوزه‌ی شعر معاصر بازگشت. گفت‌وگو با خیام درباره‌ی شاملو، نقطه‌ی تلاقی نقد و عشق به

شعر بود. این شماره با محوریت نقد بر شاعران معاصر، و ترجمه‌هایی از شعر مقاومت فلسطین، یکی از انسانی‌ترین و پرنش‌ترین شماره‌های چامه شد. شماره‌ی سی و سوم، ویژه‌ی فیض شریفی، شاعر و منتقد، بازتاب رابطه‌ی شعر و نقد در ایران بود. گفت‌وگوهای علی عظیمی‌نژادان با پورجوادی و رودیکا ایل‌آ، چامه را از نقد ادبی به حوزه‌ی عرفان و زبان‌شناسی کشاند. در این شماره چامه چهره‌ای کاملاً بین‌رشته‌ای داشت. در شماره‌ی سی و چهارم، ویژه‌ی محمدرضا عبدالملکیان، شاعر طبیعت و زندگی روزمره، مجله لحن آرام‌تر و مردمی‌تری یافت. در کنار پرونده‌ی عبدالملکیان، بخش «فصل‌واژه» با شعرهای تابستانی از بیژن نجدی و شیکی ژاپنی، چامه را به مجله‌ای چنداقليمی بدل کرد. در این شماره گفت‌وگو با بلرام شوکلا از هند نیز نشان از پیوند فرهنگی ایران و شبه‌قاره داشت. شماره‌ی سی و پنجم، ویژه‌ی محمدعلی بهمنی، در حقیقت یادنامه‌ای بود از آخرین نسل شاعران عاشقانه. رحمانی در یادداشت خود با نگاهی انتقادی به سادگی زبان و احساس‌گرایی در شعر بهمنی پرداخت، و گفت‌وگوهای اختصاصی با دینانی و یثربی، چامه را از مرز شعر به فلسفه رساند. در این شماره، مرگ و زندگی در شعر، مفهومی مضاعف یافته بود. در شماره‌ی سی و ششم، چامه سراغ فرزاد ادیبی رفت؛ گرافیکست و شاعر، که با هنر طراحی جلد کتاب شناخته می‌شود. رحمانی در گفت‌وگو با او از پیوند فرم بصری و فرم زبانی سخن گفت. این شماره، چامه را به جهان طراحی و ادبیات تصویری کشاند. بخش «فصل زمستان» نیز مجموعه‌ای زیبا از شعرهای کلاسیک و مدرن درباره‌ی سرما و زمان بود. شماره‌ی سی و هفتم یکی از مهم‌ترین شماره‌های بین‌المللی چامه بود — ویژه‌ی فرزانه خجندی، شاعر محبوب تاجیکستان. این شماره نماد همگرایی فرهنگی ایران و تاجیکستان بود. رحمانی و همکارانش با انتشار

شعرها و گفت‌وگوهایی از شاعران تاجیک، عملاً قلمرو فارسی را در سه کشور گسترش دادند. از نگاه دانای کل، این شماره تحقق همان آرزویی بود که چامه از شماره‌ی ۲۱ در سر داشت: پیوند زبان‌ها و ملت‌ها از رهگذر شعر. و سرانجام شماره‌ی سی‌وهشتم، ویژه‌ی علیرضا پنجه‌یی، به اوج پیوند میان شعر، روزنامه‌نگاری و زندگی رسید. با برگزاری مراسم رونمایی در رشت و حضور چهره‌هایی چون مظفر رؤیایی و سینا جهان‌دیده، چامه وارد عرصه‌ی فرهنگی زنده شد؛ مجله‌ای که دیگر فقط روی کاغذ نبود، بلکه به رویداد بدل شد. پرونده‌ی پنجه‌یی با یادداشت‌هایی از بیژن نجدی تا عباس معروفی، تصویری زنده از نیم قرن ادبیات مطبوعاتی ایران ارائه داد.

جمع‌بندی

از شماره‌ی بیستم تا سی‌وهشتم، چامه از یک مجله‌ی ادبی شاعرانه به یک نهاد فرهنگی چندملیتی تبدیل شد. اگر در دوره‌های نخست دغدغه‌ی آن شناخت شاعر بود، در این دوره دغدغه‌اش «شناخت زیست ادبی» شد. چامه اکنون صدای مشترک سه نسل است: شاعران پیشگام، منتقدان میان‌سال، و نویسندگان جوان. در این مسیر، از جنوب تا گیلان، از عرب تا تاجیک، از شعر تا تئاتر، از رسانه تا فلسفه، همه در یک مسیر به هم رسیدند — مسیر زنده‌نگه داشتن روح کلمه در زمانه‌ای پر از صداهای سطحی.

گزارش خبری از شماره‌های ۱ تا ۳۹ جامه

مجله ادبی جامه به مدیریت محمدصادق رحمانیان با رویکردی تازه به شعر و ادبیات معاصر منتشر می‌شود. در هر شماره بخشی به ویژه‌نامه شخصیت‌های ادبی اختصاص دارد؛ از جمله عباس کیارستمی، احمد رضا احمدی، منوچهر آتشی، یارمحمد اسدپور، علی باباچاهی، علیرضا پنجه‌ای، م. موید (ویژه‌نامه شماره ۱۴)، شمس لنگرودی (شماره ۱۸)، علی محمد حق شناس (شماره ۱۹)، موسی بیدج (شماره ۲۸) و نیز فرزانه خجندی در ویژه‌نامه ادبیات تاجیکستان. بخش‌های دیگر شامل شعر و داستان، نقد و گفت‌وگو، و ترجمه است. در ترجمه، اشعار شاعران عرب و غیر فارسی‌زبان منتشر می‌شود و همکاری نزدیک با مترجمان و شاعران برجسته‌ای چون محمدالأمین الکرخی و موسی بیدج شکل گرفته است. تاکنون ۳۹ شماره منتشر شده است. تازه‌ترین شماره به محمدباقر کلاهی اهری اختصاص دارد. دبیر این ویژه‌نامه را علی آزاد به عهده دارد. «جامه» پلی است میان سنت و نوآوری؛ خانه‌ای برای صداهای کهن و تازه در ادبیات امروز. به گزارش هفت‌برکه، در جلسه ۳۰ بهمن ۱۳۹۶ هیأت نظارت بر مطبوعات،

مجاز نشریه تخصصی «چامه» صادر شد. این مجله در حوزه تخصصی شعر و ادبیات داستانی منتشر خواهد شد. محمدصادق رحمانیان که بیشتر با نام ادبی صادق رحمانی شناخته می‌شود، صاحب امتیاز و مدیرمسئول «چامه» است. صاحب امتیاز «چامه» که از حدود سی سال پیش در حوزه شعر و ادبیات فعال است، در مورد زمان انتشار این نشریه می‌گوید: «اولین شماره مجله در هفته دوم اردیبهشت ماه ۱۳۹۷ به چاپ خواهد رسید.» واژه «چامه» به معنی شعر است و این نشریه به صورت تخصصی در موضوع شعر و ادبیات داستانی به زبان‌های فارسی و عربی منتشر خواهد شد. رحمانی در مورد شکل انتشار آن می‌گوید: «قصد ما این است که علاوه بر یک سردبیر ارشد، در هر شماره از یک سردبیر مهمان استفاده کنیم.» محمدصادق رحمانیان در حال حاضر مدیر شبکه سراسری رادیو فرهنگ و دانشجوی دکتری ادبیات فارسی است. مجموعه شعرهای «انار و بادگیر»، «همه چیزها آبی است»، «سبزه‌ها قرمزها» شناخته‌شده‌ترین کتاب شعرهای رحمانی در دوران فعالیت ادبی اوست. محمدالامین الکرخی دو مجموعه شعر او را به زبان عربی ترجمه کرده است. تازه‌ترین مجموعه شعر رحمانی در قالب رباعی نیمایی با نام «آبی روشن، آبی خاموش» در سال ۱۳۹۶ منتشر شده است. رحمانیان رییس هیات مدیره موسسه فرهنگی هنری هفت‌برکه گراش است و در شورای سیاست‌گذاری نشریات هیمه، افسانه گراش و گراش نیز حضور دارد.

شماره ۱

اولین شماره ادبی «چامه» را صادق رحمانی، صاحب امتیاز و مدیر این نشریه، منتشر کرد تا جای خالی لذت ادبیات را در صحنه‌ی فرهنگی کشور پر کند. «چامه» به داستان، شعر و گپ اختصاص دارد، و نام‌های بزرگی بر جلد اولین شماره‌اش به چشم می‌خورد. صادق رحمانی که با نام شناسنامه‌ای محمدصادق رحمانیان، مدیریت رادیو سراسری فرهنگ را به عهده دارد، چند ماه پیش امتیاز انتشار این نشریه را از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی دریافت کرد (خبر در گریشنا). اکنون در اوایل شهریور ۱۳۹۷، اولین شماره این دوماهنامه در ۲۲۴ صفحه و با ویرینی رنگارنگ شامل مصاحبه‌ای رادیویی با مهدی اخوان ثالث؛ ترجمه اشعار عباس کیارستمی به عربی؛ گفتگو با صفدر تقی‌زاده، مترجم ادبی؛ معرفی کلاهی اهری و اشعاری از او؛ گفتگو با مهدی غبرایی، مترجم رمان؛ گفتگو با محسن ابوالقاسمی، زبان‌شناس برجسته؛ و اشعار و داستان‌هایی از نویسندگان برجسته همچون سید علی میرافضلی و علیرضا محمودی ایران‌مهر منتشر شده است. صادق رحمانی در مطلب «به منزله آغاز» درباره‌ی سمت و سوی «چامه» نوشته است: «دوماهنامه ادبی چامه دریچه‌ای است برای دیدن و لذت بردن از شعر و داستان امروز. چامه بر آن است تا با این هنر دیرین که با تاروپود ایرانیان در هم تنیده شده و با سنت

فکری مردم ما همخوانی و همخوانی دارد، به خلوت رویایی علاقه‌مندان راه یابد.» علاوه بر شعر و داستان از شاعران و نویسندگان ایرانی، «چامه» دربرگیرنده‌ی شعر و داستان ترجمه عربی و انگلیسی، شعر و داستان‌هایی از فارسی‌زبانان قلمرو ایران فرهنگی (یعنی کشورهایی همچون تاجیکستان و افغانستان)، و گفتگوهای با اهل نظر برای انتقال تجربه‌ها و عصاره‌ی اندیشه و مهارت‌های ادبی آنها نیز خواهد بود. صاحب امتیاز «چامه» می‌گوید: «هدف از انتشار این نشریه، پر کردن جای خالی لذت ادبیات در کشور است. متأسفانه روز و حال نشریات ادبی مان خوب نیست، و برای پر کردن فاصله‌ی دوست‌داران ادبیات با تولیدکنندگان ادبی، نشریه‌ی قابل‌ی وجود ندارد. در چامه قصد داریم کشکولی از شعر و داستان و گپ فراهم کنیم، تا طیف‌های مختلف دوست‌داران فرهنگ و ادب را جذب کند.» به همین هدف، آن‌گونه که رحمانی نوشته است: «نوشته‌های چامه آمیزه‌ای خواهد بود از آثار خیال‌انگیز اهل قلم نسل‌های پیشین تا نوآمدگان امروز ... [تا] با تکیه بر گذشته پرافتخار ادبی خود، چشمی به ادبیات مدرن نیز بگشاییم.» گنجاندن اشعار عامیانه‌ی بختیاری در کنار شعرهای سید علی میرافضلی و ضیاءالدین خالقی و محمدتقی پری‌دخت؛ و چاپ داستان‌هایی از علیرضا محمودی ایران‌شهر، عبدالحسین فرزاد و محمد خسروی راد در کنار داستان‌های بسیار کوتاه از نویسندگان جوان‌تر، به همین هدف انجام شده است. «چامه» به نقد ادبی هم بی‌توجه نبوده است. مقالاتی در نقد رمان «من بیر نیستم پیچیده به بالای خود تاکم» از محمدرضا صفدری و «دیکتاتوری با چشم‌های قهوه‌ای» از رویا ابراهیمی در کنار نوشته‌های کوتاه صاحب‌نظران درباره تأثیر فضای مجازی بر شعر و داستان امروزی، در شماره اول به چشم می‌خورد. دو تن از نویسندگان گراشی نیز در این شماره مطلب دارند: محمد خواجه‌پور در مقاله‌ی «صدایی برای زن امروزی» به معرفی اشعار مریم انصاری، شاعر جوان گراشی، در کتاب «با احتیاط حمل شود» پرداخته است. مسعود غفوری نیز در اولین کارگاه ترجمه شعر، اشعار لی-یونگ لی، شاعر چینی مقیم آمریکا، را از انگلیسی به فارسی ترجمه کرده است و ضمن معرفی شاعر، به توضیح فرآیند ترجمه شعر پرداخته است. و در کنار همه‌ی اینها،

در بخش «چامک»، این نشریه گوشه‌ی چشمی به خبر، تحلیل و گزارش‌های مهم ادبی خواهد داشت. در شماره نخست، موسی بیدج یک سفرنامه‌ی روسیه نوشته است؛ و چند خبر ادبی نیز از منابع مختلف بازنشر شده است. بخش آخر نشریه نیز اعلان نام دارد و به معرفی و تبلیغ محصولات فرهنگی و ادبی به شکل آگهی می‌پردازد. صادق رحمانی که در اوایل دهه هفتاد در گراش، نشریه‌ی «همساده» را ویژه‌ی فرهنگ عامه راه‌اندازی کرده بود، در سال‌های گذشته با نقل مکان به تهران و پذیرش مسئولیت‌های مختلف در رادیو سراسری فرهنگ، مسئولیت صفحات ادبی روزنامه‌هایی همانند جمهوری اسلامی و ملت را به عهده داشته است. او شاعری شناخته شده است و چند کتاب شعر از جمله «با همین واژه‌های معمولی»، «انار و بادگیر»، «همه چیزها آبی است»، «در این شب آهسته»، «سبزه‌ها قرمزها»، «آبی روشن آبی خاموش» منتشر شده و یک مجموعه دیگر با نام «دو تاریکی بی دلیل» را نیز در دست انتشار دارد. رحمانی دانش‌آموخته‌ی دکترای زبان و ادبیات فارسی، و مدیر مسئول موسسه فرهنگی هنری هفت‌برکه گراش است.

شماره ۲

دوماهنامه‌ی ادبی «چامه» در شماره دوم، آبان و آذر ۱۳۹۷، باز هم مجموعه‌ای خواندنی از شعر، داستان و گپ را برای علاقه‌مندان به ادبیات گرد آورده است. در

این شماره شعرهایی از احمد رضا احمدی، مجتبی تونه‌ای، محمد سعید میرزایی، لیلا کردبچه، رضا حنوند، حسنا محمدزاده، فضل‌الله صبحی مهتدی، بهروز قزلباش، محمد حسینی باغسنگانی، سریا داودی حموله، و چند ترانه از مجموعه‌های تلویزیونی معروف جمع شده است. در بخش ترجمه نیز محمدالامین الکرخی شعرهای احمدی را به عربی ترجمه کرده است. علاقه‌مندان به داستان نیز می‌توانند داستان‌هایی از هاروکی موراکامی، زکریا تامر، رویا جعفری، محمد خضیر، یاروسلاو هاشک، علی شبابی، لیلا بابایی فلاح، را بخوانند. در کنار اینها، داستان‌های تصویری جذاب کامبیز درم‌بخش نیز منتشر شده است. گفتگوهای این شماره نیز برای برای هر علاقه‌مند ادبیاتی جذاب است: گفتگوی رادیویی با احمد رضا احمدی، یکی از بزرگ‌ترین شاعر معاصر؛ گپ‌وگفتی منتشرنشده با عمران صلاحی، یکی از بزرگ‌ترین طنزپردازان معاصر؛ و گپی با دکتر عبدالمجید ارفعی، استاد مسلم زبان‌شناسی و زبان‌های باستانی؛ و مصاحبه دکتر مهدخت معین. در بخش یادداشت‌های ادبی نیز چند نویسنده در مورد «شعر، داستان، شهر، روستا» مطالب کوتاهی نوشته‌اند. بخش دوم سفرنامه موسی بیدج به مسکو را نیز در کنار چند خبر ادبی در بخش آخر خواهید خواند. چند تن از نویسندگان گراشی نیز در این شماره مطالبی دارند: دو داستان کوتاه از حوریه رحمانیان با نقدهایی از محمد خواجه‌پور و راحله بهادر، و کارگاه ترجمه شعر مسعود غفوری که به آقا شهید علی، شاعر کشمیری ساکن آمریکا، اختصاص دارد.

شماره ۳

انتشار سومین شماره دوماهنامه‌ی ادبی «چامه»، ویژه‌سه‌گانی در شعر ایران، با رونمایی از سایت این نشریه همزمان شد. سایت چامه به آدرس Chamehmag.ir شامل مطالب منتشرشده در این دوماهنامه است، و نسخه‌ی الکترونیک نشریه نیز در آن قابل دریافت است. صادق رحمانی، مدیر این نشریه، درباره‌ی شماره سوم چامه و اولین ویژه‌نامه سه‌گانی می‌گوید: «طبق قرار اولیه، هر فصل یکی از شماره‌های چامه شامل یک ویژه‌نامه خواهد بود. چون شعر کوتاه همواره جایگاه مهمی در ادبیات فارسی داشته است، صفحاتی چند از این شماره را به ویژه‌نامه سه‌گانی اختصاص دادیم. در این صفحات، هم نقد و نظر و هم نمونه‌های سه‌گانی را در برابر خوانندگان گذاشته‌ایم.» اینگونه است که در نزدیک به سی صفحه ویژه‌نامه سه‌گانی، یادداشت‌هایی از علیرضا فولادی، «در باب پیشینه شعر کوتاه»؛ نفیسه نصیری، «سه‌گانی، شعر دهه نود»؛ آرزو حقیقی، «برخی هنجارگریزی‌های ویژه سه‌گانی»؛ نسیم محمدجانی، «از هایکو تا سه‌گانی»؛ و الهه کاشانی، «سه‌گانی در عرصه پژوهش و نشر» همراه به معرفی چند شاعر مطرح این قالب یعنی محمدرضا ترکی، مصطفی علی‌پور، سعید سلیمان‌پور ارومی، عبدالرضا مدرس‌زاده و اسماعیل امینی منتشر شده است. نمونه‌های زیبای شعر سه‌گانی نیز پایان‌بخش

این ویژه‌نامه است. اما در فهرست شماره سوم نشریه که این شماره بر اساس نوع مطالب تقسیم‌بندی شده است، یادداشت‌ها، شعرها، داستان‌ها، گپ‌ها و گزارش‌های خواندنی به چشم می‌خورد. در بخش یادداشت، صادق رحمانی به شرح عکسی پرداخته است که او را در کنار دو شاعر روانشاد، قیصر امین‌پور و ابوالفضل زرویی نصرآباد قاب گرفته است. این یادداشت پیش از این در سایت گریشنا منتشر شده بود (اینجا). مجموعه یادداشت‌های کوتاهی از نویسندگان و شاعران مختلف با موضوع «برف، باران، زمستان» نیز در این شماره گردآوری شده است. در بخش شعر، این نشریه به سنت خودش وفادار است و شعرهای کهن را با شعرهای مدرن و ترجمه کنار هم نهاده است. انتخاب‌های حمیدرضا اکبری شروه از شعرهای مدرن ایران، در کنار شعرهای سیروس نودری (که از نمونه‌های سه‌گانی هم محسوب می‌شوند)، م. موید و سید کاظم سیدباقری و شعرهای تی‌جو ناکامورا، شاعر ژاپنی با ترجمه آیت حسینی، شعرهای ویجی سشدری، شاعر هندی ساکن آمریکا به ترجمه مسعود غفوری، و شعرهای لیا اوکراینکا، یکی از مهم‌ترین شاعران اوکراین قرن نوزدهم و بیستم در این شماره شما را می‌خوانند. وحید ضیایی نیز یادداشتی درباره‌ی آخرین مجموعه شعر صادق رحمانی با عنوان «آبی روشن آبی خاموش» به نگارش در آورده است. در بخش داستان‌ها نیز داستان از همین قرار است: از داستان‌های تصویری مجید خسرو انجم تا «خوابی که دیر تعبیر شد» از روانشاد ابوالفضل زرویی نصرآباد؛ از داستان‌های بسیار کوتاه باقر رجبعلی و پیمان شیخی تا برشی از رمان «همه» تیمور آقامحمدی و فصل اول کتاب «رهش» از رضا امیرخانی. در بخش گپ، این شماره گفتگوهایی با دکتر بهرام مقدادی، استاد ادبیات؛ منوچهر شیبانی در برنامه صدای شاعر در سال ۱۳۴۰؛ و گفتگوی علی عظیمی‌نژادان با احمد ابومحبوب، پژوهشگر ادبیات کهن و نوین را پیش روی خوانندگان می‌گذارد.

شماره ۴

صفحات چهارمین شماره «چامه» با تمرکز بر شعر، آن هم شعر موج ناب برخاسته از جنوب، و یادداشت‌هایی درباره‌ی «بازگشت به خانه پدری»، گرمای نوروز را پیشاپیش هدیه می‌کنند. به همت صادق رحمانی، مدیر این دوماهنامه ادبی، کشکولی از گپ و شعر و داستان در ۲۷۶ صفحه برای سرگرم شدن خوانندگان در اسفند ۱۳۹۷ و فروردین ۱۳۹۸ فراهم شده است. اسکندر صالحی در «به منزله سرآغاز» سمت و سوی شعری این شماره را مشخص می‌کند، آنجا که در شروع می‌نویسد: «شعر، آن شاهد بازاری، ک جانمایه سنت و زبان پارسی ست تا هنوز، حالا سنگین رفته ست گوشه‌ای خلوت از تاریخ این فرهنگ، غرقه در سکوت، مثل قلب‌های مغرور و مهربان سرای سالمندان...» و آنجا که در پایان مژده می‌دهد: «کار شعر، هرگز تمام نخواهد شد.» شماره‌ی چهارم «چامه» یک ویژه‌نامه‌ی ۶۷ صفحه‌ای جذاب درباره‌ی یارمحمد اسدپور و شعری که سردمدارش بود، یعنی «شعر موج ناب» برای هدیه آورده است. نورالله مرادی (ایذه‌ای) مشاور ویژه‌ی پرونده این شماره است. اردشیر صالح‌پور در معرفی این جنبش شعری نوشته است: «موج ناب جنبشی در شعر بود که از جنوب برخاست و پایگاهش مسجد سلیمان بود... موج ناب حاصل تلاش و تکاپوی گروهی از شاعران دهه چهل و پنجاه جنوب بود که به همت منوچهر آتشی و مجله تماشا به جامعه ادبی معرفی شد. جوانانی که ۲۰

تا ۲۵ سال بیشتر نداشتند و در جنوب حول محور زبان و نگاهی شاعرانه به اسلوب پسانیمایی جریانی خاص را رقم زدند که هم بوی جنوب می داد و هم نسبت های تازه ای را به افق های شعر مدرن تجربه می کرد. «یارمحمد اسدپوریکی از سردمداران این نحله شعری است که با چامه گفتگوی کوتاهی هم داشته و یادداشتی نیز برای این شماره نوشته است. چامه برای گرم کردن فضای نوروز به سراغ شاعران و نویسندگان رفته تا درباره ی «بازگشت به خانه پدری» بنویسند و بسرایند. در بخش شعر هم اشعار فارسی از کاظم واعظزاده، بهرام اردبیلی، عبدالرضا مفتوحی (شاعر لاری)، مهدی حسنی باقری، محمدرضا فرخانی و شعرهایی به انتخاب حمیدرضا اکبری شروه و همچنین اشعار ترجمه شده ای از ارسین آرگون، مارین سورسکو و آی اوگاوا پیش روی خوانندگان گذاشته شده است. در بخش داستان، داستان های تصویری محمدرفع ضیایی اوزی و داستان «چمدان پدرم» از اورهان پاموک با ترجمه امین صدیقی را از دست ندهید. عکس اورهان پاموک روی جلد مجله هم خودنمایی می کند. داستان هایی از می مظفر، طاهر میرابی، شاه منصور شاه میرزا، ز. پسندی و مریم حسینیان هم در این بخش رخنمایی می کنند. و اما بخش گپ، که تاکنون مجموعه ی متمایزکننده ی چامه بوده است. این بار مصاحبه ها بر شعر متمرکزتر است و خوانندگان را رودرروی عبدالعلی دستغیب، مهدی محبتی، محمدرضا عبدالملکیان و موسی اسوار گذاشته است. در بخش چامک هم یادداشتی از صمد طاهری، ادامه ی سفرنامه ی موسی بیدج به روسیه، و ضد خاطرات مسعود عابدین نژاد در کنار چند خبر ادبی ارائه شده است.

شماره ۵

چامه برای دو ماه بهاری اردیبهشت و خرداد ۱۳۹۸، یک پرونده‌ی قابل توجه ۸۰ صفحه‌ای درباره‌ی فرهنگ مردم تهیه کرده است. صادق رحمانی، صاحب امتیاز و مدیر نشریه چامه، خود از سرآمدان پژوهش در فرهنگ مردم است، و توانسته در این پرونده، مقالات و تحقیقاتی در مورد فرهنگ عامه سراسر ایران، از شیراز گرفته تا گیلان و مازندران، و همچنین درباره‌ی موضوعات گسترده، از بیماری‌ها گرفته تا رنگ‌ها، در کنار هم قرار دهد. دکتر اسدالله نوروزی، استاد ادبیات دانشگاه هرمزگان، مقاله‌ای برای این پرونده نوشته است با عنوان «اقتداری، میراث‌دار فرهنگ مردم لارستان». راحله بهادر، مترجم گراشی، نیز مقاله‌ای خواندنی از اولریش مارزلف، محقق آلمانی برجسته در زمینه‌ی فرهنگ عامه ایران، ترجمه کرده است با عنوان «نقالی در دوره قاجار». و در کنار این پرونده، یادداشت‌هایی درباره‌ی «کتاب‌درمانی» در ابتدای این شماره خودنمایی می‌کند؛ یادداشت‌هایی کوتاه به قلم چندین نویسنده، شاعر، روان‌شناس، عصب‌روان‌شناس و مشاور، که همه از نقش کتاب‌خوانی بر روح و روان آدم نوشته‌اند و دریچه‌های نوی بر روی خواننده گشوده‌اند. چامه به خط مشی اولیه‌اش نیز همچنان پایبند است: فراهم کردن لوازم عیش ادبیات‌دوستان با شعر و داستان و گپ. شعرهایی از بیژن نجدی، موسی اسوار، مژده نادری و آفاق شوهانی، و شعرهای سپید امروز به انتخاب

حمیدرضا اکبری شروه، در کنار شعرهای ترجمه‌ای از روی آندرسون، فادی جوده و فدریکو گارسیا لورکا، می‌تواند هر سلیقه‌ی شعری را تغذیه کند. داستان خوان‌ها نیز می‌توانند از داستان‌های تصویری، محمد حمید شاهد و اچ اچ مونرو لذت ببرند. در بخش گپ نیز صحبت‌های دکتر احمد تمیم‌داری، استاد برجسته زبان و ادبیات فارسی شنیدنی است.

شماره ۶

ششمین شماره دوماهنامه ادبی چامه با موضوع «عشق: نیمه روشن، نیمه تاریک» منتشر شد. چامه ششم تصویر پسر هامون، عبدالحسین فرزاد را بر جلد دارد و با یادداشت‌هایی درباره‌ی سویه‌های مختلف عشق آغاز می‌شود، آن هم از نویسندگانی که در میانشان اسم‌هایی همچون میر جلال‌الدین کزازی، عباس کیارستمی، آیدین پورخامنه و محمدرضا ترکی می‌درخشد. اما در ادامه نیز عشق در چند مقاله‌ی بلند پیگیری می‌شود. در این میان، مقاله‌ی «زیبایی‌شناسی عشق در عصر کلان‌داده‌ها» با ترجمه راحله بهادر، خواننده را با چالش‌های جدید و عجیبی روبه‌رو می‌کند. چامه این شماره از شعر نیز لبریز است. در بخش شعر، اسم‌هایی گران‌مایه همچون محمود درویش، شفیعی کدکنی، غاده السلیمان، عبدالحسین فرزاد، جلیل صفربیگی و نزار قبانی، در کنار شاعران دیگر به چشم می‌خورد. فرهاد

ابراهیم پور، شاعر اوزی، نیز در این شماره شعر دارد. مسعود غفوری نیز به سراغ یکی دیگر از شاعران آسیایی-آمریکایی رفته و شعرهای مینا الگزاندر را ترجمه کرده است. هشت داستان کوتاه از جواد جزینی، عبدالحسین فرزاد، محسن حکیم معانی، مزده نادری، عابد میر و قباد آذرایین نیز در این شماره چامه به دوست داران داستان کوتاه تقدیم شده است. و در بخش گپ، گفت و گوهای با نصرالله پورجوادی، احمد تمیم داری، نورا ناجاریان و شاپور جورکش چاپ شده است. داستان‌های تصویری (کاریکاتورها) و بخش‌های متنوع دیگر همچون سفرنامه، چامکس و چامه‌دان نیز گواه گستردگی نگاه این مجله به ادبیات است. نکته‌ای که چامه را از مجلات هم‌نوعش متمایز می‌کند، سیاق انتشار متن اصلی در کنار ترجمه آن است. شعر و داستان‌ها از زبان‌های انگلیسی، اردو، روسی و عربی در کنار زبان فارسی می‌نشینند تا به ادبیاتی جهان‌وطن رهنمون شوند و در عین حال، کلاس درسی برای علاقه‌مندان به ترجمه بگشایند. صادق رحمانی، مدیر این نشریه ادبی در سرمقاله نوشته است: «من از سال ۱۳۷۳ که دست بر آتش چاپ کتاب و مجله دارم می‌دانم که چاپ کتاب و مجله چه مصایبی دارد.... برای این اساس چامه را در فضای مجازی منتشر کردیم بی‌مزد و منت برای رشد و اعتلای کلمه و فرهنگ. پس از انتشار پنج شماره، اکنون چامه در فضای مجازی قریب به صد هزار بار دیده شده است و مرا چه چیزی از این خوشتر که قصدم ترویج شعر و داستان ایرانی است و نه کیسه دوختن برای فروش و سود جستن از کالایی فرهنگی.» او در پایان از خوانندگان خواسته است با انتشار و معرفی چامه در فضای مجازی، به دیده شدن بیشتر این مجله ادبی کمک کنند.

شماره ۷

شماره هفتم یعنی یک شمع برای یک سالگی چامه روشن شد؛ شمع‌ای که همچنان روشن باقی می‌ماند تا در روشنای شعر و داستان به حیات خود ادامه دهد. در این یک سال که از انتشار چامه می‌گذرد، همه دغدغه‌هام این بود که محتوای با کیفیت، تازه و مفیدی را به خوانندگان عرضه کنیم. تلاش کردیم با بزرگان قلمرو ادب گفت‌وگو کنیم تا از تجربه‌های زیستی آنها آگاه شویم. گاه اتفاق می‌افتد پاره‌ای از یک سخن که از لابه‌لای گپ‌وگفت با سرآمدان ادب این مرز و بوم بر کاغذ می‌آید، به اندازه‌ی تجربه‌ی یک زندگی برای ما مفید و بالارزش است. از درون گفت‌ها و شنف‌هاست که می‌توان چکیده‌ی یک عمر را از زبان دیگران شنید و آن را به کار بست. در انتخاب شعرها و داستان‌ها تلاش من بر این بود که فضایی امیدبخش و همساز با تراز زندگی ایرانی را ترویج کنم. شاید بیش از نیم قرن درون‌مایه ادبیات، بویژه داستان‌های ما، حال و هوایی مایوسانه دارند. این فضای یاس‌آلود سال‌ها و سال‌ها در شعر و ترانه و داستان ما ترویج شده است به‌گونه‌ای که اگر اثری با این جریان منطبق نباشد اثر ادبی شمرده نمی‌شد و نمی‌شود. ادبیات با درون‌مایه‌ی شکست‌های روحی و اجتماعی در نظرگاه منتقدان نیز همواره مورد توجه قرار گرفته و می‌شود. در این یک سال تلاش کردم با نگاهی به جوانان از میراث ادبی ایران نیز غافل نباشم. در کنار آثار پیشرو ایران و جهان، از ادبیات پربار این مرز و بوم

نیز بهره برده ایم. سعی کردیم هم حس شاعرانگی در چامه حضوری پرمعنا داشته باشد و هم از گفتار نظری در حوزه ادبیات بی بهره نباشیم. به راستی رویه‌ی مجله چامه چنین است که به نقدهایی که دانش تازه‌ای را به خواننده انتقال نمی‌دهد پرهیز می‌کند؛ نقدهایی که گاهی بر گره‌های دیگر می‌افزاید. اما از بررسی‌هایی که به دانش خواننده می‌افزاید با آغوش باز پذیرایی می‌کنیم. گوناگونی موضوعات ادبی ما را بر آن داشت که علاوه بر آثار ادبی خالص و اصیل، صفحاتی را به تجربه‌ی زیست شاعران و نویسندگان، اخبار مهم ادبی، تصاویری از نشست‌های ادبی، مناظره ادبی، بررسی یک کتاب، ترجمه شعر و داستان به صورت دوزبانه و گفت‌وگو اختصاص دهیم. به مرور صفحات دیگری با ورود ایده‌های تازه شکل خواهد گرفت، صفحاتی که به ما پیشنهاد خواهید داد. کتاب در چامه طرحی است که در هر شماره از این پس، کتاب‌هایی را که اثر ادبی به شمار می‌آیند و سال‌هاست به چاپ نمی‌رسد، بازنشر می‌شود. راهبرد ما در اداره نشریه این است که چامه جایگاهی برای فعالیت‌های اصیل ادبی باشد و خانه کسانی که با خلوص تام به این تلاش‌ها دامن می‌زنند. بنابراین نشانی ما برای ارسال شعر، داستان، گفت‌وگوی ادبی و تصاویر از نشست‌های ادبی در سراسر ایران به روی دستان مهربان شما گشوده است. نیت من از همان آغاز انتشار مجله ادبی چامه بر آن بود که این صفحات را در فضای مجازی به رایگان توزیع کنم تا به سهم خود، خدمتی هرچند کوچک به ادب و زبان فارسی به انجام برسانم. امیدوارم این گونه از عرضه‌ی بی‌چشمداشت، حمل بر کم‌ارج دانستن این تلاش نشود، بلکه بر دوستی‌ها بیفزاید و اهل کلمه را به هم نزدیک کند. امید که تلاش برای انتشار مجله ادبی چامه موجب بزرگداشت کلمه و آفرینشگران آن شود. شماره هفتم چامه نیز با نام این شخصیت‌ها سنگین است: محمدعلی بهمنی، فردوس اعظم، هوشنگ مرادی کرمانی، مهران دوستی، ابوالفضل خطیبی، حسین جلال‌پور، محمد ولی‌زاده، موسی بیدج، علی اصغر محمدخانی، مصطفی علی‌پور، محمود معتقدی، امین فقیری، محمد شریفی، مینو نادری، علیرضا محمودی ایرانمهر، ایرج عرب، جوخه الحارثی، فرزاد اسدی، ناصر بایزیدی، هرمز علی‌پور، ابوالفضل پاشا، راوی شانکار،

چزاره پاوزه، سینا سنجری، سید محمد محیط طباطبایی و عبدالرحیم خصار. هفت نشانه‌ی مقدسی است در هنر و ادبیات؛ و یک سالگی نشانه‌ی مبارکی است برای یک مجله‌ی ادبی. هفتمین شماره چامه شاهی است بر توفیق این مجله در برآوردن اهداف پدیدآوردگانش و جلب توجه خواندگانش. «محتوای باکیفیت، تازه و مفید» هدفی است که صادق رحمانی، مدیر دومانه‌ی ادبی چامه، در «به منزل» سرآغاز» به عنوان دغدغه‌ی اصلی اش معرفی می‌کند، و راهبرش را در رسیدن به این هدف توضیح می‌دهد: گفت‌وگو با بزرگان ادب، ترویج فضای امیدبخش در انتخاب شعرها و داستان‌ها، نگاه به میراث ادبی در کنار انتشار آثار پیشرو ایران و جهان، توجه به اخبار و رویدادهای ادبی، و ... صفحات ویژه‌ی چامه نیز می‌تواند مرجعی برای هر کدام از موضوعات انتخابی باشد. هفتمین شماره چامه به هوشنگ مرادی کرمانی، خالق قصه‌های مجید و بسیاری قصه‌های خواندنی دیگر، ادای احترام می‌کند. دوگفت‌وگوی خواندنی با این نویسنده‌ی مشهور، در کنار یک سخنرانی از او و یک یادداشت درباره کارهای رادیویی او، بخش‌های این ویژه‌نامه است. شماره هفتم چامه دو بخش جدید نیز دارد: بخش «یادبود شاعر» و بخش «کتاب در چامه». در این شماره، نویسندگان و شاعران از دو تن از شاعران درگذشته یاد کرده‌اند: حسین جلال‌پور و حسین آهی. در بخش «کتاب در چامه» نیز به گفته رحمانی، «در هر شماره، کتاب‌هایی که اثر ادبی به شمار می‌آیند و سال‌هاست به چاپ نمی‌رسد، باز نشر می‌شود». بخش یادداشت‌های ادبی این شماره نیز به موضوع «آغاز به تحصیل» اختصاص داده شده است و شاعران و نویسندگان از سال‌های ابتدایی تحصیل خود نوشته‌اند. در مجموع، این نام‌ها در شماره‌ی هفتم چامه برای اهل ادبیات و سوسه‌کننده خواهد بود: محمدعلی بهمنی، فردوس اعظم، هوشنگ مرادی کرمانی، مهران دوستی، ابوالفضل خطیبی، حسین جلال‌پور، محمد ولی‌زاده، موسی بیدج، علی اصغر محمدخانی، مصطفی علی‌پور، محمود معتقدی، امین فقیری، محمد شریفی، مینو نادری، علیرضا محمودی ایرانمهر، ایرج عرب، جوخه الحارثی، فرزاد اسدی، ناصر بایزیدی، هرمز علی‌پور، ابوالفضل پاشا، راوی شانکار، چزاره پاوزه، سینا سنجری، سید محمد محیط طباطبایی و عبدالرحیم خصار.

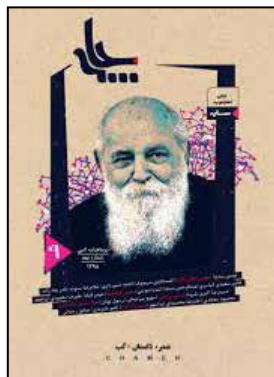

شماره ۸

عکس مردی خندان با سیل و عینک بر جلد شماره هشتم «چامه» نشان ادای احترام این دوماهنامه‌ی ادبی به یکی از شاعران بزرگ معاصر است: منوچهر آتشی. هشتمین شماره‌ی دوماهنامه ادبی «چامه» به مدیریت صادق رحمانی منتشر شد. در این شماره، به شخصیت ادبی منوچهر آتشی به طور ویژه پرداخته شده است. موضوع این شماره نیز «نامه و نامه‌نگاری» است، و نامه‌های نویسندگان و شاعران به یکدیگر، و جالب‌تر از آن، نامه‌های چند تن از نویسندگان معاصر به چهره‌های ادبی درگذشته، چاپ شده است. برای تکمیل عیش خوانندگان، شعرهایی از شاعران ایران و جهان، داستان‌هایی از نویسندگان ایرانی و خارجی، و گفت‌وگوهایی با چهره‌های ادبی و فرهنگی نیز در ۳۶۴ صفحه‌ی چامه هشتم گنجانده شده است. صادق رحمانی، مدیر نشریه چامه، در «به منزله آغاز» نوشته است: «در این شماره به منوچهر آتشی، شاعر برجسته بوشهری، ادای احترام شده است. البته نه آنگونه که در شان شخصیت ایشان باشد. درباره او و شخصیت شعری اش کتاب‌ها، مقالات و پایان‌نامه‌های متعددی نگاشته شده است که در دسترس قرار دارد.» رحمانی در مورد ویژه‌نامه شماره آینده نیز می‌نویسد: «در شماره آینده نیز این ادای احترام به شاعر غزلسرای معاصر، هوشنگ ابتهاج، خواهیم داشت. از همین جا از شما درخواست می‌کنم چنانچه علاقه‌مند هستید درباره هوشنگ ابتهاج مطلبی،

شعری، عکس و خاطره‌ای به ما برسانید، با کمال اشتیاق پذیرا هستیم.» چامه از شماره اول موضوع محور بوده است. مدیر چامه در این خصوص می‌نویسد: «در هر شماره موضوعی را با نویسندگان و شاعران در میان می‌گذاریم تا یادداشت‌های خود را با دیگران به اشتراک بگذارند. این رویه از همان شماره اول تا به امروز داشته‌ایم. این شماره را به نامه اختصاص داده‌ایم. از شما خواستیم که در ۳۰۰ کلمه به یک نویسنده، شاعر یا نمایشنامه‌نویس نامه بنویسید. خوشبختانه استقبال بسیار خوبی شد و نتیجه این فراخوان را می‌بینید.» رحمانی درباره‌ی موضوع شماره نهم چامه نیز اعلام می‌کند: «پیشاپیش اعلام کنم که در شماره نهم نیز به این موضوع خواهیم پرداخت که: «چرا می‌نویسم؟ چرا می‌خوانم؟» از شما می‌خواهم که در باب نوشتن و خواندن از زبان خودتان برای ما یادداشت بفرستید.» صادق رحمانی که از روزنامه‌نگاران و سردبیران پرسابقه‌ی کشور است، درباره‌ی روند انتشار چامه توضیح مختصری داده است: «حقیقت آن است که من این صفحات را در طول دو ماه کنار هم گرد می‌آورم تا به دست علاقه‌مندان برسانم. در این رهگذار گاه‌وبیگاه از همکاری شاعران و نویسندگان بهره‌مند هستم، چون به تنهایی این امر بسیار صعب و سنگین است و اگر نبود تجربه سالیانم در دبیری و سردبیری نشریات و صفحات ادبی، از عهده‌ام بیرون بود.» او در مورد انتشار الکترونیکی چامه و چاپ نشدن آن نیز توضیح داده است: «بارها و بارها حضوری و تلفنی به من گوشزد شده است که ای کاش مجله به صورت کاغذی به دکه‌های مطبوعات می‌رسید، چرا که خواندن روی موبایل یا بر صفحه رایانه بسی دشوار است. من نیز خود بر این امر آگاهم و لذت خواندن کتاب‌ها و مجلات را دو چندان می‌دانم، اما مصائب آن را هم می‌دانم. با این وصف در شماره‌های آینده اگر تعداد درخواست کنندگان بیشتر شود بدین کار می‌پردازم.» و پایان‌بخش سرمقاله‌ی مدیر چامه نیز یک درخواست و یک دعوت است: «بسیاری از دوستان پس از انتشار مجله از سر مهر آن را در فضای مجازی به اشتراک می‌گذارند که پیشاپیش از مهر آنان سپاسگزارم. در پایان از دوستان شاعر و نویسنده می‌خواهم که اگر عکس‌های جلسات و انجمن‌های خود را برایم ارسال کنند، آن را در بخش چامکس منتشر خواهم کرد.» برخی از

نام‌هایی که در فهرست این شماره از چامه نقش بسته است، اینهاست: موسی بیدج، حمیدرضا شعیری، محمد علی اسلامی ندوشن، جان کیتس (نامه‌هایش با ترجمه راحله بهادر)، هادی حوری، ادوارد اسداف، رضا مهدوی هزاوه، رزا جمالی، محمود مشرف تهرانی، محمد ولی‌زاده، مینا اروجلو، مهدی حیدری، خالد متاوع (شعرهایش با ترجمه مسعود غفوری)، حمیدرضا اکبری شروه، نجیب محفوظ، احمد اکبریور، رومن گاری، حمیدرضا شکار سری، ضیال‌الدین خالقی، فریبا حمزه‌ای، اسماعیل کلانتری، تکتک توکلی، احمد رضا احمدی، فرزاد اسدی، ناصر بایزیدی، افسانه احمدی، امیر حسین تیکنی، مائده مرتضوی، محمدرضا ترکی، فرناز فرازمنند و ...

شماره ۹

نهمین شماره مجله ادبی چامه با تصویری از هوشنگ ابتهاج (سایه) بر جلد و چندین مطلب درباره‌ی او، ادای احترامی می‌کند به این شاعر بزرگ معاصر. دو ماهنامه ادبی «چامه» که به همت و مدیریت صادق رحمانی منتشر می‌شود، در شماره‌ی نهم، دی و بهمن ۱۳۹۸، صفحاتش را با ویژه‌نامه‌ای درباره یکی از بزرگ‌ترین شاعران معاصر ایران، سایه، گرم کرده است. صادق رحمانی در اولین نوشته‌ی این شماره، «چامه‌ورزی»، آشنایی‌اش با سایه را اینگونه بازگو کرده است: «اواسط دهه

هشتاد قبل از ظهري مطلع شدم که هوشنگ ابتهاج به دعوت حسن خجسته، معاون صدای جمهوری اسلامی ایران، به رادیو تشریف فرما می‌شوند. من در راهرو ایستاده بودم تا ایشان را ببینم و دیدم. او تنها آمده بود و آقایان حسن خجسته، مهدی سدیفی، رضا ملکوتی، هادی سعیدی کیاسری، محمدرضا جوادی یگانه و باقر معلم به استقبال او شتافته بودند. پس از پذیرایی به استودیو تولید رفتند و پای صحبت‌های استاد ابتهاج نشستند. صحبت‌های ابتهاج مثل همیشه از جذابیت برخوردار است. آغاز سخن او درباره تجربیاتش در برخورد مدیران رادیو در آن روزگاران با همکاران کارمند بود که بین خود و دیگران فاصله‌ای ایجاد نمی‌کردند. صحبت به سمت خاطرات سایه و شهریار می‌کشد و سایه خاطرات جذابی از دوستی خود و شهریار نقل می‌کند که خالی از لطف نیست. همیشه گوشه ذهنم بود که این نوار را به روی کاغذ بیاورم که در اختیار اهل نظر قرار گیرد. اکنون این امر صورت انجام پذیرفت و شما می‌توانید آن را بخوانید. «مجله‌ی «چامه» در بخش یادداشت‌ها، محلی را برای گفتگوی اهل ادب در مورد یک موضوع خاص فراهم می‌کند. به نوشته‌ی رحمانی، «یادداشت‌های این شماره درباره نویسندگی است. دغدغه‌ای که بسیاری از ارباب قلم را رها نمی‌کند. تلاش من این بود که از میان نویسندگان و شاعران ایران و جهان یادداشت‌هایی را آماده کنم و به مخاطبان دوماهنامه ادبی چامه تقدیم کنم. این یادداشت‌ها به خواننده کمک می‌کند تا راه را برای نوآمدگان به این عرصه از هنر هموارتر کند.» «آموزش زبان فارسی را عبادت می‌دانم» تیترا جذابی است که برای گفتگوی این شماره با استاد غلامرضا ستوده انتخاب شده است. رحمانی می‌نویسد: «غلامرضا ستوده استاد دانشگاه تهران است که در سال ۱۳۶۹ دانشجوی ایشان بودم. او از خاطرات زندگی خود و از آثار و علاقه‌مندی‌هایش برای خوانندگان صحبت کرده است.» رحمانی درباره یک بخش جذاب دیگر این شماره نیز می‌نویسد: «از روانشاد مهدی اخوان ثالث نیز یک متن خواندنی انتخاب کرده‌ام که در دهه ۳۰ در برنامه رادیویی ادبیات ایران آن را نوشته و با خانم پرنیان گوینده رادیو آن را اجرا و ضبط کرده‌اند و برای ما به یادگار گذاشته‌اند.» دست علاقه‌مندان به شعر و داستان نیز با ورق زدن چامه خالی نمی‌ماند. شعرهایی

از رسول یونان، ابتسام برکات (شاعر فلسطینی-آمریکایی)، فیروز ناجی، حسن فرازمند، نادر پناه‌زاده، سهیل محمودی، کنستانتین سیمینف، و شعرهای سپید و امروزی به انتخاب حمیدرضا اکبری در این شماره جا گرفته‌اند. داستان‌های شهرزاد دهقانی، مهرو پیرحیاتی، قباد حیدر، محمد مهدی قربانی، عبدالرحمن حنیف، لیدیا دیویس، و مینا سعادت‌پور نیز منتظر علاقه‌مندان به داستان است.

شماره ۱۰

دهمین شماره چامه دهم اسفندماه منتشر می‌شود. این مجله ادبی که برای علاقه‌مندان به شعر، داستان و گپ در سطوح و سلیقه‌های مختلف منتشر می‌شود، از این شماره در فروشگاه‌های اینترنتی کتاب (فیدیبو و جار) عرضه خواهد شد. گفتگوی کوتاه گریشنا را با صادق رحمانی، مدیر چامه، به مناسبت ده‌تایی شدن این مجله بخوانید. گریشنا: چه شد که به فکر انتشار یک مجله‌ی ادبی پر حجم همچون چامه افتادید، آن هم در این زمانه که کمتر به ادبیات توجه می‌شود؟

رحمانی: من سال‌هاست همانند بسیاری از شما، همیشه دوروبرم پر از کتاب بوده است. پدرم به اقتضای روحانی بودنش کتابخانه‌ای داشت با کتاب‌های تاریخی و فقهی و ادبی. من بیشتر با دیوان‌های پر حجم شعر و کمی تاریخ دم‌خور بودم. در

دوره راهنمایی و دبیرستان به کتابخانه می‌رفتم و ساعت‌ها کتاب‌ها را می‌دیدم و ورق می‌زدم. ورود به دنیای نویسندگان کلاسیک یا معاصر ایرانی می‌توانست حس کنجکاوی ام را اقیانوس کند. ذهنم را به دست ماجراها و حوادث کتاب‌ها بسپارد و بدین ترتیب جای خالی ارتباط گرم با دیگران را پر کنم. البته مثل همه شما در فعالیت‌های هنری دوران دبیرستان شرکت داشتم. حتی در یکی دو نمایشنامه صحنه‌ای، در حدّ خودمان حضور داشتم و گاه نشریه‌ای را مدیریت می‌کردم. نشریه‌ای که آماده و به صورت کپی در اختیار دانش‌آموزان قرار می‌گرفت. در اواسط دهه شصت هم ذهن و زبانم با شعر در آمیخت و در دانشگاه تهران با رشته ادبیات پیوند خوردم و با شاعران و نویسندگان هم‌نسل آشنا شدم. و تا به امروز که همچنان با مداد و کاغذ زندگی می‌گذرانم و راهی را برگزیدم که بسیاری از هم‌نسلان من برگزیدند، هر چند حلقه‌ای که به آن تعلق داشتم، کوچک بود.

اما امروزه دریافته‌ام که ما خود را در این دایره محصور کرده بودیم و اکنون به ادبیات ناب بدون دیگر شائبه‌ها فکر باید کرد، چیزی که به اثر ادبی منتهی شود و از علمیت و ادبیت برخوردار باشد و مصرف روزانه نداشته باشد. امید که در چامه، این راه تداوم یابد و خوانندگان و علاقه‌مندان با ادبیات به مثابه هنر روبه‌رو شوند. گریشنا: چرا به انتشار الکترونیکی و مجانی مجله چامه رسیدید؟

رحمانی: با این که فضای مجازی و بسترهای اینترنتی کار انتشار شعر و داستان را هموار کرده است، اما هنوز انتشار شعر و داستان در مجله‌ای که به ادبیات اختصاص دارد به نوعی امتیاز شمرده می‌شود، زیرا هنوز سردبیر مجله، شعرها، داستان‌ها و گفت‌وگوها را از صافی نظر می‌گذراند و در حقیقت سره را از ناسره ممتاز می‌کند و آنچه می‌ماند و در نشریه به چاپ می‌رسد، از خلوص بیشتری برخوردار است. بنابراین علاوه بر بخش‌هایی که دوستانم آماده می‌کنند و می‌فرستند، آثاری از طریق ایمیل به دستم می‌رسد و معمولاً امکان درج در نشریه می‌یابد، شاعران و نویسندگانی که تاکنون همدیگر را ندیده‌ایم و این صفحات، چنین امکانی را فراهم آورده است.

گريشنا: یکی از خصوصیات اصلی چامه، تنوع مطالب آن است، از روایت و ترجمه گرفته تا یادداشت و خبر. قرار است دایره‌ی ادبیات را تا چه اندازه بزرگ ببینیم؟ رحمانی: برای تهیه مطالب چندین گونه راهبرد و سیاست را می‌توان پیش برد، مثلاً اختصاص هر شماره به موضوعی خاص، همان کاری که مجله فکری فلسفی «ارغنون» انجام می‌داد. اما من مبنا را بر تنوع در فرم‌های ادبی و محتوای متنوع استوار کردم. چیزی بنابین امر تخصصی و عامه‌پسندی. به این سبب مجله طیف وسیع‌تری از علاقه‌مندان را به خود جلب می‌کند. این روش را باید توسعه داد تا عرصه‌های دیگر ادبی را در بر بگیرد. به طور مثال علاقه‌مندم سفرنامه‌های ادبی، نامه‌ها، خوانیه‌ها، نقدهایی در جهت فهم زبان شعر و داستان را در مجله داشته باشیم. همچنین باید تلاش کنیم تا راهی بیابیم که شناخت از ادبیات را از حلقه تنگ سرزمین‌ها رها کنیم و راهی بگشاییم تا آثار کشورها را بشناسیم و مرزهای فکری را به هم نزدیک کنیم، چرا که ضرورت دارد ارزش‌های ادبی دیگر کشورها را پیش چشم داشته باشیم. برای همین است که در هر شماره، شاهد آماده‌سازی و انتشار آثار شاعران و نویسندگان سرزمین‌های دیگر هستیم. دیگر این که دوست دارم از گستره ادبیات به درک بهتری از جهان پیرامون خود برسیم. ادبیات به ما امکان می‌دهد جهان خود را وسیع‌تر کنیم و با دیگران تعاملی نامحدود داشته باشیم. ادبیات نه تفریح است و نه گردهمایی هفتگی سرگرم‌کننده و باری به هر جهت در کنار هم؛ فرصتی است پیش روی شاعران و نویسندگان تا رسالت خود را بهتر و شایسته‌تر محقق کنند.

گريشنا: ویژگی قابل توجه دیگر، تهیه‌ی ویژه‌نامه‌هایی در هر شماره چامه است. برای شماره‌های آینده، به چه افرادی ادای دین خواهید کرد؟ رحمانی: شماره دهم چامه علاوه بر شعرها و داستان‌های نویسندگان عزیز هم‌روزگار و بزرگوار ما، صفحاتی را به استاد دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی اختصاص داده است تا دانشی مردان آزاده در عرصه ادبیات را گرمی داشته باشد. در این بخش باید مروهون تلاش سید محمد حسینی باغسنگانی باشم، دوست گرمی و روزنامه‌نگارم که بی‌دریغ برای ادبیات تلاش می‌کند.

در شماره آینده بر اساس آنچه هم‌فکری و هم‌افقی با ادبیات در جهان عرب عنوان کردم، در شناخت شاعر برجسته و مطرح هم‌روزگاران که در فرانسه زندگی می‌کند، خواهیم کوشید. آدونیس که در آذرماه سال ۱۳۸۴ نیز سفری به ایران داشت و در چند جلسه شعرخوانی از جمله در انجمن شاعران ایران شرکت و سفری نیز به شیراز کرد. آدونیس زبانی ساده ولی معنایی پیچیده دارد. او نامزد جایزه نوبل ادبیات است و خود مدعی است که لابی صهیونیست مانع نیل اوست به جایزه ادبیات نوبل. گریشنا: گفته‌اید که هنوز امکان مالی چاپ مجله و توزیع آن در دهه‌ها وجود ندارد. اما هزینه‌های تهیه‌ی مجله را می‌شود از راه‌های دیگری جبران کرد.

رحمانی: پس از ده شماره که چامه را به رایگان در اختیار اهل قلم و علاقه‌مندان به ادبیات قرار دادم، اکنون مجله چامه را با قیمتی مناسب در فروشگاه‌های اینترنتی فیدیبو (اینجا) و جار (اینجا) قرار داده‌ام، شاید بخشی از هزینه‌هایی را که صاحب این قلم متحمل می‌شود، پاسخگو باشد. خدا را چه دیدید؟ شاید آگهی هم گرفتیم! چامه شماره دهم به مدیریت صادق رحمانی و با همکاری شاعران و نویسندگان ایران منتشر شد. شماره دهم چامه را می‌توانید از فروشگاه اینترنتی جار (اینجا) و فیدیبو تهیه و در این نوروز زیباترین آثار ایرانی را مطالعه کنید. صادق رحمانی، مدیر چامه، در مصاحبه با گریشنا درباره‌ی چامه‌ی دهم (اینجا) گفت: «شماره دهم چامه علاوه بر شعرها و داستان‌های نویسندگان عزیز هم‌روزگار و بزرگوار ما، صفحاتی را به استاد دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی اختصاص داده است تا دانشی مردان آزاده در عرصه ادبیات را گرامی داشته باشد. در این بخش باید مرهون تلاش سید محمد حسینی باغسنگانی باشم، دوست گرامی و روزنامه‌نگارم که بی‌دریغ برای ادبیات تلاش می‌کند.» مدیر چامه در مورد نحوه‌ی انتشار چامه نیز گفت: «پس از ده شماره که چامه را به رایگان در اختیار اهل قلم و علاقه‌مندان به ادبیات قرار دادم، اکنون مجله چامه را با قیمتی مناسب در فروشگاه‌های اینترنتی فیدیبو و جار (اینجا) قرار داده‌ام، شاید بخشی از هزینه‌هایی را که صاحب این قلم متحمل می‌شود، پاسخگو باشد.»

رحمانی در گفتگو با برنامه‌ی «هفتانه» در رادیو فرهنگ نیز این شماره و شماره بعد

چامه را معرفی کرده است که می‌توانید اینجا بشنوید:

روی جلد این شماره به تصویری از دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی اختصاص دارد. در بخش ویژه‌ی چامه، یادداشت‌ها و اظهار نظر اهل ادب درباره ایشان را بخوانید. نظرخواهی شماره دهم چامه درباره‌ی علاقه‌ی نویسندگان اهل قلم برای دیدار با شاعران و نویسندگان ایرانی و خارجی است. در این بخش با یادداشت‌هایی از این نویسندگان سرگرم خواهید شد: مجتبی گلستانی، مریم ذوالفقاری، حسن فرازمند، عباس خوش عمل کاشانی، ابراهیم کارگرنژاد، جواد راهپیم، مرتضی بهرامی خشنودی، محمد خواجه‌پور، اسماعیل امینی، توی محمد ایازی، مژده نادری، مرجان رضاییان، گالیا توانگر، علیرضا حکمتی، مهتاب میرقاسمی. راهپیم و خواجه‌پور، دو تن از شاعران گراشی نیز در این بخش یادداشت‌هایی نوشته‌اند. ویژه‌نامه دکتر شفیعی کدکنی را با صحبت اهل ادب و اصحاب قلم پی بگیرید: راستی روزهای سه‌شنبه، از افشین اعلاء؛ معرف بیدل در ایران، از اظهر دهلوی؛ صدای ادیب را احساس می‌کنم؛ شفیعی فرید زمانه است، احمد مهدوی دامغانی؛ دقت در تحقیق، محمدتقی راشد محصل؛ شفیعی تحسین همگان، حسن چرچی؛ درک کلید بیدل، محمدکاظم کاظمی؛ دیر آمد اما روشن، افسانه غیاثوند؛ تدریس فقط در دانشگاه تهران، مرتضی کاخی؛ خوشا پرنده که بی‌واژه شعر می‌گوید، منیر پشمی؛ نامت هنوز ورد زبان‌هاست، شعر دکتر شفیعی، ترجمه موسی بیدج؛ سه‌شنبه‌های شتابان، درس گفتاری از استاد شفیعی کدکنی؛ تحقیق در تصوف با دیدگاه مدرن، از حسن انوری؛ ای خوشا راهکی از دره سوی قله کوه، نامه پرویز ناتل خانلری؛ میان اهل ادب محبوبیت کلان دارد، بوری کریم اف. در بخش داستان، این نام‌ها برایتان نوشته‌اند: ریل، از حسین اعتمادزاده؛ عطر می‌زنم تا به تو فکر کنم، از حسین رسول‌زاده؛ به پای هم ایستاده‌ایم، از وحید ضیایی؛ نان و شیر، از ریحانه گلکار؛ کتایون، از رکسانا حمیدی؛ مرد ولگرد، از هربرت هریس، ترجمه محمدرضا محمدی نیکو؛ اولین عشق، از ایزاک بابل، ترجمه ناصر بایزیدی؛ امید، از مریم امیری؛ داستان آدم‌ها و موش‌ها، از مریم شیرازی؛ تصمیم، از سید تحسین گیلانی، ترجمه احمد شهریار. برای لذت بردن از تخیل و کلمه در صفحات شعر،

این شاعران شما را به دنیای خود خواهند برد: عاشقانه‌های بی‌پایان، شعر از دیانا باربو، ترجمه النا کاظمی؛ بر شکوه شاخه‌ها، شعرهایی از شهزاد کینجه زاده؛ شب را با درختان لرزان انجیر، از علیمحمد خضیر، ترجمه فرزдық اسدی. دز صفحات شعر سپید شعر امروز نیز حمیدرضا اکبری شروه با انتخاب شعرهایی از وحید دانا، ابوالفضل عمادآبادی، آزاده کیانی، مصطفی مرتضوی، سخن از روزست، ترجمه محمدامین کرخی، شعر فروغ فرخزاد، اکبر بهداروند، فهیم بخشی، مهدی برآهویی، اکبر ارشن، آیدا عمیدی، آرش نصراللهی، بهاره نوروزی سپهر، سمیه حسنزاده، سهراب رحیمی، ابراهیم کارگرنژاد، فاطمه محمدیانفر، شهرام شاه‌رختاج، روحاله روین، رضا روزبھانی، شاپور بنیاد، محمد عزیزی، سریا داوودی حموله، محمدرضا ملکی، سعید اژدر به استقبال شما می‌آید. در بخش بررسی، گفتار و نقدهایی را خواهید خوانید: شعر برتر، شعر دیگر، از ضیاءالدین خالقی؛ تکانه، از احسان عباسپور؛ داد و ستد فکری و فرهنگی ایران و جهان، از محمدعلی اسلامی ندوشن؛ از وایمار تا شیراز، از محمد اخگری؛ آغازگر غزل نو، تحلیلی بر غزل‌های منوچهر نیستانی، از حسنا محمدزاده.

چامک رویدادهای حوزه ادبیات را برایتان آماده خواهد کرد. در این شماره، گزارشی از جایزه فتح الله مجتبابی خواهید خواند. در چامه‌دان با اهل نظر و پدیدآورندگان دیداری کوتاه خواهید داشت: ساناز محب، بیوک ملکی، محمدرضا گودرزی، غلامعلی حداد عادل، دیداری کوتاه با ضیاء موحد، سید علی میرافضلی، واهه آرمند، مشیت علایی، داوود امیریان، امید طیب زاده، پیمان خاکسار، محمد حنیف، رضا حاجیزاده، ابوتراب خسروی، محمدرضا بایرامی، رضا امیرخانی، حمیدرضا شکارسری، محمود معتقدی، علی مؤذنی، حسین پابنده، یوسفعلی میرشکاک، فائزه مردانی، رضا رضایی، سیروس شمیس، پرمیس علی بیگی. در کارگاه ترجمه با فرایند برگردان شعر و داستان و تجربه‌های یک مترجم آشنا خواهید شد. در این شماره مسعود غفوری شعرهای رضا علی حسن، شاعر پاکستانی را ترجمه کرده است؛ و راحله بهادر به ترجمه چند داستان کوتاه از فرانز کافکا پرداخته است. و بالاخره در بخش گپ، در مطلبی با عنوان «ادبیات کودک مرز ندارد»، گفتگو با

نوش آفرین انصاری را خواهید خواند و با دنیای فکری او آشنا خواهید شد.

شماره ۱۱

در شماره یازدهم (اردیبهشت و خرداد ۱۳۹۹) شعرهایی از عبدالحسین فرزاد، علی باباچاهی، شمس لنگرودی، مهدی ریحانی، کورس احمدی، محمدرضا روزبه، امیر امام‌قلی‌زاده، عبدالرحیم سعیدی راد، مهدی رضازاده، رحمت حقی‌پور، فرح سقایی، مهسا رضازاده، حجت مهرعلی‌زاده، سامان ساردویی، رحیم چراغی، محمدرضا تقی‌دخت و داستان‌هایی از مریم اخوان، مهدی شاطر، رضا مهدوی هزاوه، مریم ساحلی، مریم علی‌اکبری، شهلا رضاسلطانی و گفتاری چون: «دو پرسش مهم از ادونیس» مصاحبه محمدالامین الکرخی، و «عشق به من می‌گوید» از موسی بیدج، «فرار از سنت‌های عربی» از میشل خلیل جحا، «از جانب معنا به سمت صورت» از قیصر امین‌پور، «از اعماق کلمات» از محمدرضا شفیعی کدکنی، «من از آینده می‌آیم» از عبدالحسین فرزاد و «زبان ساده، معنا پیچیده» از موسی اسوار و مباحث و مطالب متنوع و ارزشمند دیگر را می‌خوانیم. شماره یازدهم مجله چامه به صورت الکترونیکی در سایت جار (اینجا) و اپلیکیشن فیدیبو (اینجا) عرضه شده است. درباره چامه با صادق رحمانی، مدیر این مجله، گفت‌وگویی کرده‌ایم که آن را از نظر می‌گذرانید.

آقای رحمانی، با توجه به این که روی جلد تازه‌ترین شماره چامه را به علی احمد سعید، ادونیس، اختصاص داده‌اید، قصد خاصی را دنبال کرده‌اید؟

رحمانی: من از این نظر ادونیس را برای پرونده ادبی این شماره انتخاب کردم که او در مقیاس جهانی پرچم شعر را برافراشته است. او با اظهار نظرهای جنجالی در جهان شعر، شاعران این کره خاکی را مشعوف خود می‌سازد و ما را به آینده شعر امیدوار می‌داند که ادونیس در سال ۱۳۸۴ به دعوت شاعران به ایران آمد و پس از این حضور توجه‌ها به او ازدیاد پیدا کرد و چندین و چند مجموعه شعر از او ترجمه شد. حتی بزرگترین کتاب او که نظریهٔ او دربارهٔ شعر جهان و جهان عرب است نیز به فارسی برگردانیده شد. منظور الکتاب است که امیرحسین اللهیاری آن را در نشر مولی در تهران به چاپ رسانده است. باید اضافه کنم که تاکنون چندین بار با نام یکی از نامزدهای اعطای جایزه نوبل ادبیات از او یاد شده است. او از اثرگذارترین و برجسته‌ترین شعرای عرب دورهٔ مدرن به شمار می‌رود که در نیمهٔ دوم قرن بیستم، انقلابی را در فضای شعر عرب رهبری کرد. او به جز بیست مجموعه شعر و سیزده مجموعهٔ نقد، چندین کتاب شعر از زبان‌های خارجی به عربی برگردانده است.

علاوه بر همهٔ این‌ها مجوز مجله «چامه» دوزبانه فارسی و عربی است. جریان‌های ادبی جهان ایرانی و جهان عرب تقریباً به هم شباهت دارد و ما در هر شماره، ترجمه‌هایی هم از فارسی به عربی و هم از عربی به فارسی در مجله می‌گنجانیم تا همچون دو دریچه روبه‌روی هم از گفت‌وگوی با هم نیز فارغ نباشیم. انتخاب ادونیس برای روی جلد و اختصاص پرونده به ایشان در پی این معنا نیز بوده است. به نظرتان آیا زندگی در جهان امروز تلاش برای ایجاد رابطهٔ بین شعر و زندگی را مانع می‌شود؟ آیا جهان مدرن باعث بحران شعر شده است؟

رحمانی: ادونیس در همین شماره مجله، گفته است که ما مشکلی به نام بحران در شعر نداریم. آن چه به بحران بر می‌گردد به شاعر مربوط می‌شود نه شعر. شعر از آغاز تا به اکنون و از اکنون تا به آینده راه خود را پیش می‌گیرد و می‌رود. آنچه ما بدان نیاز داریم، تغییر در نگاه شاعران و نوآوری در معنا و محتواست.

این نوآوری‌ها به گونه‌های مختلفی صورت گرفته است. مثلاً نیچه از زبان زردشت و ادونیس در همین الکتاب از زبان متنبی رازهای این جهان را برای ما فاش کرده‌اند، رازهایی را که هم خود گشوده‌اند و هم خود بر آن مهرهای از معماگونه‌گی زده‌اند تا

کسی را به حریم آنان راه نباشد. می‌دانیم که ادونیس در آذرماه ۱۳۸۴ به ایران آمد و در نشستی که قیصر امین‌پور در خانه شاعران با او داشت، به ناگهان ادونیس از او می‌پرسد: «خوب، ببینم پس از حافظ چه کسی را دارید؟» و قیصر با زیرکی بحث را عوض می‌کند! این نادیده گرفتن ادبیات ایران پس از حافظ تا نیما و از نیما تا روزگار ما به چه معناست؟ آیا ما باید نظر ادونیس را قبول کنیم یا نشان از ناآشنایی او با تحولات ادبی ما دارد؟ اما او ما را متوجه امری می‌کند که همانا نوآوری در محتواست. می‌دانید که شعرهای ادونیس از نظر زبان بسیار ساده است ولی از نظر معنا دچار پیچیدگی است.

آرای متفاوتی دربارهٔ ادونیس در این شماره گرد آمده است؛ از شیفتگی به او تا حکم به بطلان افکارش. و چنین است سرنوشت آن کس که از عصر خویش فزاتر است. بی‌سبب نیست که خود می‌گوید: «من از آینده می‌آیم». این عنوان یکی از ترجمه‌های خوبی است که نشر مروارید در ذیل شعر جهان منتشر کرده است. عبدالحسین فرزند، مترجم آثار غاده السمان، این کتاب را به فارسی برگردانده است. شما در هر شماره فراخوانی را منتشر می‌کنید که در آن یادداشت‌های مختلفی را از فعالان عرصهٔ شعر و داستان می‌بینیم. این موضوع چه کمکی به جریان ادبیات در ایران می‌کند؟

رحمانی: ادبیات هنوز هم قدرت لذت بخشیدن دارد. در زمانه‌ای که انواع و اقسام سرگرمی‌های روزگار در این زمانهٔ پرشتاب، عرصه را بر شعر، داستان و نمایش‌نامه تنگ کرده است، اما قدرت تخیل‌آفرینی در ادبیات و شعر بی‌نظیر است. ما وقتی کتاب‌های ارزشمند رمان و داستان را می‌بندیم و به دنیای واقعی خود برمی‌گردیم، دچار سرخوردگی می‌شویم. گویی دوست داریم در همان عالم تخیل بمانیم، اما چه می‌شود کرد! هر چند خواندن داستان و رمان ما را به وجهی موقت از دنیای پرچالش امروز رها می‌کند، اما همین تخیل ما را از جا می‌کند و به فراسوی زمان‌ها و مکان‌ها می‌برد. بی‌گمان جهان بی‌ادبیات جهانی سرد و غیر قابل تحمل خواهد شد.

در بخش یادداشت‌ها که در آغاز «چامه» در هر شماره تقدیم خوانندگان می‌شود، از

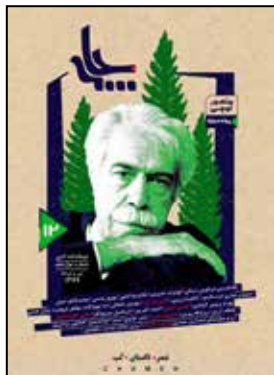
زبان فرهیختگان و اهل قلم، استادان دانشگاه و شاعران و داستان نویسان، با دنیای ذهنی این بزرگان آشنا می‌شویم. این مشارکت فکری یکی از والاترین شکل‌های به اشتراک گذاشتن احساسات آدمی است. از این طریق است که ما رؤیا می‌پروریم و جهانی برای شناخت از یکدیگر را می‌سازیم.

خوشبختانه بسیاری از اهل نظر به این دقیقه واقف هستند و با اشتراک‌گذاری تجربه‌های شخصی، به احساس تجربه جمعی و اندیشیدن به عالم اکنون مدد می‌رسانند. این تجربه‌های ناب را از طریق همین یادداشت‌های کوتاه می‌توان درک و دریافت کرد. در این شماره چند پرسش را به فراخوان ادبی گذاشتیم. پرسش‌ها چنین بود:

۱. شما آثار کدام شاعر یا نویسنده خارجی را بیشتر می‌پسندید؟ ۲. نخستین بار چگونه با آثار او آشنا شدید؟ ۳. ویژگی مهمی که شما را به خود جذب کرده است، چیست؟ ۴. آیا نویسنده یا شاعر خارجی را بیشتر می‌پسندید یا ایرانی را؟ به چه دلیل؟ ۵. چه ویژگی محتوایی، فنی و شکلی یک اثر برایتان اهمیت دارد؟ و پاسخ‌های این فراخوان را در این شماره خواهیم خواند.
- درباره چامه بفرمایید آیا به اهدافی که از پیش طراحی کرده بودید رسیده‌اید یا خیر؟ استقبال اهل قلم چگونه بوده است؟

رحمانی: خوشبختانه دوماهنامه ادبی چامه از آغاز تا به اکنون که شماره یازدهم آن پیش روی شماست، مسیر روشنی را پیموده است. ما در حوزه شعر و داستان نگاه مان به آینده است و معنی و مفهوم آن این است که در کنار نسل باتجربه که آثارشان در چامه کم نبوده است، با آثار نوآمدگان شعر و داستان و ترجمه همدل و همراهیم. من هم به عنوان مدیر، بدون در نظر داشت نام آدم‌ها، هر آن چه را که ارزش خواندن داشته باشد بر صفحه کاغذ می‌آورم. البته منظورم از کاغذ، کاغذ مجازی است. این روزها هیچ روزنامه و مجله کاغذی چاپ نمی‌شود تا وضعیت پساکرونايي از راه برسد. مثلاً پنجاه درصد کسانی را که مطلب می‌دهند، نه از نزدیک دیده‌ام و نه آنان مرا می‌شناسند، فقط این نشریه باعث شده است ما که به موضوعاتی از این دست علاقه‌مند هستیم، گرد این چراغ جمع شویم و خودمان را

گرم کنیم. می‌توانید از مهدی شاطر، کیوان طالب خانی و محمد عابدی بپرسید که در این شماره از آنان داستان و شعر و ترجمه داریم و ما از همین طریق با هم آشنا شده‌ایم. دیگران نیز که با واسطه همین کلمات و همین صفحات آشنا شده‌ایم.

شماره ۱۲

گريشنا: شماره دوازدهم دوماهنامه ادبی «چامه» با پرونده منصور اوجی و نگاهی شعر کوتاه امروز ایران در بیش از ۳۳۰ صفحه به زودی منتشر می‌شود. شاعران و نویسندگان زیادی نیز برای این شماره چامه، بخش‌هایی بیادماندنی از کتاب‌هایی را که دوست دارند انتخاب کرده‌اند.

صادق رحمانی، مدیر چامه، در «چامه‌ورزی» به منزله سرآغاز در مورد این انتخاب می‌نویسد: «منصور اوجی در شعر صاحب امضاء است. هم از دیدگاه نوع به کارگیری زبان و هم شیوه بیان خود.» او همچنین از دیدار خود با اوجی در اردیبهشت شیراز نوشته است، و همچنین از دیدارش با دیگر کوتاه‌سرای معاصر، سیروس نودری.

مدیر چامه وعده داده است که شماره دوازدهم به صورت چاپی نیز در اختیار خوانندگان قرار خواهد گرفت. چامه تاکنون تنها به صورت الکترونیکی منتشر می‌شد، اما به نوشته‌ی رحمانی، «از این شماره و در پی تماس‌های مکرر علاقه‌مندان چامه را کاغذی خواهیم کرد تا به نظر شما خوانندگان و اصحاب اندیشه احترام گذاشته باشیم. به یاد می‌آورم تماس‌هایی را که از قشم گرفته تا بوکان

و از کرمانشاه تا زابل که علاقه‌مند به تهیه چامه بودند.»

متن کامل چامه‌ورزی نوشته صادق رحمانی را در ادامه می‌خوانید:

می‌خوانیم تا معرفت بیاموزیم یا می‌خوانیم تا حقیقت را بیافرینیم. این دو نوع نگاه، چالشی است که ذهن را به خود مشغول می‌دارد. مارسل پروست در کتاب در باب خواندن با نگاهی موشکافانه نظر جان راسکین را رد می‌کند. جان راسکین در کتاب «کنجد و سوسن‌ها» بر این باور است که کتاب‌ها در برگیرنده شناخت و حقیقت است و خواننده با مطالعه به ژرفای معرفت و حقیقت پی می‌برد. این در حالی است که پروست این دیدگاه را توهمی بیش نمی‌داند. اگر چنین که راسکین می‌گوید نیست، پس حقیقت ماجرا چیست؟ مارسل پروست بر این باور است که خواندن کتاب چیزی نیست جز محرکی که ذهن خواننده را به تحرک وامی‌دارد تا خود دست به آفرینش بزند. پروست می‌گوید کتاب خواندن را نمی‌توان با گفت‌وگو قیاس کرد. خواندن برخلاف گفت‌وگو برقرارکردن ارتباط است با اندیشه‌ای دیگر، آن هم در تنهایی. در حالی که گفت‌وگو در تنهایی شکل نمی‌گیرد. گفت‌وگو بلافاصله تنهایی را از بین می‌برد. و به راستی، یکی از خصوصیات کتاب مفید که نقش بنیادین در حیات فکری ما بازی می‌کند همین است: «فرجام‌ها برای نویسنده و برانگیزش‌ها برای خواننده. دانایی ما جایی آغاز می‌شود که دانایی نویسنده به پایان می‌رسد.» «در باب خواندن» مارسل پروست با ترجمه بنیامین مرادی را نشر مرکز منتشر کرده است. در یادداشت‌هایی که نویسندگان، شاعران و منتقدان در این شماره چامه نوشته‌اند به خوبی می‌توان این نوع نگاه پروست را درک کرد، زیرا اهل قلم خود در عین حالی که خواننده قهاری‌اند، نویسنده یا شاعر خلاق نیز هستند. نوشته‌های کهن و کلاسیکی که سال‌هاست ما می‌خوانیم و کلماتش بوی کهنگی نمی‌دهد، علاوه بر آفرینشگری و خلاقیت نویسنده، به ماده خام آن نیز باز می‌گردد. زبانی که شاعران و نویسندگان بدان نوشته‌اند، زیبایی را دو برابر می‌کند، بویژه که زبان فارسی خود ظرفیت‌ها و ظرافت‌هایی دارد که جنبه برانگیختگی ذهن را با خود به همراه دارد.

منصور اوجی در شعر صاحب امضاء است. هم از دیدگاه نوع به‌کارگیری زبان و

هم شیوه بیان خود. چندی پیش کتابی با نام یک عمر شاعری درباره او و آثارش در تهران چاپ شد و در شیراز رونمایی. راستی را که چنین عنوانی برازنده اوست. رد شعرهای او را از اواسط دهه سی خورشیدی در مطبوعات ادبی آن روزگار می توان جست. نخستین کتاب او با عنوان باغ شب در سال ۱۳۴۴ درست در سالی که من به دنیا آمده ام به چاپ رسیده است. خاطره بانمکی درباره نام گذاری این مجموعه شعر با مهدی اخوان ثالث دارد که خواندنی است. در اردیبهشت که به شیراز رفته بودم و چه اردیبهشتی؟! به خانه ایشان زنگ زدم و تو می دانی که اوجی نه تلفن همراه دارد و نه اتومبیل. از قصد خود برای اختصاص چامه شماره ۱۲ به ایشان سخن گفتم. او پذیرفت و گفت هر کاری که می کنید حتماً به صواب است. این در حالی بود که هم ضیال الدین خالقی و هم بابک طیبی پیشایش به من گفته بودند که آقای اوجی هر آن چه را که درباره اش می نویسند، بازبینی می کند. شاید دلیل مدارایش با من دجاری اش به شکستگی استخوان پهلوی بود. به هر روی اهل قلم شیراز به همان مقداری که لازم بود، با من همکاری کردند که در این شماره می توانید ببینید و بخوانید. در این سفر که در بیستم اردیبهشت اتفاق افتاد به دوست شاعر دیگری نیز سر زدم. سیروس نوذری که اشتیاق دیدارش را داشتم. به خانه او رفتم و ساعتی را با او درباره شعر و شعر کوتاه حرف زدم و البته بیشتر شنونده بودم. او علاوه بر شعر، در سال های جوانی طراحی و نقاشی نیز کرده است و با سنگ مجسمه های طبیعی نیز می سازد.

شماره سیزدهم چامه قرار است به پامردی اسکندر صالحی (رفیق سال های دور و نزدیک) به دکتر پرویز ضیاء شهابی اختصاص پیدا کند. تفصیل این اجمال به عهده خود او و دوستان و شاگردان استاد که در شماره بعد بدان خواهند پرداخت. او از هم اکنون در حال تدارک است تا جشن نامه ای ارجمند و درخورد استاد خویش را به علاقه مندان تقدیم کند. منتظر می مانیم تا هفته اول شهریورماه.

از این شماره و در پی تماس های مکرر علاقه مندان چامه را کاغذی خواهیم کرد تا به نظر شما خوانندگان و اصحاب اندیشه احترام گذاشته باشیم. به یاد می آورم تماس هایی را که از قشم گرفته تا بوکان و از کرمانشاه تا زابل که علاقه مند به تهیه

چامه بودند. چندی پیش نیز آقای منصور فقیهی که در شهر دبی زندگی می‌کند و از شهروندان اوز در استان فارس است، اظهار لطف کرد و این نکته را گوشزد که اگر چه شما نسخه کاغذی را برایم ارسال نکردید، من خود آن را در یک نسخه به چاپ رسانده‌ام و صحافی کرده‌ام. به هر روی امیدوارم این بخش از کار که مثل تولید چامه پرزحمت است، با روانی و تجربه دوستانم به سرانجام برسد. اکنون این امکان فراهم آمده است و این همه را مرهون دوست و همشهری‌ام اسماعیل حق پرست می‌دانم که تجربیات خود را در این زمینه در طبق اخلاص گذاشته است تا این فعالیت را که از عهده من خارج است انجام دهد.

در فرودین

با این همه گل چه می‌کند پروانه

بر سنگ مزار دوستم احمدخان؟

امید آمده بود و آرزو، از پس چهل روز تا بر خاک پدر سنگی از مرمر سبز بگذارند؛ سبز که نشان بهاران را در خود نهفته دارد و شادمانی. بعدها آرزو می‌گفت: به هنگام نصب سنگ، پروانه‌ای سپید بی‌پروا به گرد ما می‌چرخید. اکنون که به تهران باز آمده‌ام همان پروانه در خانه ماست؛ بی‌پروا. همان سپید. به همان گونه که بود. پروانه بر سنگ مزار به جست‌وجوی چه رایحه‌ای بود از بهار؟ به جست‌وجوی چه بود بر این سنگ، بر این سبز. هیچکس نمی‌داند. قمر می‌گفت گاهی احمدخان از اتاق صدایم می‌کند. به اتاق می‌روم، هیچکس نیست. فقط پرده‌ها تکان می‌خورند. پرده را کنار می‌زنم نگاه می‌کنم به ماه. ماه پایین می‌آید تا روی شاخه‌ها. من با او حرف می‌زنم. قمر می‌گفت. احمد اقتداری، در وصیت‌نامه‌اش نوشته بود، بر سنگ گورم بنویسید: «بدرود باد گیتی با بوی نوبهاران».

شماره ۱۳

دوماهنامه ادبی فرهنگی چامه در تازه‌ترین شماره خود با محور قرار دادن دکتر پرویز ضیاءشهابی، جشن‌نامه‌ای را برای این استاد ۷۷ ساله فلسفه غرب تدارک دیده است. به گزارش خبرگزاری مهر، استاد ضیاءشهابی در تهران به دنیا آمده است، اما پدر و مادر او در بافت کرمان بالیده‌اند. او مترجمی توانا در حوزه فلسفه غرب به شمار می‌رود و هر ترجمه‌ای از او منتشر شود نشان اعتبارش را با خود به همراه دارد. در این جشن‌نامه، استادان فلسفه دانشگاه، شاگردان و علاقه‌مندان به او یادداشت نوشته‌اند و یا گفتاری را به ایشان تقدیم کرده است. در بخش به منزله آغاز دکتر رضا داوری اردکانی گفتاری تازه را در باب مدرنیته و فرهنگ متفاوت کشورها به ایشان تقدیم کرده است. همچنین دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی او را هیدگرناس برجسته ایرانی می‌داند. «حکمت عملی چیست؟» ادای دین دکتر مالک حسینی است به استاد ضیاءشهابی. با گفتاری از دکتر محمد زارع شیرین‌کندی با عنوان «مترجم متبحر و معتمد هیدگر در ایران» بخش آغازین این مجله به انجام می‌رسد.

در بخش گپ، صادق رحمانی گفت‌وگویی خواندنی و بلند با نام «از کاهلی لذت می‌برم» با دکتر پرویز ضیاءشهابی انجام داده است. مصاحبه مفصل دیگری نیز با عنوان «شاگردان ایرانی هیدگر پدیدارشناس» بهمن پازوکی را با دکتر ضیاءشهابی

رودرو قرار می‌دهد. به باغ همسفران عنوان بعدی این دوماهنامه است که یادداشت‌ها و گفتارهای شاگردان او را در بر می‌گیرد: روایتی از رؤیت یک رویه؛ نیم‌رخ از فتح‌رخ، ابراهیم مهرابی/ هیدگرپژوهی فراسوی دوگانه‌های کاذب، محسن آزموده/ درباره آسمان، سید مجید کمالی/ مستوری متن و ناگشودگی زبان، محمد رحیمیان شیرمرد/ فرشته‌ای که آسمانش را نفروخته است، مجید رفعتی/ مشکل کم خواندن است، هادی صمدی/ خب اگر پرسشی هست بفرمایید، شیما بحرینی/ او صدایی از آن خود است، البرز حیدرپور/ ارسطو و کنش سیاسی سلبی، علی ناظمی اردکانی/ اصیل بودن استاد، اصیل بودن موضوع، مریم بختیاریان/ از باخته تا بافت، معصوم‌علی پنجه/ اندیشه بارور، حمیده جعفری/ هرچه باطن است آشکارا از چهره‌اش، قنبرعلی رودگر/ فلوطین با لهجه شیرین کرمانی، محمد شعله‌سعدی/ سرانجام تفصیلاً آن می‌شود که اجمالاً هست، مهدی ربی/ درسی که یک معلّم تفکر به من آموخت، محمد نورالهی. در بخش پژوهش؛ رمزنگاری و رجزخوانی در نامه‌ها، دکتر هادی عالم‌زاده/ بازگشتی یونانی از یک داستان کهن ایرانی، دکتر مهرداد ملک‌زاده/ تقابل شعر و تاریخ در فن شعر ارسطو، دیوید گلوپ با ترجمه دکتر عباس ذهبی/ در باب سخنوری، مقاله‌ای از دیوید هیوم با ترجمه دکتر محسن کرمی/ راهنمای استنتاج مقولات کانت، ه. ج. پیتون با ترجمه مریم هاشمیان/ عشق بازی با کلمات شراب متفکران است، محمد نورالهی/ نگاهی فلسفی به بحران محیط زیست، شمس الملوک مصطفوی و تأملی در ترجمه zeitigen، محمد نورالهی به چشم می‌خورد. درس گفتارها و گزین ترجمه‌های دکتر پرویز ضیاءشهابی، بخش پایانی این جشن‌نامه را شکل می‌دهد. محمدصادق رحمانیان در «چامه‌ورزی» این شماره نوشته است: «آن چه پیش‌اروی شما در این شماره از چامه قرار دارد، تلاشی است برای رهایی از محدودیت‌هایی که این روزها جهان با آن رو در روست. زندگی تقریباً در چارگوشه زمین فلج شده است و ما در چنین هنگامی به جشن برخاسته‌ایم تا در عیش بکوشیم و کیمیای هستی را دریابیم. آن چه من از گفته‌های دکتر ضیاءشهابی دریافتم این است که پیشنهاد اندیشه‌هیدگری به عنوان الگویی برای اصلاح به معنای آن نیست که این اندیشه

از کاستی فارغ است، اما این نقص به معنای آن نیست که اندیشه هیدگری دیگر صلاحیت خدمت به آرمان انسان را ندارد. اگر چه امروزه بناهای اندیشه بشری به گونه دیگری ساخته شده‌اند. بنابراین بهترین موقعیت فلسفی متناسب با رسالت جهان باید مبتنی بر بهره‌گیری از تفکر هیدگر و انتقاد همزمان از او باشد، چرا که هیچ اندیشه فلسفی به تنهایی قادر نیست، پیچیدگی‌های این جهان را پاسخگو باشد. تجربیات ایشان از خلال گفت و گو برای دانشجویان بسی مفید و ارجمند است.» رحمانیان دربارهٔ اختصاص این شماره به استاد پرویز ضیاء شهابی گفته است: «در این جشن نامه که پیدا-پنهان نقش شاگردان و همراهان استاد ضیاء شهابی هویدا است، نخست به سراغ دانشورانی شتافتیم که حق هم صحبتی با ایشان داشتند تا از عهد صحبت آنان یادی به میان آورده باشیم که گفت: «چو در میان مراد آورید دست امید / ز عهد صحبت ما در میانه یاد آرید» در بخش عهد صحبت سخن تازهٔ این اندیشمندان را بخوانید. در بخش دیگر در کوچه‌های زمان به باغ همسفران سری زده‌ایم. شاگردانی که اکنون خود به هیئت استاد درآمده‌اند و هر کدام در این سرزمین پراکنده‌اند و سخن استادان خویش را به گوش دوستان دانش می‌رسانند. در بهره پژوهش نیز از تحقیقات موشکافانه دانشوران و فرهیختگان ارجمند بهره‌مند هستیم که آن را در این جشن به استاد ضیاء شهابی تقدیم کرده‌اند. ما بدون آن که رسم الخط را دستکاری و ویرایش کرده باشیم عیناً با همان سلیقه مؤلفان و نویسندگان به صفحه کاغذ درآورده‌ایم. همان‌گونه که هم خود ایشان و هم شاگردان اذعان کرده‌اند، استاد ضیاء شهابی با تأنی و تأمل دست به قلم می‌برند و در این زمینه وسواس بیش از اندازه‌ای دارند. بنابراین معمولاً باید چکیدهٔ اندیشه خود و دیگران را در درسگفتارهای ایشان یافت. چهار درسگفتار به روی کاغذ درآمده است تا طالبان را دسترس بدان راحت باشد. از دیگر سو ترجمه‌های ایشان از زبان آلمانی و یونانی و لاتین در میان اهل فنّ زبانزد است. در بخش پایانی منتخبی از ترجمه‌های ایشان به همراه متن اصلی آمده است تا دانشجویان با چگونگی برگردان‌های ایشان آشنا شوند.»

شماره ۱۴

چامه‌ی چهاردهم با ارج‌نامه‌ی م. موید منتشر شد. به گزارش ایسنا، محوریت هر شماره از مجله «چامه» یکی از شاعران یا نویسندگان است. در این شماره با محمدحسین مهدوی، با نام هنری «م.موید» گفت‌وگوی مفصلی شده است و تعدادی از شاعران و نویسندگان نیز درباره شخصیت شعری او مقاله‌هایی نوشته‌اند که قاسم آهنین‌جان، صابر امامی، ساعد باقری، افشین علاء، اسکندر صالحی، حامد پورشعبان، مهدی مهدوی، ضیاءالدین خالقی، حمیدرضا شکارسری و موسی بیدج از جمله آنان هستند. صادق رحمانی، مدیر چامه، در سرآغاز این شماره در مورد م. موید نوشته است: «شعر م. موید که این شماره چامه به او اختصاص یافته است، ویژگی‌هایی دارد که به صورت جزئی منتقدان و نویسندگان در همین شماره به آن پرداخته‌اند. یکی از این ویژگی‌های نگاه آیینی او به شعر است. شاید یکی از دلایل آن، پرورش در خانواده‌ای مذهبی است. شاعری که در نجف به دنیا آمده است و با حال و هوای ایرانی آن شهر بزرگ شده است؛ بیانش به خدمت تفکر شیعی و اسلامی در آمده است و زبان‌ش؛ در شعر امروزین، مدرن و پیشرو.» این شماره از «چامه» مثل دیگر شماره‌های آن از هفت بخش اساسی شکل گرفته است؛ داستان، شعر، گفت‌وگو، ویژه‌نامه،

چامک، ترجمه و شعر امروز. بخش داستان «چامه» چهاردهم را شهناز کاملی، سارا خسروی، بهاره حجتی، حدیث سلحشور و ساحل رحیمی‌پور، زیر نظر محمد جواد جزینی نوشته‌اند. در بخش شعر زمان که زیر نظر ضیاء الدین خالقی آماده می‌شود، تازه‌ترین شعرهای شاعران ایرانی منتشر می‌شود. شعر زمان این شماره از «چامه» با آثاری از حنیف خورشیدی، محمد باقر کلاهی اهری، بنفشه حجازی، غلامحسین سالمی، سیدحسین طالب‌زاده، نرگس الیکایی، محمد آشور و حیاتقلی فرخ‌منش همراه است. بخش گپ‌وگفت نیز با گفت‌وگوی بلند علی عظیمی‌نژادان با عبدالحسین آذرنگ، مترجم و ویراستار همراه است. ترجمه‌هایی از شعر دنیا، «میخائیل» با ترجمه سامره عباسی، «پاز سلدن» با ترجمه راحله بهادر، و «رنا التونسی» با ترجمه فرزاد اسدی از دیگر مطالب این شماره است. همچنین ۳۳ هایکو پاییزی با ترجمه سیدآیت حسینی در این بخش به چاپ رسیده است. در این شماره مقاله‌هایی از کاووس حسینی، فرزانه معینی، حسنا محمدزاده، لیدا میرهاشمیان و نسرین انصاف‌پور آمده است. همچنین شماره ۱۵ «چامه» که هفته سوم دی‌ماه منتشر خواهد شد، ویژه‌نامه‌ای برای شاهنامه‌پژوه معاصر جلال خالقی مطلق است. صادق رحمانی در چامه‌ورزی نوشته است: «شماره بعد را به دکتر جلال خالقی مطلق اختصاص داده‌ایم و امیدواریم که بتوانیم از تجربیات و دانش ایشان در حوزه شاهنامه‌پژوهی بهره‌مند شویم. ایشان سال‌هاست که در آلمان زندگی می‌کند و دل در گرو فرهنگ و ادب ایران دارد.» چهاردهمین شماره از مجله ادبی «چامه» با صاحب‌امتیازی و مدیریت محمدصادق رحمانیان منتشر شده است و می‌توان نسخه خطی آن را از طریق آدرس <https://idpay.ir/chamehmag/> shop تهیه کرد. نسخه الکترونیکی این نشریه نیز با قیمت ۱۲ هزار تومان در سایت جار (اینجا) در دسترس علاقه‌مندان است.

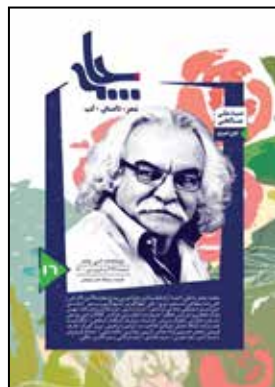
شماره ۱۵

پانزدهمین شماره مجله ادبی «چامه» ویژه جلال خالقی مطلق، پژوهشگر و مصحح شاهنامه، منتشر شد.

به گزارش ایسنا، محمدصادق رحمانیان، مدیر این دوماهنامه، در آغاز این شماره و در صفحه‌ای با نام «چامه‌ورزی» نوشته است: «شعر و روایت در این جهان کاری ویژه می‌کنند؛ این‌که دوست دارند جهان را از ناپاکی‌ها و پلشتی‌ها آزاد کنند. بی‌گمان زشتی‌ها چهره جهان را مخدوش می‌کنند و اهل قلم در پی آنند که روح آدمی را از این‌همه فاصله بین دست و زبان پالایش کنند. شاید ما حافظ، سعدی، مولوی، شاهنامه فردوسی و شعر شاعران امروز و شاعران و نویسندگان جهان را می‌خوانیم تا به گشودگی روح و روان برسیم؛ رنج‌ها را تاب بیاوریم و کلمات را سایه‌بانی کنیم تا آفتاب را در سایه امن آن ببینیم. شاعران و نویسندگان با کلمات و ایده‌هایی که دارند، در برابر ناخالصی‌ها تاب می‌آورند و دیگران را در دریافت حقیقت یاری می‌رسانند، و اگر این نبود، ما ایرانی‌ها و پارسی‌زبان‌ها این‌گونه به تقدیس شعر و زبان فارسی بر نمی‌خاستیم. تلاش ابوالقاسم فردوسی برای ساختن واژه‌های شاعرانه، و الهام از ناخودآگاه و صیقل دادن آن در کارگاه خودآگاهی نوعی منبت‌کاری بر کلمات است. در این کارگاه است که فضای روایی شعر را - با آهنگ حماسی - بر کلمات

تنگ می‌کند تا بهترین معانی خلق شود. از پس هزار و اندی سال، دانشی مردی برخاسته از گل رنج‌های کهن، سخن‌های دیرینه شاهنامه را شاید به همان مرارتی که فردوسی در خلق اثر بر خود همواره کرد، تصحیح کرد و به تصحیح نسخه پاکیزه‌ای از شاهنامه پرداخت. و او کسی نیست جز جلال خالقی مطلق». بخش «ویژه‌نامه دکتر جلال خالقی مطلق» با آثاری از احمد خاتمی، ابوالفضل خطیبی، مظفر احمدی دستگردی، پرازد اکتور شیرو، محمود امیدسالار، داود خزایی، امید مجد، محمدصادق گرانبها، زاگرس زند، محمد شکری فومشی، زهرا آقابابایی، مهناز مقدسی، علی ایمانی و خاطره خسروی همراه است. در معرفی این بخش عنوان شده است: در این شماره «چامه» تلاش جلال خالقی مطلق در تصحیح و توضیح شاهنامه ارج گذاشته شده است و دوستان و دوستان او، هر یک به فراخور مطلب، یادداشت و پژوهشی را به او تقدیم کرده‌اند و نیز چندین مقاله پژوهشی تازه که می‌تواند منبع سودمندی برای تحقیقات در این زمینه تخصصی به شمار بیاید. همچنین گفت‌وگوی او را خواهید خواند و با بخشی از شعرها و ترانه‌های او که برای نخستین بار منتشر شده است، آشنا خواهید شد. این گفت‌وگو به صورت ایمیل انجام شده است و گفتنی‌های تازه‌ای در لابه‌لای آن به علاقه‌مندان عرضه شده است. بخش «داستان» این شماره «چامه» با آثاری از آشا غنی‌زاده، ارمغان غیایی، سیمین نادمی، پورج قربانی و صبا عباس‌پور همراه است، محمد جواد جزینی، مدیر مدرسه داستان، پس از بررسی داستان‌های رسیده آن‌ها را برای چاپ انتخاب می‌کند. در بخش «شعر زمان» پانزدهمین شماره مجله ادبی «چامه» نیز شعرهایی از هرمز علی‌پور، عبدالرحمان فوقانی‌فر، حبیب پیام، علی شهنواری، حسین فرخی، سعید یوسف‌نیا، حسن فرخی، آرش نصرت‌اللهی، سربا داودی حموله، فتاح پادیاب فومنی، پیمان نوری، آرش عندلیب، علیرضا مجابی، رسول رضایی و خدایار آزادی منتشر شده است. «شعر زمان» را ضیاءالدین خالقی برای علاقه‌مندان به شعر از تازه‌ترین سروده‌های شاعران آماده می‌کند. علاوه بر این در بخش «گفت‌وگو»ی این شماره «چامه» گفت‌وگوی سید محمد دبیرسیاقی با فاطمه رکنی و پروین کاووسی و حسن ذوالفقاری با علی عظیمی‌نژادان و رکسانا حمیدی منتشر شده است.

همچنین «شعر امروز، شعر سپید» با آثار سیروس نوذری، سیدعلی صالحی، فیروزه برازجانی، محمد توکلی کوشا، فانوس بهادر، صوفیا آهنکوب، رضا بهادر، رضا بروسان، حجت بخشوده، محمدعلی شکیبایی، سیروس امیری زنگنه، رضا ایلخانی، نسترن بشردوست، اکبر قناعت‌زاده، مهشید رستمی، فریده توکلی، سامان سایبانی، محمود نائل، الهام چگینی و گویا فیروزکوهی همراه است و در بخش «نقد رمان» مطلبی از مهرو پیرحیاتی در نقد رمان «رهش» از رضا امیرخانی به چاپ رسیده است. بخش «شعر ترجمه» نیز شامل ترجمه مسعود غفوری از شعر ایدرین سو و ترجمه صادق رحمانی از شعر محمد‌الأمین الکرخی است.

شماره ۱۶

شانزدهمین شماره چامه منتشر شد. این شماره از چامه به سیدعلی صالحی شاعر ۶۵ ساله ایرانی اختصاص دارد. صالحی از بنیانگذاران شعر ناب در اواسط دهه پنجاه است. او در اواخر دهه شصت جریان شعر گفتار را پایه‌ریزی کرد و با تشکیل کارگاه شعر ایده خود را توسعه داد. در این ویژه‌نامه، دوستان و علاقه‌مندان به شعر سیدعلی صالحی، یادداشت‌ها، خاطرات و گفتارهایی را درباره اندیشه، شعر و منش رفتاری او نوشته‌اند. محمدصادق رحمانیان، مدیر این مجله ادبی در چامه‌ورزی نوشته است: «دوماهنامه ادبی چامه در شماره چهارم (اسفند ۱۳۹۷

و فروردین ۱۳۹۸) ویژه‌نامه‌ای را با محوریت یارمحمد اسدپور و موج ناب منتشر کرد که زوایای پنهانی از ادبیات معاصر ایران را برای نسل علاقه‌مند امروز آشکار ساخت. اکنون یک سال از آن ویژه‌نامه می‌گذرد و این شماره چامه نیز با حکایت اصیل و دستِ اول سیدعلی صالحی که خود از جمله بنیانگذاران این نحلّه ادبی در سال ۱۳۵۵ بود، گویی تکمله‌ای بر شماره چهارم چامه است.» در بخش داستان که زیر نظر محمدجواد جزینی؛ مدیر و مدرّس مدرسه داستان قرار دارد، داستان سه تن از نویسندگان همروزگار ما به چاپ رسیده است. نشاط داودی، ابراهیم خدادوست و نوشین ابراهیمی تازه‌ترین داستان‌های خود را در این شماره چامه منتشر کرده‌اند. در بخش شعر و شعر زمان که زیر نظر ضیاءالدین خالقی؛ شاعر و منتقد ادبی انجام می‌شود، شعر این شاعران چاپ شده است: قاسم آهنین‌جان، علی‌رضا پنجه‌ای، مسعود میری، مصطفی محدثی خراسانی، علی جهانگیری، شهرام پوررستم، محسن خورشیدی، سیامک روشن، روح‌الله رویین، مونا عطایی، کیومرث پورملک، نادر احمدی و عبدالرسول آقایی. در ویژه‌نامه این شماره، گفتاری از سیدعلی صالحی، با نام «داستان من و موج ناب» که برای نخستین بار به چگونگی شکل‌گیری موج ناب در مسجد سلیمان می‌پردازد. در بخشی از این گفتار چنین نوشته است: «داستان من و موج ناب، بیشتر داستان آشنایی ما پنج نفر [سیروس رادمنش، سیدعلی صالحی و هرمز علی‌پور و آریا آریاپور و یارمحمد اسدپور] با هم بود. آن زمان متوجه نمی‌شدم چرا آتشی به راه و زبان و فرم و شعر و کلام ما نام موج ناب گفت، اما بعد از انقلاب اندکی عاقل‌تر نگاه کردم. اگر این پنج نفر مثلاً اهل رشت هم می‌بودند، به شرط داشتن اشتراکات حسی و فرمیک و لحنی و مفهومی و ساختاری، باز آتشی آن را به عنوان مثلاً «موج باران» به رسانه‌ها معرفی می‌کرد. آتشی پی طرح حادثه بعد، می‌خواست «پدرخوانده» باشد، و چه شکاری مستعدتر از شعر و زبان خاص این پنج نفر؟! به درستی هم او کاشف ما بود، حامی بود و معرف ما بود. جانانه از جهان‌واره کوچک و معصوم و خردسال ما دفاع می‌کرد. حتی به هدایت ما در شیب تند «رقابت» نقش داشت. آن ایام متوجه این امور نمی‌شدم و از شاعری شهرستانی که زمان انقلاب هنوز بیست و

سه سالگی را هم پر نکرده بود، انتظاری نمی‌رفت که این بازی‌ها را دریابد.» چامه این شماره، همچنین شامل یک مصاحبه خواندنی و شخصی با ایشان است که زوایای مختلف زندگی و چگونگی رشد و نمو و آغازین جرقه‌های شعری در زادگاه خود را تشریح می‌کند. در این ویژه‌نامه که مینا حیدری آن را تدارک دیده است، این نام‌ها به چشم می‌خورد: حسین فرخی، برزو گوران، عارف قزوینی هادی حسینی‌نژاد، حمیدرضا شکارسری، عباس کریمی عباسی، مائده امینی، ساسان فریدی‌فر، محمد آشور، یلدا طبسی، سعید مقدادی و حانیه فراهانی. در بخش گپ، گفت‌وگوی مفصل علی عظیمی‌نژادان با محمدجعفر یاحقی؛ استاد دانشگاه فردوسی مشهد و شاهنامه‌پژوه و نیز گفت‌وگوی اسماعیل مسیح‌گل با احمد آرام، داستان‌نویس و مدرّس تئاتر در بوشهر صورت گرفته است. در بخش شعر و ترجمه با آثار شاعران و نویسندگان خارجی آشنا خواهیم شد. مترجم نامدار ایرانی؛ موسی بیدج دو شعر از محمدالأمین الکرخی شاعر عراقی تبار مقیم هلند را برای خوانندگان چامه ترجمه کرده است. بهمن بلوک نخجیری، نقد و بررسی داستانی از لودمیلا پتروشفسکایا و سامره عباسی؛ مترجم جوان، دو شعر از نجوان درویش، شاعر جوان فلسطینی را تهیه کرده‌اند. شعرهایی از فرشاد سنبل‌دل (برگزیده جایزه احمد شاملو) و ملک‌نعمت نعمت‌زاده (شاعر تاجیک) در این بخش آمده است. اسکندر صالحی؛ شاعر و منتقد ادبی نیز شعرهای کوتاه چینی را به همراه مترجمی چینی به فارسی برگردان کرده است. در بخش چامک، حمید اسدپور؛ استاد دانشگاه خلیج فارس، جستاری مفصل درباره مکتب داستان‌نویسی بوشهر به نگارش درآورده که در کنار مصاحبه با احمد آرام؛ نویسنده بوشهری قابل توجه است. در این بخش همچنین سبحان اعظم‌زاد و ثریا حکیم‌آوا؛ استادان دانشگاه خُجَند، داستان «نوحه دارکوب» از فردوس اعظم؛ نویسنده تاجیک را نقد و بررسی کرده‌اند و سرانجام رامین یوسفی، کتاب «در کنیسه ما» نوشته فرانتس کافکا را نقد و بررسی کرده است. این شماره از دوماهنامه ادبی چامه در ۲۰۸ صفحه و به قیمت ۵۰ هزار تومان در اختیار علاقه‌مندان به موضوعات اختصاصی ادبیات قرار دارد.

شماره ۱۷

هفدهمین شماره دوماهنامه ادبی چامه، ویژه صدسالگی داستان، به همراه نظرسنجی منتشر شد.

در بخشی از سرمقاله این شماره که به صدسالگی داستان ایرانی اختصاص دارد، محمدجواد جزینی نوشته است: «کوتاه زمانی بعد از یکی بود یکی نبود سروکله جوانی پیدا می شود که جهان داستان کوتاه ایران را دگرگون می کند. صادق هدایت و بعد از او چهره های دیگر نسل اول داستان نویسان سربرمی آورند؛ بزرگ علوی، صادق چوبک و نسل دوم؛ جلال آل احمد، ابراهیم گلستان، سیمین دانشور، غلامحسین ساعدی، بهرام صادقی، هوشنگ گلشیری، احمد محمود، محمود دولت آبادی و... اما تابندگی این ستاره ها و شاید کم بنیه گی نقد ادبی فرصت دیده شدن نام ها و آثار دیگران را نداد. کسانی چون تقی مدرسی، غ. داوود (منوچهر صفا)، کاظم تینا، شمیم بهار، رضا فرخفال، بهمن فرسی، رضا دانشور، بهمن شعله ورو... این که گفته اند «داستان نویسان ایرانی از تاریکخانه هدایت بیرون آمدند» پر بیراه نیست، چرا که هنوز تأثیر نگاه و مشربی که او آغاز کرد، حتی در نسل پنجم داستان نویسان ایرانی پیداست. ما در این دهه ها نتوانسته ایم، نقش تشکلهای و انجمن های ادبی را در توسعه هنر داستان نویسی بازیابی کنیم.» در بخش ویژه نامه سیدعلی کاشفی

خوانساری، مهسا شمسی پور، روح اله رویین، پریسا صالحی، در این شماره از مجله چامه یادداشت‌ها و نقدها و مقالاتی را دربارهٔ صدسالگی داستان در ایران نوشته‌اند. این شماره که به صدسالگی داستان در ایران اختصاص دارد، علاوه بر داستان و شعر از شاعران و نویسندگان امروز ایران دربرگیرندهٔ یک نظرسنجی است که که خانم مریم آموسا برای چامه آماده و آراسته کرده است. او برای تدوین و انتشار لیست پنج رمان و مجموعه داستان تأثیرگذار و مترجم تأثیرگذار، تحلیل نویسندگان و مترجمان و منتقدان را نیز در باب انتخاب‌هایشان جویا شده است. علی قانع، میلاد ظریف، شهاب لوسانی، آرام روانشاد، لیلا صادقی، غلامرضا امامی، فیض شریفی، ساسان گلفر، علی شروقی، محسن فرجی، ناتاشا امیری، محمدرضا مرزوقی، غلامحسین سالمی، مهدی فتوحی، رضیه انصاری، شهریار عباسی، نسترن مکاری، هادی تقی زاده، علیرضا بهنام، محسن حکیم معانی و رضا آشفته نویسندگان و مترجمانی بودند که به پرسش‌های او در خصوص ۵ رمان و مجموعه داستان و ۵ مترجم تأثیرگذار پاسخ داده‌اند. براساس این نظر سنجی رمان «بوف کور» مهم‌ترین و تأثیرگذارترین رمان ایرانی است که نه تنها بر روی مخاطبان و نویسندگان نسل‌های بعد تأثیر گذاشته است، بلکه با ترجمه‌هایی که از این کتاب شده است، می‌توان به جایگاه ویژه این اثر در جهان اشاره کرد. در کنار این رمان دو رمان «همسایه‌ها» نوشتهٔ احمد محمود و رمان «سووشون» نوشتهٔ سیمین دانشور، در رده دوم قرار می‌گیرند و پس از آن «شازده احتجاب» نوشتهٔ هوشنگ گلشیری و پس از آن «روزگار دوزخی آقای ایاز»، نوشتهٔ رضا براهنی، «دایی جان ناپلئون» نوشتهٔ ایرج پزشک‌زاد و «سنگ صبور» نوشتهٔ صادق چوبک قرار می‌گیرند. در بخش شعر زمان آثار تازه‌ای از ضیاءالدین خالقی، سیروس نوذری، پوران کاوه، حمیدرضا شکارسری، محسن آریاپاد، احمد قربان‌زاده، مهدی ریحانی، سینا جهان‌دیده، مزدک پنجه‌ای، علیرضا بهرامی، رضا اسماعیلی، هادی منوری، نصرت‌الله مسعودی، فرهاد عابدینی، افسانه نجومی، مرضیه آقارضایی، مهرداد پیلهور، روح‌الله آبسالان، حمیدرضا اقبال‌دوست، زهره یوسفی، شادی میرزایی، فرنزافرازمند، شهین راکی، مجتبی نورانی. در

بخش گپ ترجمه فرزدق اسدی از گفت و گوی خواندنی و تازه روزنامه‌ی هلندی De Volkskrant با کازو ایشی گورو منتشر شده است. ایشی گورو در پاسخ به این سؤال می‌گوید: چگونه ایده‌ی نوشتن از منظر یک ربات به ذهن شما خطور کرد؟ یا اجازه دهید بگوییم از منظر یک موجود دارای هوش مصنوعی؟ «شخصیت کلارا در ابتدای کار به شکلی پیچیده و ناواضح به سراغم آمد. من همیشه به کتاب‌های مصوری که برای کودکان چهار یا پنج ساله مان می‌خوانیم علاقه‌مند بوده‌ام. این کتاب‌ها منطق شگفت‌انگیزی دارند، برای مثال درشان اصلاً تعجب‌آور نیست که ماه که از پنجره داریم می‌بینیمش صحبت می‌کند. هم چنان که هر کودکی می‌تواند از یک نردبان بالا و پیش ماه برود. هدف من در آغاز کار روی یک رمان برای کودکان بود. داستان دختری بیمار بود که به دلیل بیماری جدیش از بیرون رفتن هر روزه با عروسکش برای تماشای غروب آفتاب ممنوع می‌شد؛ یک روز دختر ریسک می‌کند و با عروسک خود بیرون می‌رود و تعدادی ماجرا برایش رخ می‌دهد. وقتی قصه را برای دخترم ناثومی تعریف کردم، او مرا متقاعد کرد که داستان من بسیار غم‌انگیز خواهد بود و برای کودکان مناسب نیست. برای همین تصمیم گرفتم مسیر قصه را تغییر دهم، و یک راوی غیر «واقعی» که برساخته‌ی هوش مصنوعی ست انتخاب کنم. چون من سال‌هاست که با اشتیاقی واقعی، تحولات و دستاوردهای هوش مصنوعی را دنبال می‌کنم. و افتخار این را دارم که با تعدادی از دانشمندان و متخصصان این رشته صحبت کنم». در بخشی از گفت و گوی بهاره حیجی با لیلی گلستان آمده است: «متأسفانه این اتفاق هرگز به‌طور سیستماتیک انجام نشد و چه حیف. چون معتقد هستم که اگر قصه‌های دولت‌آبادی یا احمد محمود یا گلشیری و ساعدی و خیلی‌های دیگر ترجمه می‌شد و درست ارائه می‌شد حتماً جوایزی نصیب داستان‌نویسی ایران می‌شد. چه چیز ما از نجیب محفوظ یا اورهان پاموک کمتر است یا هرتا مولر؟ وزارت ارشاد باید اداره‌ای مختص ترجمه آثار والای ادبیات مدرن فارسی به بقیه زبان‌های زنده دنیا داشته باشد البته به شرط این‌که فقط از خودی‌ها ترجمه نکنند! این کاری است که باید بشود. آثاری به‌صورت پراکنده و اغلب به همت خود نویسنده ترجمه شده که کفایت نمی‌کند و

باید اساسی روی این قضیه برنامه‌ریزی شود. ارائه درست، تبلیغات درست و ناشری معتبر.» در بخشی از گفت و گوی اختصاصی چامه که خانم راحله بهادر با خانم کیم چینکویی نویسنده آمریکایی از طریق ایمیل انجام داده، آمده است: «داستان طرف، تا حدودی زندگی‌نامه خودنوشت است. قسمت‌هایی را که برایم تکان‌دهنده و تلخ بودند را بازسازی کردم، بعضی چیزها را تغییر دادم، و بیش از نشان دادن در جزئیات و زاویه‌ی دید توضیحی ندادم. می‌خواستم پایان‌بندی نشان دهم که وقتی قهرمان زن داستان در نگاه اول مرد را نمی‌شناسد، یعنی مقداری فاصله، شاید حتی رشد برای او اتفاق افتاده است که خوب، هم یک غافلگیری است و هم به نوعی دلشکستگی.» در بخش شعر و ترجمه شعرها و مقالاتی از این نویسندگان و شاعران آمده است: سید حسین طالب‌زاده، علی پورحسن، ندا عطاردیان، صدف فیاضی، موسی بیدج، علی الشلاه، رَسْمِیَّةُ مُحَبِّیس، مهدی حسنی باقری، سعید فلاحی، لیلا طیبی، فرزانه کارگزارزاده، فرح سقایی، امیر امام‌قلی‌زاده، مسعود غفوری، ای. کی. رامانوجان، سوتلانا الکسیویچ، بهمن بلوک نخجیری.

شماره ۱۸

دوماه‌نامه ادبی چامه در این شماره به سراغ شعر و شور شمس لنگرودی رفته تا دریابد در فکر و فنّ او چه می‌گذرد.

محمدصادق رحمانیان، مدیر و سردبیر این دوماهنامهٔ ادبی در مطلبی با عنوان «از سربستگی به سراسستی» گفته است: «آن چه از گفت‌وگوهایی که با شمس لنگرودی داشتم، مرا به این سخن هایدگر رهنمون شد. هایدگر باور داشت که اندیشمند حقیقی کسی است که زندگی‌اش را وقف یک فکر کند، به گونه‌ای که همه‌ی آثارش به نوعی بازگفت همان فکر باشد. با نگاهی گذرا به اثر متفکران، شاعران و رمان‌نویسان، چنین تکراری را به روشنی می‌توان دید و از این رهگذر می‌توان این بیان هایدگری را پذیرفت. شمس لنگرودی، در مجموعه شعرها و رمان‌ها و آثار موسیقیایی خود به همان فکر اولیه‌اش وفادار بوده است. محمد شمس در مورد هنر و ادبیات یک ایده‌ی کلی دارد و آن این است که او به دنبال شرح خویشتن است. او از آغاز نوجوانی به گواه آن چه خود در گفت‌وگویش برشمرده است، بر مدار کلمه و آهنگ و حس چرخیده است. همین تنوع تلاش‌ها نشان می‌دهد که پشت بسیاری از رمان‌ها، شعرها، نمایش‌ها و آهنگ‌هایش چیزی جز خود انسانی‌اش نیست که او را در خود تکرارکنان به سحرگاه شکفتن‌ها و رستن‌های ابدی برده است.»

شعر

در این شماره و در بخش شعر زمان که ضیاءالدین خالقی آن را سرپرستی می‌کند، شعرهای تازه‌ای از این شاعران را می‌خوانیم: ایرج صف‌شکن، سیدمحمدرضا روحانی، علی عبداللهی، رجب افشنگ، ابراهیم کارگرنژاد، یاسین نمکچیان، مصطفی مرتضوی، حمیدرضا اکبری شروه، امید واقف، محمد اسماعیل دخت، مریم علی‌اکبری، حیاتقلی فرخ‌منش، کوثر شیخ‌نجدی، محسن حسینیخانی و حامد معراجی.

داستان

امیرحسین چهل‌تن: «توی پله‌های پانسیون بهبهانی هیچ‌کس نبود، چندان از پله‌ها بالا رفتیم که هیاهوی خیابان به کلی قطع شد. در آخرین پاگرد مردی از پشت پیشخان بیرون آمد و ما را به اتاق صد و نوزده راهنمایی کرد، به گمانم از لباس‌های نظامی و دوربینی که استوار نقوی به شانه داشت فهمیده بود برای چه به آنجا آمده‌ایم.» بررسی داستان چهل‌تن را مهدی میرابی مینابی به عهده گرفته است.

او در بخشی از نقد خود آورده است: «حوادث هر قدر ناگوار، تلخ و جان فرسا باشند؛ اگر مرتب تکرار شوند به رویه‌ای عادی در میان جوامع تبدیل می‌شود. از درجه و تأثیرش کم می‌شود و احساسات آدمیان را چندان برانگیخته نخواهد کرد. ملت‌هایی که درگیر جنگ داخلی هستند، قبایلی در گوشه‌ای از یک سرزمین و حتی در مقیاس بسیار کوچک خانواده، نزاع خونبار مدت‌دارشان باعث به وجود آمدن فروپاشی احساسات می‌شود...» داستان‌هایی از ساحل رحیمی‌پور، نیما غارثی فرد، الهام جوادی فرد، مهرو پیرحیاتی و مجتبی بنی‌اسدی نیز در این شماره منتشر شده است.

ویژه‌نامه

در بخش ویژه‌نامه با تلاش ضیاءالدین خالقی، در فصل‌های گفت‌وگو، جستارها، شعرهای تازه‌ای از شمس لنگرودی و شعرهایی که به او تقدیم شده، آماده و آراسته شده است. صادق رحمانی طی مصاحبه مفصلی از شمس لنگرودی زوایای مختلف زندگی و هنر او را واکاویده است. در سرآهنگ این بخش ضیاءالدین خالقی با مروری بر شعر گیلان گفته است: «شمس لنگرودی یک شاعر گیلانی است، اما ایرانِ اهل شعر او را می‌شناسد، و نیز پارهای از جهانِ اهل شعر؛ شاعری که جهان، چگونگی شعر ایران را از او می‌پرسد؛ شاعری با جهان دیگری از شعر؛ شاعری که بعد از انقلاب توانست از زیر سایه‌ی شعر غول‌هایی چون شاملو و فروغ و سپهری درآید و از معدود شاعران مستقلی شود که پرچمدار یکی از خوش‌رنگ‌ترین جریان‌های شعر امروز، خاصه شعر سپید است. و گیلان، امروز، از شاعران ناشناخته‌مانده و یا کمتر شناخته‌شده خالی نیست. نگاهتان سرشار از شمس و شعر.» سیدعلی صالحی مطلب تازه‌ای را با نام «شمس در لغت یعنی ماه» به او تقدیم کرده است. در بخشی از یادداشت سیدعلی صالحی چنین آمده است: «به شعر شمس که می‌رسیدم نفس عمیقی می‌کشیدم و کلماتش را تک‌تک می‌تکاندم که چیزی از آن بیفتد مثل روشنایی، شوق، و یک حس پر از آفرین. هر وقت بیژن از بعضی دوستان حرف می‌زد، به شمس که می‌رسید، باز می‌پرسید: «شمس را خوانده‌ای؟» بیژن جویری مهرآمیز از لنگرودی یاد می‌کرد.

می‌گفت: دوستان احمد رضا احمدی عالی است. خوبی... خوبی را پیدا می‌کند. زنه‌ها... کلمات کمیاب را مرتب تکرار کن، مبدا مثل نیکان روزگار بروند و دیگر به خانه بزن‌گردند. بیژن همین کار را کرد. الان دارم ردیف... همه نام‌های شریف را به یاد می‌آورم.» در همین بخش، یک سخنرانی از دکتر علی محمد حق شناس، درباره شمس لنگرودی انتخاب و چاپ شده است. نقدها و یادداشت‌هایی از عباس صفاری، حافظ موسوی، شهاب مقربین، بهاء‌الدین مرشدی، محسن آریپاد به نگارش درآمده است. رحیم چراغی، نصرت‌الله مسعودی، رضا بروسان، کاظم رستمی، علی اصغر غفاری، نادر نیک‌نژاد شیجانی، محمد اسماعیل دخت، احمد زاهدی لنگرودی و حامد معراجی شعرهایشان را به شمس لنگرودی تقدیم کرده‌اند. شعر و ترجمه

در این بخش راحله بهادر شش داستان کوتاه را از ویرجیلیو پینرا (Virgilio Pinera) نویسنده، شاعر و نمایشنامه‌نویس کوبایی به فارسی ترجمه کرده است. همچنین مسعود غفوری پانزدهمین کارگاه ترجمه شعر را به خانم «وندانا خانا» شاعر آمریکایی هندی تبار اختصاص داده است. صالح بوعدار چند شعر از علی احمد سعید (آدوینس) را به ترجمه درآورده است و شعرهایی از اکبر ارشن، ف. قربان‌پور (باران)، اکرم نوری، عظیمه صابری لنگرودی، کاظم رستمی، کاظم عابدینی مطلق را خواهیم خواند. در بخش چامک که به جستارها و مقالات اختصاص دارد، مسعود خیام مقاله‌ای دارد با عنوان «نگاه نظامی به فردوسی» که در بخشی از آن آمده است: «نظامی، از رودکی و فردوسی و عنصری و منوچهری و خیام و انوری و سنایی و مسعود سعد و ناصر خسرو قبادیانی تأثیر پذیرفته است. تنها نامی که به گونه‌ای استثنایی نزد نظامی تکرار می‌شود فردوسی است.» نادیا سالور، در جستاری با عنوان زیبایی‌شناسی تکرار، دو اثر «بیرون پشت در» و «نان» وولفگانگ بورشرت را نقد و بررسی سبک‌شناسی کرده است. مسعود عابدین‌نژاد، در سلسله یادداشت‌هایی با نام «ضد خاطرات» نقبی به زندگی دکتر احمد فردید از دفتر خاطرات دانشجویی زده است و با نگاه به نامه‌های صادق هدایت، هویداها و دیگران فضای درس و کلاس او را واکاویده است. شماره آینده دوماهنامه ادبی چامه که هفته اول شهریور

ماه منتشر می‌شود، ویژه‌نامه‌ی دکتر علی‌محمد حق‌شناس، زبان‌شناس فقید خواهد بود.

شماره ۱۹

چامه شماره نوزدهم با عنوان «شست‌وشو در شکوفه نازنج» ویژه‌نامه‌ای برای دکتر علی‌محمد حق‌شناس، شاعر و زبان‌شناس، در ۲۰۰ صفحه منتشر شد. حضور نویسندگان و مترجمان گراشی در این شماره نیز با داستانی از سمیه کشوری، کارگاه ترجمه داستان از راحله بهادر و کارگاه ترجمه شعر از مسعود غفوری، پررنگ است. محمدصادق رحمانیان، مدیر و سردبیر این دو ماهنامه ادبی، در سرمقاله‌ی این شماره دو ماهنامه ادبی چامه در مطلبی با عنوان «آموزگار عشق و شاعری» گفته است: «دریافتی که به هنگام مطالعه کتاب ۴۴۴ صفحه‌ای «به یاد دکتر علی‌محمد حق‌شناس» داشتم، از او انسانی جست‌وجوگر، آزاد و علاقه‌مند به شعر و ادبیات، شوخ‌طبع و باعاطفه سرشار که گاه به زودرنجی می‌زد، عاشق طبیعت و گل و گیاه به دست می‌داد.» او در ادامه این سرمقاله آورده است: «علی‌محمد حق‌شناس، دانشجوی ممتاز سال‌های دور که می‌توانست در رشته‌های پردرآمد به تحصیل ادامه دهد، به دانش زبان‌شناسی علاقه نشان داد تا در پیشرفت علمی ادبیات دیروز و امروز مؤثر باشد، و چنانچه خود باور داشت در ادبیات جنبه‌هایی هست که اگر آن‌ها را در مطالعات زبان‌شناسی به کار گیرند، شناخت درست‌تر، ژرف‌تر

و گسترده‌تری نسبت به زبان و زبان‌شناسی حاصل می‌شود. او بین ادبیات و زبان‌شناسی رابطه‌ای تنگاتنگ قائل بود و در مقالاتی چند، این ارتباط را تبیین کرده بود. انتشار دو مجموعه شعر «بودگانی‌ها» و «بودن در شعر و آینه» از او دانشمندی ساخته بود که زبان‌شناسی را از دریچه شعر می‌نگریست. ابوالقاسم اسماعیل‌پور در آغاز یادداشت مجله نوشته است: «دکتر حق‌شناس با دیگران تفاوت‌های عمده داشت. ویژگی‌های عاطفی و اخلاقی‌اش، در کنار دانش ژرف او چه خوش نشسته بود. او حتی حاضر نشد پیکرش در قطعه هنرمندان و فرهیختگان به خاک سپرده شود و آرزویش این بود که در گوشه‌ای پرت در بنفشه‌ده کلاردشت آرام گیرد.» محمود معتقدی، شاعر شناخت‌شده هم‌روزگار ما، با ۲۱ شعر کوتاه، تازه‌ترین شعرهای خود را به دوست‌داران چامه عرضه کرده است. در بخش داستان، ابوالفضل رضا قوچانی (با داستان چشم به راه)، علیرضا جوانمرد (مرثیه)، سمیه کشوری (لالایی)، مرجان طلایی (گردوی شهر پرتقال)، مهدی شاطر (کیک-نوشابه) و بابک طیبی (تصمیم کبری، عزم زیور) در این شماره قلم زده‌اند. سرپرستی بخش داستان به عهده محمدجواد جزینی است. در بخش شعر شماره نوزدهم چامه نیز تازه‌ترین شعرهای عبدالحسین فرزند، محمدباقر کلاهی اهری، ساغر شفيعی، شهرام پوررستم، عبدالرحمان فرقانی‌فر، حسن فرخی، محمد آشور، سربا داودی حمله، روح‌الله رویین، حسین علی‌اکبری هره‌دشت، رحیم پاک‌نژاد، حمید روزبان، فرزند شجاع و سیروس امیری زنگنه به چشم می‌خورد. این بخش زیر نظر ضیاءالدین خالقی آماده می‌شود. در بخش ویژه‌نامه علاوه بر باز نشر مصاحبه دکتر حق‌شناس، مطالب، یادداشت‌ها و مقالاتی از استادان دانشگاه آمده است. در این بخش این نام‌ها دیده می‌شود: علی‌اصغر محمدخانی، کورش صفوی، حسین سامعی، شهرام رفیع‌زاده، سیدمصطفی عاصی، حسن ذوالفقاری، محمود بیجن‌خان، شهین نعمت‌زاده، نگار دآوری اردکانی، فاطمه راکعی، سید علی‌اصغر سلطانی، مهدی سبزواری، اسکندر صالحی، شهرام مدرس خیابانی، شمس لنگرودی، زهرا ابوالحسنی چیمه، عادل بیابانگرد جوان، صادق رشیدی، شاپور جورکش، پریسا درخشان مقدم، علیرضا حسن‌زاده و احمد حبیبی. فاطمه عظیمی فرد دبیری

ویژنامه دکتر علی محمد حق شناس را در شماره نوزدهم چامه به عهده داشت. در بخش شعر و ترجمه، شعرهای احمد عبدالمعطی حجازی، شاعر مبارز و کهنسال مصری را فرزانه رحمانیان و صادق رحمانی ترجمه کرده‌اند. سعید یوسف‌نیا، مانی موسوی غزل‌های خود را به دوستان شعر کلاسیک تقدیم کرده‌اند. مسعود غفوری در کارگاه ترجمه شعر، شعرهای «مونگ لن؛ Mong-Lan»، شاعر ویتنامی-آمریکایی را ترجمه و بررسی کرده است. دو داستان از «کیت شوپن Kate Chopin» را روح‌الله داتلی بیگی، پژوهشگر ساکن اصفهان ترجمه کرده است و راحله بهادر یک مصاحبه اختصاصی با «دنیل گسکن Daniel Gascon» داستان‌نویس اسپانیایی انجام داده و چند داستان کوتاه او را ترجمه و منتشر کرده است. در بخش چامک، محمدجعفر محمدزاده رباعی‌های نظامی را در مجالس‌النفائس بررسی و نقد کرده است و مسعود عابدین‌نژاد در بخش دوم و پایانی سلسله یادداشت‌هایی با نام «ضد خاطرات» نقبی به زندگی دکتر احمد فردید از دفتر خاطرات دانشجویی زده است و با نگاه به نامه‌های صادق هدایت، هویداها و دیگران، فضای درس و کلاس او را واکاویده است.

شماره ۲۰

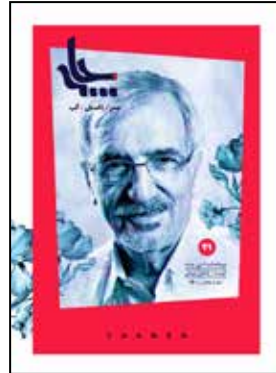
بیستمین شمارهٔ دوماهنامهٔ ادبی چامه با ویژه‌نامه‌ای برای سیروس نوذری، شاعر کوتاه‌سرای ایرانی، منتشر شد.

محمدصادق رحمانیان، مدیر و سردبیر این دو ماهنامه ادبی، در سرمقاله‌ی این شماره در مطلبی با عنوان «برنده نوبل و الهام از زبان و ادب فارسی» گفته است: «جایزه نوبل ادبی امسال به عبدالرزاق گورنه (فُرَنه) تعلق گرفت. رمان‌نویس زنگباری که اصالتی یمنی دارد. پدر و مادر او در شرق یمن؛ یعنی حضرموت و در «الشهر» به دنیا آمده‌اند. نویسندگان عرب پس از انتشار برنده شدن او اظهار تأسف کرده‌اند که تاکنون رمانی از او را مطالعه نکرده‌اند و این موضوع را جزو شگفتی‌های نوبل ادبی قلمداد می‌کنند. مترجمان عرب حداقل ده کتاب او را پس از اعلام برنده شدنش به زبان عربی ترجمه کرده‌اند. رمان‌های عبدالرزاق گورنه بر تبعیض نژادی، هویت و جستجوی ریشه‌ها تمرکز دارند. همچنین دارای سبکی است که به شدت به حافظه متکی است، زیرا اغلب گذشته را با همهٔ چیزهای موجود در آن زنده می‌کند. انتشار خبر اعطای نوبل ادبیات به عبدالرزاق گورنه، باعث شور و شعف هموطنانش در زنگبار نیز شد؛ جایی که البته افراد کمی کتاب‌های او را خوانده‌اند. باید منتظر ماند تا ترجمهٔ آثارش از انگلیسی به زبان فارسی منتشر شود تا بتوان آرا و اندیشه‌هایش را بازکاوی کرد. او در مصاحبه‌اش با سایت جایزهٔ نوبل خود را مدیون

قرآن کریم و ادبیات فارسی دانسته است».

نصرت الله مسعودی با ۲۵ شعر، تازه‌ترین آثار خود را به دوستداران چامه عرضه کرده است. در بخش داستان، محمد جواد جزینی (درخت گیسو)؛ فیروزه آقامحمدی (آنتیوس از شنل)؛ عترت اسماعیلی (آفتاب‌گردان‌ها در انتهای ریل قطار روییده‌اند)؛ حسن بهرامی (سر کتاب)؛ حوریه رحمانیان (پروانگی)؛ لیلا باقری (قبر)؛ مهدی شاطر (من از مارکز خفن ترم) را به دوستداران داستان کوتاه عرضه کرده‌اند. بخش داستان را محمد جواد جزینی کارشناسی می‌کند. در بخش شعر زمان، تازه‌ترین سرودهای این شاعران چاپ شده است: هرمز علی‌پور، شهاب مقربین، سیاوش احمد (رحمت حقی‌پور)، فرامرز سه‌دهی، علی جهانگیری، جلیل قیصری، نرگس الیکایی، علی مشکات، هوشنگ عباسی، علی پیرنهاد، زینب فرجی، تارا کسرابی، حامد معراجی، داوود ملک‌زاده، شهین راکی، نوید بازیار، مریم سیدافقهی، میثم امیری. این بخش زیر نظر ضیاء الدین خالقی آماده می‌شود. ویژه‌نامه‌ای شماره بیستم چامه با نام «من کلاغ خودم هستم» به سیروس نوذری اختصاص دارد. مطالبی با عنوان‌های «بگو چه نام دارد، لرزش بنفشه‌ای در باد؟»، «دفاع از اشیاء»، «برایوان چراغی نیست» و ... در این پرونده آمده است. در این بخش علاوه بر باز نشر برخی نقدها، مصاحبه‌ای بلند با سیروس نوذری شاعر و پژوهشگر ادبی آمده است. صادق رحمانی عهده‌دار این گفت‌وگو بوده است و یادداشت‌ها و مقالاتی از این نام‌ها دیده می‌شود: کیوان اصلاح‌پذیر، فیض شریفی، پوران کاوه، فرزاد کریمی، کاوه گوهرین، حمیدرضا شکارسری، محمود سنجرى. کیوان اصلاح‌پذیر دبیری، ویزنامه سیروس نوذری را در شماره بیستم چامه به عهده داشت. در بخش شعر و ترجمه، این اسامی را خواهید دید: پرویز عباسی داکانی، مریم یوسفی نصیری نژاد، رحیم چراغی، الکساندر بلوک، ناصر بایزیدی، سارا پیشان، پل سلان، امیل چیوران، مسعود غفوری، کاوه اکبر. نگاهی به شعر و ادبیات رومانی، صلاح نیازی؛ شاخه‌ای با درختی عجیب، ترجمه شعرهای صلاح نیازی شاعر عراقی مقیم لندن، توسط محمد الامین الکرحی و صادق دارابی در این بخش آمده است. در بخش چامک نیز جستارها، نقد کتاب و پژوهش‌های

تازه از نویسندگان و شاعران به چاپ می‌رسد. هاروکی موراکامی، سامره عباسی، محسن آریاپاد، علی پورحسن، راحله بهادر و جان مالوی هیل در بخش چامک نوشته‌های خود را منتشر کرده‌اند.

شماره ۲۱

بیست و یکمین شماره‌ی دوماهنامه‌ی ادبی «چامه» ویژه سیدعلی موسوی گرماردی منتشر شد.

محمدصادق رحمانیان، مدیر چامه، در یادداشت آغازین این مجله نوشته است: «شعر امروز را نمی‌توان با ترجمه یا حضور رسانه‌ای و حتی جایزه‌های ادبی قضاوت کرد، بلکه شعر را باید بر بنیاد ارزش شاعرانه‌اش داوری کرد. بنیادی که بر ساخت‌ها و بیان‌های زیبایی‌شناختی استوار است و اهل فن آن را به خوبی درک می‌کنند. شعر و داستان به تنهایی و بدون دریافت و فراگیری دانش‌های دیگر معرفت عمیقی ایجاد نمی‌کند. گشودگی ذهن و زبان به سمت افق‌های دیگر، بهره‌گیری از انواع مختلف نوشته‌های خلاقانه‌ی کهن، باعث می‌شود نویسندگان در فرایند خلق اثر خود، پرتلاش ظاهر شود و این یک عرق‌ریزی دائمی را طلب می‌کند.» مدیر و سردبیر مجله‌ی ادبی چامه با اشاره به راحتی امکان چاپ شعر و داستان در فضای مجازی گفته است: «فضای مجازی این امکان را در اختیار کاربران قرار داده است که در کوتاه‌ترین لحظه پس از سرودن شعر، آن را در معرض دید و داوری خوانندگان

قرار می‌دهد. این در حالی است که شعر و داستان کوتاه اگر در معرض نقد منصفانه قرار نگیرد، ارزش‌هایش هویدا نخواهد شد. به همین دلیل است که کمتر شاعر نوآمده‌ای تاب و تحمل نقد و بررسی شعرهایش را دارد و اگر صاحب قلمی در معرفی و بررسی مجموعه شعری یادداشتی منتشر کند، چیزی جز کلماتی تعارف‌آمیز نخواهد شد.» این شاعر و روزنامه‌نگار درباره‌ی اختصاص چامه و ویژه‌ی موسوی گرمارودی نوشته است: «این شماره از چامه به ادیب و شاعر هشتادساله، سیدعلی موسوی گرمارودی، اختصاص یافته است. شخصیت او را از چند جهت می‌توان بررسی کرد. آنچه در ذهن من بیشترین وجه را به خود اختصاص می‌دهد، بهره‌گیری او از ادبیات کلاسیک ایران و عرب و به‌کاربری آن با زبانی نو و امروزی؛ و دو دیگر، وجه سیاسی ادیب و شاعری که در دهه‌ی اول انقلاب در کنار کار ادبی به امر سیاسی نیز اشتها داشت. پذیرش مشاور فرهنگی نخستین رئیس جمهور ایران پس از انقلاب اسلامی و سخنگویی دولت برای مدتی، رایزنی فرهنگی در تاجیکستان، شاعری را نشان می‌دهد که گرایش‌های سیاسی و اجتماعی بارزی را در طول حیات ادبی با خود به همراه داشته است.» در این شماره از چامه، سهیلا رضاسلطانی، مرجان ظریفی، الهام جوادی فرد و عفت شبان‌آزاد، تازه‌های داستان کوتاه خود را منتشر کرده‌اند. مسئولیت کارشناسی داستان به عهده‌ی محمدجواد جزینی است. ابوالقاسم ایرانی، فرزانه قوامی، عظیمه صابری لنگرودی، احمد قربان‌زاده، عبدالرحیم سعیدی‌راد، روح‌الله آیسالان، محسن حسینخانی، سایه درختیان، حمید درختیان، مجید عابدی، سولماز نصرآبادی، حامد صمیمی، زهرا قجواند و آرمان اسدی، تازه‌ترین شعرهای خود را به چامه سپرده‌اند. دبیری بخش شعر به عهده‌ی ضیاءالدین خالقی است. در بخش ویژه‌ی مجله که به زندگی و زمانه و آثار سیدعلی موسوی گرمارودی اختصاص دارد، نام این شاعران و نویسندگان به چشم می‌خورد: غلامعلی حداد عادل، بهاءالدین خرمشاهی، رضا اسماعیلی، یوسفعلی میرشکاک، محمدحسین انصاری‌نژاد، سیدعلی اکبر میرجعفری، موسی بیدج، اسماعیل امینی، حمیدرضا شکارسری، سید مهدی طباطبایی، زهرا محدثی خراسانی، حسنا محمدزاده و مصطفی محدثی خراسانی. در بخش ادبیات و ترجمه،

آثاری از شاعران و نویسندگان کشورهای دیگر منتشر شده است. عبدالرزاق قُرنج، فرزددق اسدی، د. حسین الهنداوی، محمدالامین الکرخی، مارینا تسوه‌تایوا، ناصر بایزیدی، صادق دارابی، عبدالله حبیب، لئون راس، الیف شافاک، سامره عباسی، ندا رحمانی و پدرام سعادت از جمله‌ی نویسندگان این بخش هستند. چامه در پرونده این شماره به سراغ ادبیات رومانی رفته است و مجموعه‌ای از شعر، مصاحبه و داستان را به خواننده‌ی خود تقدیم کرده است. نیکیتا استانسکو، محسن عمادی، آدلا چیرو، سیدحسین سادات میدانی، الهام رحمانیان، مسعود غفوری، کریستین تئودورسک، راحله بهادر، دینا باربو، النا رودیکا ایل‌آ، آناستازیا گاوریلوویچی، رادو وانکو، سوتلانا کارستین، دَن کومان، النا ولادارینو و کلادیو کومارتین، در این پرونده قلم زده‌اند.

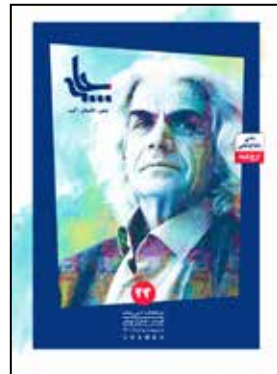
شماره ۲۲

بیست و دومین شماره مجلهٔ ادبی چامه، ویژه زندگی و آثار ابوتراب خسروی، نویسنده‌ی مشهور اهل شیراز، و همراه با دو پرونده از شعرهای بوشهر و عراق انتشار یافت.

صادق رحمانی در سرآغاز مجلهٔ ادبی چامه نوشته است: «پی‌یر روردی، شاعر فرانسوی، روزی آرزو کرده بود که زیباترین شعر جهان را بنویسد. آیا او خود

نمی دانست که آن را سروده است؟ آیا او خود نمی دانست که سرودن زیباترین شعر جهان، غیر ممکن است؟ در پاسخ به این پرسش باید پرسش دیگری را طرح کرد. زیباترین شعر از نگاه چه کسی؟ نگاه خود شاعر، خوانندگان یا منتقدان؟ با این حساب زیباترین شعر جهان بارها و بارها سروده شده است. اگر خواننده ای شعر را پسندد و او را تحت تأثیر خود درآورد، زیباترین شعر جهان است. «مدیر و سردبیر مجله ادبی چامه همچنین درباره ویژه نامه ابوتراب خسروی گفته است: «او را می توان داستان نویسی دانست که سنت نوشتن ایرانی را در روزگاری که الگوهای غربی رواج بسیار یافته بود، عمق بخشید و آن را به معاصرت درآورد. رمان های او فرزند تنهایی و محروم ماندن از تفریح و تفرج نویسنده ای است که خود را از مرکز توجه و کانون هستی خارج کرده است. او به هنگام نوشتن در خلوت خود، از پوستین واقعیت بیرون می آید و به جایی می رسد که عمیق ترین نشانه های فردیت هنری اش آشکار می شود.» در ویژه نامه ابوتراب خسروی، مطالبی از این نویسنده ها منتشر شده است: احمد اکبرپور، سیاوش گلشیری، بابک طیبی، محمود طراوت روی، مجتبی فیلی فرشید سادات شریفی، عماد عبادی، فرامرز دهگان و عبد نیکیو. باید افزود که نخستین پرونده شعر شهرهای ایران به «شعر بوشهر» اختصاص دارد که با همراهی ابوالقاسم ایرانی، شاعر بوشهری صورت انجام به خود گرفت. ناگفته خود پیدا است که همه توان شعر بوشهر در این پوشه قرار نگرفته است. ابوالقاسم ایرانی سعی داشته است به جوانان و نوآمدگان نیز در کنار پیشکسوتان این عرصه بها بدهد تا ظرفیت های شعر خود را به خوانندگان معرفی کنند. در پوشه شعر بوشهر، این شاعران را می خوانید: بشیر علوی، منوچهر آتشی، علی باباچاهی، محمدرضا نعمتی پور، ابوالقاسم ایرانی، حامد معراجی، احمد اسکندرنیا، رحمان کریمی، حسین علی اکبری هره دشت، مجید اجرایی، صالح دروند، ارسلان باقری، آزاده باصولی، م. سپنتا، فرزاد شجاع، خلیل شیخیانی، زینب دهقان، مهدی دهقان، رضا جمالی شیخانی، مرضیه عبد شاه، عباس فلاحی، نادیا قاسمی، بتی کبیری، مینا دُرعلی، زینب یوسفی، راضیه آرامش، شهلا شیرازی و روزان ایرانی. چامه، مثل همیشه از بخش های متنوع دیگری نیز برخوردار است. این

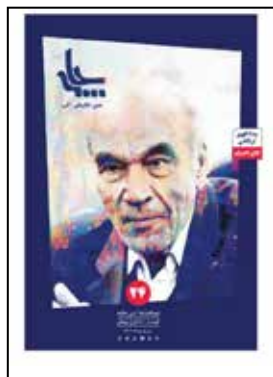
شماره چامه با این نویسندگان و شاعران همراه شده است: داستان: نرخت امینی، علی‌الله سلیمی، فاطمه بدیعی فرد، مجتبی بنی‌اسدی، الهام حاج‌علی‌اصغر، گلناز فخاری، واسع علوی، راحله بهادر و رابرت شاپارد. شعر زمان: مسعود میری، مجید زمانی اصل، نصرت‌الله مسعودی، محمدعلی شکیبایی، مصطفی مرتضوی، آرزو نوری، حسین فرخی، حسن خداپنده، سایه هاتفی، سحر لطیفیان، پیمان نوری، شهین صادق‌زاده و مژده نادری. محمد‌الأمین الکرخی نیز که در عرصه برگردان شعر فارسی و عربی فعالیت می‌کند، در این شماره، پوشه ویژه‌ای را برای شعر عراق تدارک دیده است. در پوشه شعر امروز عراق شعرهایی از این شاعران را خواهید خواند: محمد‌الأمین الکرخی، سرکون بولص، عبدالقادر الجنابی، کاظم جهاد، فاضل العزاوی، خالد المعالی، هاتف الجنابی، طالب عبدالعزيز، شعلان شریف، عبدالهادی سعدون، عبدالرحمن الماجدی، صلاح فائق، حمیدالمختار، جمال جمعه، خالد عبدالزهره، صفاء سالم اسکندر، محمد أحمد فارس، صالح رحیم، خزعل الماجدی، علی ابراهیم صافی، غریب اسکندر، علی نویر، کریم جواد و علی ذرب.

شماره ۲۳

بیست و سومین شماره ماهنامه ادبی «چامه» ویژه علی باباچاهی منتشر شد. این شماره ویژه اردیبهشت و خردادماه ۱۴۰۱ در ۲۰۴ صفحه منتشر شده است.

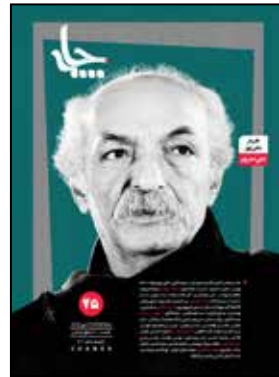
محمدصادق رحمانیان، مدیر و سردبیر چامه، در سرآغاز مجله نوشته است: «شعر ارمغان ماجراجویی شاعران با کلمات است. فارغ از این ماجرا، شاعر چیزی جز سکوت ندارد. شعر علاوه بر شاعرِ ماجراجو به مخاطبانِ شجاعی نیز نیاز دارد که فراتر از زمانه خود بیندیشند تا به گوهر شعر دست یابند». این شاعر و روزنامه‌نگار، دربارهٔ ویژه‌نامهٔ علی باباچاهی گفته است: «یکی از ویژگی‌های باباچاهی، ماجراجویی با کلمات و روبه‌رو شدن با تجربه‌های مختلفی است که شعر او را نیازمند مخاطبان خاص کرده است، هر چند او در وزن‌های مختلف شعری از جمله رباعی و دوبیتی آثاری را منتشر کرده است، اما تلاش‌هایش در مواجهه با تجربه‌های پسانیمایی، از او شاعری جست‌وجوگر و نوآور ساخته است.» در این شماره از چامه، موسی بیدج، شاعر و مترجم، شعر معروف «دف» را از رضا براهنی به زبان عربی ترجمه کرده و حسنا محمدزاده دربارهٔ آرا و آثار رضا براهنی بررسی‌هایی را به انجام رسانده است. شماری از نویسندگان و شاعران ایرانی و خارجی در این شماره آثار خود را منتشر کرده‌اند: در بخش داستان، که محمدجواد جزینی دبیری آن را به عهده دارد، داستان‌هایی از شیده درویش، مریم فردی، مرجان ظریفی، مریم علی اکبری، محبوبه سلاجقه و روبرت هارلندراجرز با ترجمه‌ی راحله بهادر می‌خوانید. در بخش شعر و ترجمه که دبیری‌اش را ضیاءالدین خالقی به عهده دارد، رحمت حق‌پور، محمد آشور، سیدضیا قاسمی، حمید روزبان، علی‌رضا عمرانی، علی حُرّ «سپیدار»، حمید فتحی، اعظم کشاورز، هومان مهرآزین، مصطفی توفیقی، فرزانه کارگرزاده، م. ب. آهو، مرگان لاله، صالح بوعداز، تمام میهوب، آریا عابر و سامره عباسی آثار خود را عرضه کرده‌اند. و در بخش ویژه‌نامه با دبیری عبدالله سلیمانی، سیمین بهبهانی، محمدعلی سپانلو، عبدالعلی دستغیب، کیوان اصلاح‌پذیر، مجتبا پورمحسن، حمیدرضا گشمردی، ثریا کهریزی، میترا سرانی اصل، محمد لوطیج، رضا روشنی، سریا داودی حموله، افسانه نجومی، احسان مهدیان، مریم حشمت‌پور، بایش جبار زیاره، ایوب صادقیان، محمد زندی، مسعود زندی، علیشاه مولوی، محبوبه افشاری، حمیدرضا آتش‌برآب، علی عبداللهی، مرجان مدرس، حسن فرخی و سعید سعیدپور درباره باباچاهی قلم زده‌اند.

شماره ۲۴

بیست و چهارمین شماره‌ی نشریه ادبی «چامه»، ویژه دکتر رضا داوری اردکانی، تیر و مرداد ۱۴۰۱ و بخش اول ویژه‌ی شعر گیلان در ۲۰۰ صفحه منتشر شده است. در این شماره از «چامه» نویسندگان و استادان دانشگاه درباره‌ی شخصیت علمی و ادبی دکتر رضا داوری اردکانی، فیلسوف و نظریه‌پرداز فرهنگی، سخن گفته‌اند. پرویز ضیاء شهابی، سید مصطفی محقق داماد، غلامرضا اعوانی، بیژن عبدالکریمی، محمد زارع شیرین‌کندی، علی مرادخانی، امین‌رضا نوشین و عمران رحیمی‌پور از آن جمله‌اند. مجله ادبی «چامه» این بار به جای چامه‌ورزی با هشت شعر تازه از صادق رحمانی آغاز می‌شود. شماری از نویسندگان و شاعران ایرانی و خارجی در این شماره، آثار خود را منتشر کرده‌اند: در بخش «داستان» نشریه ادبی «چامه» که محمدجواد جزینی دبیری آن را به عهده دارد، معصومه رجبیان (آزادی تا ابد)، پرویز حسینی (آخر خط)، مریم اسدزاده (قرص قمر)، فاطمه حیدری مراغه (مزار شهر)، مهناز نوروزی (پرنده گچی)، ستایش صلواتیان (ایستگاه خبرنگاران)، و راحله بهادر با ترجمه چند داستان کوتاه از کیت شوپن، نویسنده‌ی آمریکایی، آثاری را به رشته‌ی تحریر در آورده‌اند. در بخش «شعر زمان» این مجله که ضیاءالدین خالقی دبیری‌اش را به عهده دارد، یدالله رویایی، جلیل قیصری، پرویز حسینی (هجوم)، حسن فرخی، مسعود زندی، علی‌رضا عمرانی، امیر امام‌قلی‌زاده، مجتبی نورانی،

حامد صمیمی، محمدکریم جوهری و سیاوش قربانی پور آثار خود را عرضه کرده‌اند. و در بخش ویژه‌نامه شعر گیلان نیز که با همت ضیاءالدین خالقی بخش اول آن به چاپ رسیده است، این نام‌ها شعرهای خود را به چامه خوانان تقدیم کرده‌اند: شمس لنگرودی، اکبر اکسیر، حافظ موسوی، علیرضا پنجه‌ای، محمود تقوی تکیار، سیدمحمد رضا روحانی، حمیدرضا شکارسری، مهدی ریحانی، پیمان نوری، نادر نیک‌نژاد، شهرام پوررستم، آرش عندلیب، محسن خورشیدی، علی عبدلی، حمید اقبال دوست، سایه هاتفی، عظیمه صابری لنگرودی، مرگان عسگری و ضیاءالدین خالقی. در بخش شعر و ترجمه نیز آثاری از شاعران جهان به انتخاب این مترجم‌ها عرضه شده است: موسی بیدج شعرهایی از ودیع سعاده، شاعر لبنانی ساکن در استرالیا؛ حسین علی اکبری هره‌دشت از مایا آنجلو، ویلیام شکسپیر و رزی اوسلاندر؛ و مریم مصلحی از صافیه الحلو شاعر سودانی-آمریکایی.

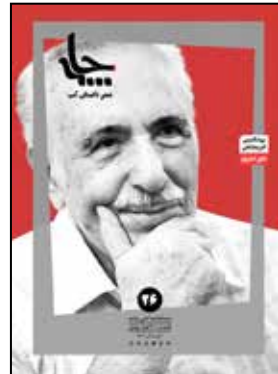

شماره ۲۵

بیست و پنجمین شماره نشریه ادبی «چامه» (شهریور و مهر ۱۴۰۱)، ویژه هرمز علی پور، از بنیانگذاران شعر ناب در دهه پنجاه، منتشر شد. در این شماره از «چامه» شاعران، نویسندگان و منتقدان درباره شخصیت ادبی هرمز علی پور سخن گفته‌اند؛ محمد

آشور، داود جمالی، محسن بوالحسنی، حبیب پیام، ودود جوانی، سریا داودی حموله، آزاده کاظمی، احسان گرایلی، علیرضا شکرریز و کورش فلاحتی از آن جمله‌اند.

صادق رحمانی، مدیر و سردبیر این دوماهنامه ادبی، در سخن آغازین نوشته است: «کمی بیش از پنجاه سال پیش، پنج شاعر جوان که بزرگترین شان ۲۳ ساله بود، حول محور زبان و نگاهی شاعرانه به اسلوب پسانیمائی، جریانی خاص را رقم زدند که دریچه‌های تازه‌ای را به افق شعر مدرن گشود. البته حرکت‌های تازه پسانیمایی از آغاز دهه پنجاه رواج یافته بود.» در بخش داستان که سرپرستی آن به عهده محمدجواد جزینی است، هشت داستان کوتاه ایرانی به چاپ رسیده است: مائده رمضان خانی (چرخ فلک)، افسر مسعودیان (مردی که دوبار مرد)، سمیه کاتبی (تپه‌های کهن‌دژ)، مجیر مهرعلیزاده (دگردیسی)، لاله بهاری (روسی)، نازلی ساروی (توت‌های سرخ)، حدیث سلحشور (ولد)، راحله بهادر با ترجمه‌ی چهار داستان کوتاه از پاملا پینتر. در بخش شعر زمان که ضیاءالدین خالقی عهده‌دار سرپرستی آن است، پوران کاوه، مظاهر شهامت، علی جهانگیری، اکبر قناعت‌زاده، رضا یاور، حسن خدابنده، علی مشکات، حامد معراجی، عبدالرحیم سعیدی راد، شهین راکی، گالیا توانگر، سهیلا سندیانی، حسین نوروزی‌پور، شادیه غفاری، صفیه پاپی، زهرا صیاد مصلح (فرزانه)، صدیقه قوامی، پانته‌آ گلپر و سهراب سالک تازه‌ترین شعرهای خود را منتشر کرده‌اند. در بخش شعر و ترجمه که با نظارت موسی بیدج اداره می‌شود، مصاحبه‌ای اختصاصی با موسی حوامده، شاعر فلسطینی، انجام شده است. سامره عباسی گفت‌گویی با دنیا میخائیل را ترجمه کرده است و محمدالامین الکرخی چند شعر تازه را از عیسی مخلوف، شاعر لبنانی، به فارسی برگردانده است. نقدی از ضیاءالدین خالقی بر کتاب رحمت حق‌پور، خوانش شعری از لیلا فراهانی، نوشته مهدی شکری و بررسی مجموعه شعرهای محمدعلی حسنلو از میترا سرانی اصل از دیگر مطالب این دوماهنامه ادبی است. شماره بعدی دوماهنامه ادبی چامه به بهاءالدین خرمشاهی اختصاص دارد و دبیری این ویژه‌نامه را رضا اسماعیلی بر عهده خواهد داشت. این شماره از مجله «چامه» در ۱۸۲ صفحه منتشر شده است.

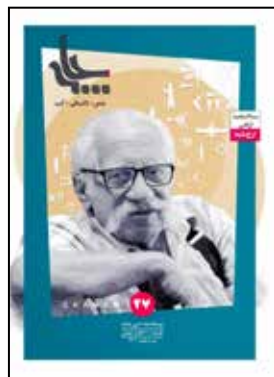

شماره ۲۶

بیست و ششمین شماره مجله ادبی «چامه»، ویژه زندگی و آثار بهاءالدین خرمشاهی، با شعرها و داستان‌هایی از شاعران و نویسندگان امروز ایران منتشر شد. به گزارش ایسنا، صادق رحمانی، مدیر چامه، در سرآغاز مجله درباره ویژه‌نامه بهاءالدین خرمشاهی گفته است: «اگر نویسنده‌ای بخواهد مرزهای موفقیت را درنوردد، باید بیان خود را به گونه‌ای به کار گیرد که نه تنها مفهوم‌ها را، بلکه احساس خود را نیز به دیگران برساند. این کار با کلمه، رفتار و لحن انجام می‌گیرد. دست کم با ترکیب این سه گونه از بیان است که می‌تواند رابطه نویسنده یا شاعر با مخاطب شکل بگیرد. و بدین سان است که اندیشه، نگرش و احساس، همزمان به دیگران رسانده می‌شود و شکل هنری صورت می‌بندد.» سردبیر چامه در ادامه افزوده است: «به نظر می‌رسد راز موفقیت نوشته‌ها و پژوهش‌های بهاءالدین خرمشاهی در همین امر نهفته است. عمده شهرت خرمشاهی به پژوهش‌های او برمی‌گردد اما او در زمینه شعر و نقد شعر نیز مجموعه‌هایی انتشار داده است. بخشی از ذوق بهاءالدین خرمشاهی، در قالب خیال و کلمه سرریز شده است. او در عین آنکه تلاش نکرده است با نام شاعر شناخته شود، اما پیشینه شاعری او به سال ۱۳۴۳ باز می‌گردد.» بهاءالدین خرمشاهی متولد ۱۳۲۴ در قزوین است. این استاد دانشگاه، علاوه بر روزنامه‌نگاری و طنزپردازی، تألیفاتی نیز در قرآن‌پژوهی، حافظ‌شناسی و

تفسیر اشعار او دارد. در بخش ویژه‌نامه استاد بهاء‌الدین خرمشاهی؛ کامران فانی، مهدی محقق، مسعود فرزام، حسن احمدی گیوی، موسی بیدج، قیصر امین‌پور، مهدی مظفری ساوجی، مهناز حاجی‌زاده، هاتف خرمشاهی، عارف خرمشاهی، حافظ خرمشاهی، هوشنگ مرادی کرمانی، محمد گلبن و اسکندر صالحی یادداشت نوشته‌اند. دبیری این ویژه‌نامه را رضا اسماعیلی بر عهده داشته است. شعرهایی تازه از نرگس الیکایی در بخش شعر آغازین آمده است. در بخش شعر زمان، ضیاء‌الدین خالقی که عهده‌دار سرپرستی آن است، شعرهایی از این شاعران را برگزیده است: حسین مهدوی «م. مؤید»، محمدعلی شاکری یکتا، رجب افشنگ، مهری رحمانی، محمدعلی شکیبایی، حسن صفدری، حمیدرضا اکبری «شروه»، شایسته ابراهیمی، سیروس امیری زنگنه، مهدی چناری، محمد جانبازان، مهدی حسنی باقری، محمود باقرپسند، مریم نوروزی، ذوالفقار شریعت، سولماز نصرآبادی و هومان مهرآذین. در بخش داستان که سرپرستی آن به عهده محمدجواد جزینی است، چهار داستان کوتاه ایرانی به چاپ رسیده است: الهام جوادی فرد، مریم فرمی‌هنی، آواکیارسی، مهدی میرایی، نویسندگان این داستان‌ها هستند. راحله بهادر، مترجم زبان انگلیسی، چند داستان از توماس ریورا را به فارسی برگردانده است. در بخش شعر و ترجمه که با نظارت موسی بیدج اداره می‌شود، اُمنیه محمدعیسی، سید حسن حسینی، خوان کارلوس د سانچو و عبدالهادی سعدون آثاری را منتشر کرده‌اند. محمد اخگری به ترجمه، شرح و بیان شعری از گوته و حسنا محمدزاده، به بررسی دستاوردهای حجم‌گرایی در ادبیات مدن ایران پرداخته‌اند.

شماره‌ی ۲۷ چامه ویژه‌نامه‌ای برای استاد و پژوهشگر گرامی عبدالمجید ارفعی خواهد بود. این ویژه‌نامه به دبیری هادی صدیقی و با همکاری اساتید و نویسندگان هم‌روزگار ما منتشر خواهد شد. بیست و ششمین شماره مجله ادبی «چامه» ویژه بهاء‌الدین خرمشاهی در ۱۸۰ صفحه منتشر شده است.

شماره ۲۷

بیست و هفتمین شماره مجله ادبی «چامه»، ویژه زندگی و آثار عبدالمجید ارفعی، متخصص فرهنگ و زبان‌های باستانی، به همراه شعرها و داستان‌هایی از شاعران و نویسندگان امروز ایران، با سردبیری صادق رحمانی در ۱۷۲ صفحه منتشر شد.

صادق رحمانی در سرآغاز مجله ادبی «چامه» گفته است: «شعر هنر اول ایران است؛ کما این‌که در حوزه‌ی ورزش، کشتی ورزش اول کشورمان است. از این مقایسه می‌توان پی برد که سیاست‌گزاران در حوزه‌ی فرهنگ و ورزش به چه اندازه به این دو هنر تاریخی ما اهمیت می‌دهند. این در حالی است که هم شعر و هم کشتی از محبوب‌ترین‌ها در میان مردم هستند. اما سینما در حوزه‌ی هنر و فوتبال در عرصه‌ی ورزش به دلایل تولید قدرت مالی، جذابیت و قدرت سرگرم‌کنندگی بالا، در اولویت همیشگی قرار دارند.» سردبیر چامه در ادامه گفته است: «شعر همیشه و هنوز دستمایه‌ای برای زندگی ایرانی‌ها بوده است. شعر در مرگ و زندگی انسان ایرانی جریان دارد؛ نفس می‌کشد و از نفس نمی‌افتد، اما محصول اصلی و سرگرم‌کننده‌ی غرب با ورودش به دنیای صنعت، چیزی جز «رُمان» نبود. «رمان» جای شعر را در دنیای غرب گرفت و نویسندگان جایگاه والاتری را در مقایسه با شاعران یافتند.»

شعر آغاز این شماره از چامه با ۲۰ شعر تازه از سیدعلی صالحی آغاز می‌شود. بخش‌های دیگر شماره بیست و هفتم از این قرار است: داستان: سمیه سیدیان

(نذورات مسجد)؛ سهیلا ابوالحسنی (خنزو)؛ زهره خیراندیش (رزهای نباتی)؛ فاطمه حیدری مراغه (غیر حضوری)؛ راحله بهادر و میا کوتو (پیرمردی با باغی در انتهای زمان). میا کوتو از نویسندگان موزامبیکی است که در سال ۱۹۵۵ متولد شده و نام کاملش آنتونیو امیلیو لیته کوتو است. او نویسنده شناخته شده‌ای در داستان‌نویسی معاصر آفریقا محسوب می‌شود و آثارش به زبان‌های متعددی ترجمه شده‌اند. منتقدان و خوانندگان نیز به داستان‌هایش اقبال خوبی نشان داده‌اند و برخی آثارش برنده جوایز ادبی هم شده است. کوتو فرزند یکی از مهاجران پرتغالی است که در دهه ۱۹۵۰ به موزامبیک که مستعمره پرتغال بوده است، کوچ کرده بود. شعر زمان: فرامرز سده‌ی، مجید زمانی اصل، نصرت‌الله مسعودی، فانوس بهاروند، هادی حوری، نادر نیک‌نژاد، وحید ضیایی، حسین علی‌اکبری هره‌دشت و مرضیه آرامش. این بخش را ضیاءالدین خالقی سرپرستی می‌کند. ویژه‌نامه: عبدالمجید ارفعی، هادی صدیقی، اقبال معتضدی، مسعود بربر، کتایون مزدپور، مهرداد ملک‌زاده و مریم شهبازی. گپ: بدر الزمان قریب، فاطمه رکنی، زهره زرشناس، علی‌عظیمی‌نژادان درباره زبان سغدی به گفت‌وگو نشسته‌اند. شعر و ترجمه: ایلیا کامینسکی با ترجمه‌ی مریم مصلحی، موسی بیدج، محمدعلی شمس‌الدین، عمران رحیمی و اکرم امامی. در این بخش موسی بیدج گفت‌وگوی مفصلی را با محمدعلی شمس‌الدین، شاعر لبنانی صورت داده است. شمس‌الدین در اواخر شهریورماه ۱۴۰۱ در لبنان درگذشت. شماره ۲۷ (دی و بهمن) دوماهنامه‌ی «چامه» در ۱۷۲ صفحه منتشر شده است.

شماره ۲۸

بیست و هشتمین شماره مجله ادبی «چامه»، ویژه زندگی و آثار موسی بیدج، با شعرها و داستان‌هایی از شاعران و نویسندگان امروز ایران منتشر شد. به گزارش هفت‌برکه، بیست و هشتمین شماره مجله ادبی «چامه»، با سردبیری صادق رحمانی در ۱۷۴ صفحه منتشر شد. رحمانی در سرآغاز مجله ادبی «چامه» درباره ویژه‌نامه موسی بیدج گفته است: «ترجمه شعر، وضعیت ادبیات فارسی در حوزه ترجمه، و ماهیت تعامل فرهنگی حاصل از ترجمه کتاب ادبی، سه مقوله‌ای است که همواره در موضوع بررسی ترجمه، محل بحث بوده است.» سردبیر چامه در ادامه افزوده است: «اگر بتوان آنچه در طول این چهل سال تلاش موسی بیدج را در چند خط خلاصه کرد، این است که او یک‌تنه ایده‌ای را دنبال کرد که نیاز به تشکیلات فرهنگی منسجمی داشت تا بتوان فرهنگ و ادبیات فارسی را به جهان عرب شناساند.» شعرهایی تازه از شهاب مقربین در بخش شعر آغازین آمده است. گفت‌وگو با موسی بیدج به همراه هشت داستان و شعرهای دوزبانه فارسی و عربی در بخش ویژه نامه آمده است. علاوه بر آن شاعران، مترجمان و منتقدانی چون غلامرضا امامی، محمدعلی شمس‌الدین، صادق دارابی، احلام غانم، ایمان طرفه، حسن الوزانی، مرثیه پاک‌سرشت، علوان سلمان، حسن صراف، ایرج ضیایی،

عبدالحمید ضیایی، فرزдық اسدی، صادق رحمانی، شکوفه صمدی، ضیاءالدین خالقی، محمدالامین الکرخی، بهادر باقری، رحمت حق پور و اسکندر صالحی درباره شخصیت ادبی و آثار موسی بیدج قلم زده‌اند. در بخش شعر زمان آثاری از سید محمد روحانی، مصطفی مرتضوی، زینب فرجی، تارا کسرای، س.م. معراجی، فاطمه رضانژاد، فرشته گردارازی، سایه هاتفی و مریم علی اکبری به چاپ رسیده است. این بخش را ضیاءالدین خالقی سرپرستی می‌کند. در بخش شعر امروز هرمزگان با آثاری از یدالله شهرجو، ابراهیم منصفی، آنامیس غفوری، ابراهیم آرمات، سیده زهرا موسوی، راضیه حیدری، صفورا فلکنازی، عارف معلمی، عبدالحمید انصاری نسب، فریبا حمزه‌ای، مرضیه برمال و مرضیه روشناس آشنا می‌شوید. نیز عمران رحیمی پور، گفتاری را درباره «یاکوب بومه» در این شماره از چامه به چاپ رسانده است.

شماره ۲۹

بیست و نهمین شماره مجله ادبی «چامه»، ویژه آرا و نظریات دکتر ضیاء موحد، همراه با شعرها و داستان‌هایی از شاعر و نویسندگان امروز ایران منتشر شد. به گزارش هفت برکه، این شماره با سردبیری صادق رحمانی در ۱۵۶ صفحه منتشر شده است. محور اصلی این شماره گفت‌وگو با دکتر ضیاء موحد، شاعر و فیلسوف ایرانی، است که مهدی مظفری ساوجی آن را انجام داده است. در بخشی از پرسش

و پاسخ‌ها چنین آمده است: «در تنهایی و خلوت خود بیشتر دوست دارید به کدام شاعر پناه ببرید و شعر او را بخوانید؟ «من واقعاً یک شاعر خاص ندارم. مثلاً همین اواخر به نیما خیلی مراجعه می‌کردم. یک مقدار از روی کنجکاوی. گاهی به حافظ و گاهی به سعدی مراجعه می‌کردم. گاهی به بعضی قصیده‌سراها مراجعه می‌کردم. بین شاعران غربی هم می‌شود گفت تقریباً شعر خیلی‌ها را دوست دارم. بعضی‌ها را در «شعر و شناخت» معرفی کرده‌ام.» در بخش داستان، آثاری از این نویسندگان منتشر شده است: روح اله کریمی، فاطمه بدیعی‌فرد، فاطمه حیدری‌مراغه، شیوا ظریف، ریچارد برایتگان و راحله بهادر. مدیریت بخش داستان را محمدجواد جزینی به عهده دارد. در این شماره از چامه گفت‌وگوهایی از آرشیو قدیمی رادیو برگزیده شده است که برای نخستین بار به صورت مکتوب منتشر می‌شود. گفت‌وگوی داوود رمزی با احمد رضا احمدی، شاعر سوررئال ایرانی، گفت‌وگوی حسن هنرمندی با منوچهر شیبانی و گفت‌وگوی رادیویی با عبدالعلی دستغیب از جمله این گفت‌وگوهاست. در بخش «شعر زمان»، آثاری از رجب افشنگ، صالح بوعدار، حمید فرحناک، مهشید کاوه، ملاح‌شاه‌علیزاده «م. سومینا، آیدا مجیدآبادی، محمد مستقیمی «راهی»، حامد صمیمی، سجاد حقیقی، سید جلیل سیدهاشمی، امیر امامقلی‌زاده منتشر شده است. دبیری بخش شعر مجله چامه به عهده ضیاءالدین خالقی است. همچنین در بخش شعر، نقد و ترجمه این آثار انتشار یافته است: موسی بیدج، لمیعه عباس‌عماره، صابر سعدی‌پور، چایان اوکودوجی، حمدان طاهر المالکی، صادق رحمانی، عباس نادری، شکور آرین‌خواه، سعید یوسف‌نیا، حامد معراجی، ضیاءالدین خالقی، الهام جوادی‌فرد، فردریش فون لوکا. صمد مهمان‌دوست هم خاطراتی را درباره «منصور اوجی»، «امین فقیری» و «سیروس رومی» با عنوان یاد بعضی نفرات، در این شماره از مجله به چاپ رسانده است. گزارش ادبی این شماره از مجله به رونمایی کتاب «مسافرخانه بهشت گیلان» سروده علیرضا پنجه‌یی اختصاص دارد.

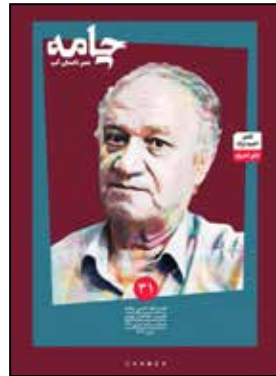

شماره ۳۰

سی‌امین شماره مجله ادبی «چامه»، ویژه زندگی و آثار دکتر قطب‌الدین صادقی، با شعرها و داستان‌هایی از شاعران و نویسندگان امروز ایران و جهان به تازگی در ۱۶۴ صفحه منتشر شده است.

دکتر قطب‌الدین صادقی در بخشی از یک گفت‌وگوی مفصل با چامه گفته است: «حدود شصت، هفتاد قطعه شعر دارم و در چند نمایش اخیرم نیز شعر را در نمایش وارد کردم. هرچند بیشترین جهت‌گیری قلم در راستای پژوهش است.» او در ادامه گفته است: «حقیقتش را بخواهید، من ده پانزده تا نمایش‌های بزرگ و کلاسیک را گرفته‌ام و ضمن ترجمه حشو و زوایدشان را زده‌ام و مناسب اجرای صحنه در ایران شده است. به گونه‌ای دوباره نویسی کرده‌ام. علاوه بر اینها، حدود ۶۵ نمایش‌نامه نوشتم. نویسندگی در چارچوب نمایش‌نامه‌نویسی، مهارت عجیب و غریبی می‌طلبد که باید هم به درون آدم‌ها نفوذ بکنی. دنیای تخیلی‌شان، تردیدها، نفسانیات و عقیده‌هاشان را در ذهن داشته باشی و هم بدل حماسی و جدل‌شان با دنیای بیرون. فکر می‌کنم تنها جایی که این دو عنصر را بتواند به همدیگر جوش بدهد، نگاه شاعرانه است.» ویژه‌نامه دکتر قطب‌الدین صادقی با آثار این هنرمندان در ۳۲ صفحه انتشار یافته است: ایرج افشاری اصل، امید روحانی، کورش سلیمانی، اردشیر صالح‌پور، منصور خلج، سعید اسدی، شهرام کرمی،

کیوان اسماعیلی و صابر سعدی پور. چامه این شماره، در چهار بخش داستان که سرپرستی آن را محمد جواد جزینی به عهده دارد، بخش شعر زمان که ضیاء الدین خالقی دبیری آن را به عهده دارد، بخش گپ و چامک انتشار یافته است. در بخش داستان، فرهاد ریحانی (سفر)، اعظم آشتیانی (بیست سالگی)، الهام امیری (سیب سرخ شمیران)، عبدالرزاق گورنه (آخرین هدیه با ترجمه مهوش غلامی) آثار تازه خود را منتشر کرده‌اند. همچنین در این شماره دوماهنامه، از هر شاعر پنج پرسش مطرح شده و آنها پاسخ داده‌اند: محمد باقر کلاهی اهری، هرمز علی پور، اکبر اکسیر، نادر نیک‌نژاد، پرویز حسینی، مهری رحمانی، حسنا محمدزاده، محمد آشور، حسن فرخی، افسانه نجومی، محمد جانبازان، شهرام پوررستم، داوود ملک‌زاده، پیمان نوری، اکبر قناعت‌زاده، سمیه امینی‌راد. شعرهای تازه این شاعران را در شماره سی‌ام دوماهنامه ادبی چامه می‌خوانید: محمود معتقدی، اکبر بهداروند، نادر نیک‌نژاد، علی مشکات، محمد علی نیکومنش، اعظم کشاورز، حمید روزبان، محمد رضا دیری، علی محمودی، مریم نوروزی، فریبا صادقی پور، عزیزه خوش نصیب. در بخش چامک که به شعر و ترجمه و گفتار اختصاص دارد، این نام‌ها جلب نظر می‌کند: عایشه بلحاج از مراکش، محمد آدم از مصر، موسی بیدج، بسام الربابعه از اردن، حسن بعیتی از سوریه، عماد آل‌کثیر، مهدی میرآبی، عمران رحیمی‌فر و اسکندر صالحی. دوماهنامه ادبی چامه به مدیریت و سردبیری صادق رحمانی منتشر می‌شود. این شماره و شماره‌های پیشین مجله ادبی «چامه» را از فروشگاه‌های اینترنتی فیدیبو، طاقچه، جaro و مگیران بخواهید.

شماره ۳۱

شماره جدید مجله ادبی چامه با فصل نامه ادامه می دهد. سی و یکمین شماره مجله ادبی «چامه»، ویژه زندگی و آثار دکتر کامل احمدنژاد منتشر شد. کامل احمدنژاد از شاگردان دکتر عبدالحسین زرین کوب و دکتر سید جعفر شهیدی است و دوران بازنشستگی را همچنان به پژوهش و تألیف می پردازد.

به گزارش هفت برکه، این شماره با شعرها و داستان هایی از شاعران و نویسندگان امروز ایران و جهان به تازگی در ۱۵۶ صفحه منتشر شده است. محمدصادق رحمانیان، مدیر و سردبیر چامه، در سرمقاله نوشته است: «سرانجام پس از سی شماره انتشار، دوماه نامه ادبی چامه به فصل نامه تغییر وضعیت داد. در این سی شماره که از شهریور ۱۳۹۶ آغاز شد و در شهریور ۱۴۰۲ به پایان رسید، با بسیاری از اهل نظر در قلمرو ادبیات و شعر و داستان گفت و گو کردیم. راهبرد مجله برگفت و گو با شاعران و نویسندگان فارسی زبان که همچنان در میان ما زندگی می کنند و به تولید فکر و ادبیات می پردازند، استوار بود؛ این رویکرد را همچنان ادامه خواهیم داد.» او در ادامه گفته است: «در فصل نامه به دلیل فرصت و فراغت که برای فراهم کردن مطالب تازه و مفید، وجود دارد. تلاش خواهیم کرد که مطالب پژوهشی ادبی حول شخصیت های تأثیرگذار در زبان و ادب فارسی آماده و آراسته کنیم.» چامه این شماره، در چهار بخش داستان، شعر، گپ و ترجمه انتشار یافته است.

سرپرستی داستان را محمد جواد جزینی و دبیری بخش شعر زمان را ضیاء الدین خالقی به عهده دارد. داستان‌هایی از جلال مظاهری، مریم علی‌اکبری، الهام جوادی فرد، مرجان ظریفی، هیرومی کاواکامی، راحله بهادر، مهدی زارع، علی شادکام در چامه آمده است. در بخش گپ؛ گفت‌وگوهای با پوران کاوه، اکبر اکسیر، ارمغان بهداروند، صمد مهماندوست، دلال عباس انجام شده است. در بخش شعر زمان شعر این شاعران منتشر شده است: حیاتقلی فرخ‌منش، حمیدرضا شکارسری، فریاد شیری، ساغر شفیعی، حسن خدابنده، آرزو نوری، سحر توکلی، پیمان نوری، سودابه مهیجی، افشین شیخ‌زاده، ایوب رستمی، حجت بخشوده. در بخش شعر و ترجمه؛ آثار موسی بیدج، جلال زنگابادی، عباس نادری، پریناز سعیدی، نجوان درویش، محمد الامین الکرخی، آنا هافمن، افسانه حسنیه، لوی حمزه عباس، صادق دارابی، هاینریش تئودور فونتان انتشار یافته است.

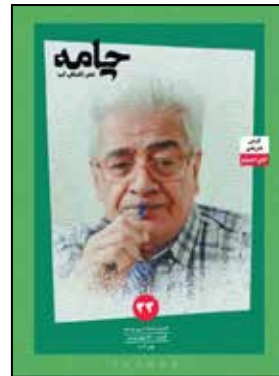

شماره ۳۲

سی و دومین شماره مجله ادبی «چامه»، ویژه زندگی و آثار مسعود خیام، نویسنده و پژوهشگر ادبی، منتشر شد. این شماره از فصلنامه‌ی چامه با شعرها و داستان‌هایی از شاعران و نویسندگان امروز ایران و جهان به تازگی در ۱۶۲ صفحه منتشر شده است.

مسعود خیام از پژوهشگران مطرح در حیطه‌ی شعر معاصر است. به عنوان مثال، او در بخشی از گفت‌وگوی خود درباره‌ی شاملو گفته است: «شاملو بحث‌انگیزترین شاعر معاصر است. آنجا که شاعر است مهم‌ترین اشعار میهنی را سروده. به گمانم بلندترین درخت در جنگل شاعران معاصر است. شعر شاملو بیشترین تاثیر در پیرامونش گذاشت. جنبه‌های غیر شعری او که اکثراً منفی است به تدریج کم‌رنگ شده و فراموش می‌شود، اما شعر او همچنان بر تارک ادبیات معاصر می‌درخشد.» او در ادامه گفته است: «من در کتاب «احمد شاملو چهره دیگر» به مواردی همچون ترجمه‌ها، کتاب کوچه، رسم الخط و مدعای شاملو در ریاضیات پرداخته‌ام که اکثراً منفی است. بله، باورتان نمی‌شود، اما شاملو لابه‌لای مقالاتش، سخنان و تئوری‌های سراپا غلط در مورد ریاضیات منتشر کرده است. هم از این رو است که می‌گویم می‌توان شاملوی غیر شاعر را به کلی کنار گذاشت و فقط در مورد شاملوی شاعر سخن گفت.» چامه این شماره در چهاربخش داستان، شعر، گپ و ترجمه انتشار یافته است. سرپرستی داستان را محمدجواد جزینی و دبیری بخش شعر زمان را ضیاءالدین خالقی به عهده دارد. داستان‌هایی از زکریا تامر (با ترجمهٔ راحله بهادر)، مژده نادری، سیاوش مبرز، فاضله فراهانی، محمدباقر رضایی، و نقد و بررسی خرم سعیدی از آخرین رمان قباد آذرایین در چامه آمده است. در بخش «گپ»، گفت‌وگوهایی با مسعود خیام، محمدعلی سپانلو (از برنامهٔ رادیویی صدای شاعر) و صلاح فائق شاعر مدرن عراقی ساکن فلیپین انجام شده است. ۲۵ شعر از صلاح فائق با برگردان موسی بیدج در پایان مصاحبه منتشر شده است. در بخش شعر زمان، شعر این شاعران منتشر شده است: عبدالحمید ضیایی، کروب رضایی، حسنا محمدزاده، حامد معراجی، سیروس امیری زنگنه، ذوالفقار شریعت، روح‌الله آبسالان، مهشید کاوه، لیلا طیبی (رها)، نیما غلامرضایی، مهری ذبیحی اترگله، جواد نبی‌زاده مقدم. در بخش شعر و ترجمه، اکرم امامی دربارهٔ رفعت العرعری؛ شاعر فلسطینی نوشته است. پل شائول، مژده پاک سرشت، محمدالامین الکرحی، عباس بیضون، محمد القصبی، نشمی مهنا، رشا عمران، هند جوده شعرهای را به قربانیان جنگ غزه تقدیم کرده‌اند. سمیه کشوری دربارهٔ «یون فوسه» برندهٔ نوبل

ادبی سال ۲۰۲۳ یادداشت نوشته است. فرزاد اسدی، شعرهای بسام حجار را از عربی به فارس برگردانده است و پروانه حسنیه شش شعر از آنارها فمین شاعر آلمانی انتشار داده است.

شماره ۳۳

سی و سومین شماره مجله ادبی «چامه» ویژه فیض شریفی؛ شاعر و منتقد ادبی، منتشر شد.

به گزارش هفت برکه، چامه این شماره با مدیریت محمدصادق رحمانیان منتشر و با چند شعر تازه از محمدباقر کلاهی اهری، شاعر برگزیده شعر فجر سال پیش آغاز شده است. گفت‌وگوی اصلی این شماره به فیض شریفی اختصاص دارد. او در بخشی از مصاحبه‌اش با صادق رحمانی چنین گفته است: «روزی در نمایشگاه کتاب شیراز، با منصور اوجی، کتاب «تا نظم هندسی واژه‌ها»ی حقوقی را خریدیم. حقوقی در این کتاب به یکی از شعرهای اوجی اشاره کرده بود و آن را شعری موفق جلوه داده بود. من این کتاب خوب را به دقت خواندم و حدود ۱۰ صفحه، ایرادهايش را برای ایشان نوشتم و فرستادم. استاد حقوقی با من تماس گرفت و خاضعانه گفت. «شما در ادبیات استخوان خرد کرده‌اید، من در چاپ بعدی این نقصه‌ها را برطرف می‌کنم، کاش شما شعر زمان ما را ادامه می‌دادید.» دو گفت‌وگوی دیگر نیز در چامه

این شماره آمده است: گفت‌وگوی علی عظیمی‌نژادان با دکتر نصرالله پورجوادی درباره سرچشمه‌های عرفان در شعر؛ و گپ و گفت «چامه» با خانم النارودیکا ایل‌آ درباره کتاب تازه منتشر شده «خال هندو»، پژوهشی در شعر سبک هندی. این کتاب با مقدمه سیدمهدی طباطبایی، استاد دانشگاه شهید بهشتی، در انتشارات سوره مهر چاپ شده است. در بخش داستان این شماره از «چامه»، دو داستان به نام‌های «نصف روز» و «جواب نه است» از نجیب محفوظ، نویسنده مصری، با ترجمه راحله بهادر آمده است. مجتبی صفوی با داستان «روزی شبیه روزهای دیگر»، رؤیا علاءالدینی با «رنگ‌های نه‌این جهانی» و جلال مظاهری با «مرخصی» تازه‌های داستان کوتاه خود را منتشر کرده‌اند. مسئولیت کارشناسی داستان بر عهده محمدجواد جزینی است. در بخش شعر، محمدرضا روزبه، مسعود میری، اکبر قناعت‌زاده، پیمان نوری، مرتضی آل‌کثیر، حسین خسروی، حسین شنوایی، حسن فرخی، مسعود فرح، مهدی باقری حسنی، کلارا مشهور، گالیا توانگر، هومان مهرآذین، کوثر شیخ نجدی، حنظله ربانی و بهروز کمایی، تازه‌ترین شعرهای خود را به «چامه» سپرده‌اند. چند شعر منتشر نشده از مژده پاک‌سرشت در بخش شعر پایان آمده است. دبیری بخش «شعر زمان» بر عهده ضیاءالدین خالقی است. در بخش ادبیات و ترجمه، آثاری از شاعران و نویسندگان کشورهای دیگر منتشر شده است. موسی بیدج به ترجمه شعرهای فؤاد آل‌عواد و کریم چخیور پرداخته است. شعرهای غازی القصیبی را عباس نادری ترجمه کرده است. اسکندر صالحی با مقاله «تفسیر ابن سینا از فن شعر ارسطو»، سعید یوسف‌نیا با مقاله «بیدل و فروغ؛ سیر مراتب باطنی در شعر و زندگی» میهمان چامه این شماره بوده‌اند. ضیاءالدین خالقی به معرفی دو مجموعه شعر «وادی‌های شور» اثر احمد جلیلی و «از لاهوتی تا فرانو» نوشته کروب رضایی پرداخته است.

شماره ۳۴

سی و چهارمین شماره مجله ادبی «چامه»، ویژه زندگی و آثار محمدرضا عبدالملکیان، شاعر طبیعت‌گرا، منتشر شد. این شماره با شعرها و داستان‌هایی از شاعران و نویسندگان امروز ایران و جهان به تازگی در ۱۶۴ صفحه منتشر شده است. در این شماره، گفت‌وگوی اختصاصی چامه با بلرام شوکلا، رایزن فرهنگی هندوستان در تهران، درباره زبان فارسی و فعالیت‌های ادبی این مرکز نیز چاپ شده است. صادق رحمانی، مدیر و سردبیر مجله ادبی چامه، در بخشی از یادداشت خود در مورد ویژه‌نامه عبدالملکیان نوشته است: «عبدالملکیان در اشعار خود به مسائل و تجربیات روزمره زندگی می‌پردازد و آن‌ها را به شکل هنری بیان می‌کند. این پیوستگی با زندگی روزمره به مخاطب کمک می‌کند تا بیشتر با اشعار او ارتباط برقرار کند. او همچنین در برخی از اشعارش به نقد اجتماعی و سیاسی می‌پردازد. این اشعار با بهره‌گیری از زبان استعاری و کنایی، به بررسی مسائل و مشکلات جامعه می‌پردازند.» محمدرضا عبدالملکیان نیز در گفت‌گو با هستی خاوری گفته است: «جوهر زندگی من با گل و درخت و دریا گره خورده است. بی‌تردید رشته‌ی کشاورزی را هم به خاطر علاقه و عشقم به طبیعت انتخاب کردم تا پیوستگی‌ام همواره با جسم و جان طبیعت برقرار باشد. حتی در زندگی شهرنشینی در منزل، طبیعت همچنان حضور پررنگی دارد و از گل و گیاهان آپارتمانی لذت می‌برم. هر چند که هیچ‌وقت به‌طور کامل شهرنشین نبودم و در طول سال‌ها زندگی شهری، مسافرت‌های بی‌شماری به اقصای نقاط کشور داشته‌ام.» چامه این شماره، در

چهار بخش داستان، شعر، گپ و ترجمه انتشار یافته است. سرپرستی داستان را محمدجواد جزینی و دبیری بخش شعر زمان را ضیاءالدین خالقی به عهده دارد. در بخش شعر زمان، شعر این شاعران منتشر شده است: کریم رجب‌زاده، حنیف خورشیدی، حبیب پیام، فرامرز محمدی‌پور، آرش عندلیب، حسن فرخی، حسین فرخی، احمد قربان‌زاده، شهین راکی، رحیم پاک‌نژاد، کاظم رستمی، تقی جهان‌بخشی، رحیم خادمی و مرضیه آرامش. داستان‌هایی از فرشته نادعلی، فاطمه حیدری مراغه، دانیل کلمان، مهوش غلامی، آگوستومونته‌روسو، راحله بهادر، گلی ترقی و نقدی از مهدی میرآبی بر آثار گلی ترقی در چامه آمده است. در بخش «فصل‌واژه» شعرهایی درباره فصل تابستان از این شاعران آمده است: کاظم سادات شکوری، عباس باقری، نادر پناه‌زاده، بیژن نجدی، حسن اسدی، غلامحسین چهکندی‌نژاد، سیداحمد نادمی، شوکیو تاکاها، شوکی سای‌گین، دانیل سی.کانن، ع.پاشایی، رای زن، شیکی و اوکیه‌اشی. در بخش «گپ»، دو گفت‌وگو با محمدرضا عبدالملکیان انجام شده است. هستی خاوری، تازه‌ترین مصاحبه اختصاصی را برای چامه تدارک دیده است. همچنین مهدی مظفری ساوجی گفت‌وگوی مفصلی را به سرانجام رسانده است. همچنین گفت‌وگوی چامه، درباره زبان فارسی با بلرام شوکلا مدیر موسسه فرهنگی هندوستان در این شماره آمده است.

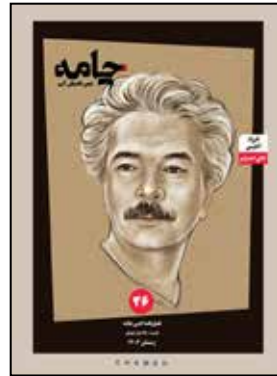

شماره ۳۵

سی و پنجمین شماره مجله ادبی «چامه»، ویژه زندگی و آثار محمدعلی بهمنی منتشر شد. این شاعر و ترانه‌سرای ساکن بندرعباس، نهم شهریور ۱۴۰۳ در گذشت. به گزارش هفت‌برکه، شماره ۳۵ چامه با شعرها و داستان‌هایی از شاعران و نویسندگان امروز ایران و جهان به تازگی در ۱۵۶ صفحه منتشر شده است. صادق رحمانی، مدیر و سردبیر مجله ادبی چامه، در بخشی از یادداشت خود نوشته است: «از آنجا که بخش عمده‌ای از آثار بهمنی به موضوعات عاشقانه اختصاص دارد، برخی از منتقدان او را به عدم پرداختن به مسائل اجتماعی و سیاسی نقد کرده‌اند. آن‌ها معتقدند که شاعری با تأثیرگذاری و شهرت بهمنی باید توجه بیشتری به مشکلات و مسائل جامعه، نظیر عدالت اجتماعی و مسائل فرهنگی، نشان دهد. زبان ساده و روان شعرهای محمدعلی بهمنی باعث محبوبیت او در میان عموم مردم شده است، اما برخی منتقدان معتقدند که سادگی بیش از حد زبان در برخی آثار او باعث می‌شود که عمق معنا و پیچیدگی‌های زبانی که در شعر سنتی فارسی مورد انتظار است، کمتر دیده شود. یکی دیگر از نقدها به محمدعلی بهمنی، تمرکز زیاد بر روی احساسات و عواطف در شعرهای او است. برخی معتقدند که این شیوه ممکن است به شعرها حالتی بیش از حد رمانتیک و احساسی ببخشد که برای همه

خوانندگان جذاب نباشد. به آثار برخی از شاعران توجه و نقدهای علمی و تحلیلی بیشتری شده است.» محمدعلی بهمنی در گفت‌وگو با احمد امیرخلیلی گفته است: «شما می‌پرسید شعر به من چه داده است و چه چیزهایی را گرفته است! می‌گویم شعر به من «بودن» داده است. چرا؟ چون شعر من نه اما شعرهایی هست که انسان دلتنگش می‌شود و می‌خواهد حتی اگر هزار بار خوانده است ده‌ها بار دیگر هم بخواند. چرا این وسوسه در انسان پیش می‌آید؟ البته وسوسه‌ای در کار نیست واقعیت این است که یکی از دو نفر درون شما دلش برای دیگری تنگ شده است. برای این حالت هیچ تعریفی وجود ندارد. من جوان‌تر که بودم هر جا و هر لحظه برای خودم شعر می‌خواندم خودم شنونده خودم بودم. شعر، خودم را با خودم آشنا کرد و خودم را دلتنگ خودم، به من زندگی داد. اما آن بخش دیگر سوال که شعر از من چه گرفته است؟ می‌توانم بگویم هیچ چیزی! یک دلیلش اینکه شعر با ذات شعر وقتی ما را به طرف خود می‌کشاند ما را از خودمان نمی‌گیرد بلکه ما را به علاوه خودمان می‌کند: منهایی در کار نیست.» در بخش ویژه محمدعلی بهمنی، یادداشت‌های این نویسندگان و شاعران به چشم می‌خورد: احمد امیرخلیلی، موسی بیدج، عبدالجبار کاکایی، صابر ساده، اسدالله نوروزی، محمدرضا تقی‌دخت، حامد عسکری، عبدالحسین انصاری، رضا اسماعیلی، ابراهیم حسنلو و حسنا محمدزاده. سه گفت‌وگوی اختصاصی و منتشر نشده چامه، دربارهٔ زندگی و آثار نوش‌آفرین انصاری، سیدیحیی یثربی و غلامحسین ابراهیمی دینانی در این شماره منتشر شده است. چامه این شماره، در چهار بخش داستان، شعر، گپ و ترجمه انتشار یافته است. سرپرستی داستان را محمدجواد جزینی و دبیری بخش شعر زمان را ضیاءالدین خالقی به عهده دارد. در بخش شعر زمان، شعرهایی از این شاعران منتشر شده است: منصور خورشیدی، محمد زندی، حنیف خورشیدی، پیمان نوری، مهشید کاوه، عبدالکریم ایزدپناه، زینب فرجی، خدایار آزادی، سایه هاتفی، سجاد حقیقی و حامد صمیمی. گفت‌وگوی اختصاصی چامه و داستان‌هایی از تونسند واکر، نویسند آمریکایی، با ترجمه راحله بهادر و داستان‌هایی از نویسندگان امروز ایران در این شماره آمده است. محمدجواد جزینی با داستان «سه راه مرگ»،

مریم امیری با داستان «چه کسی آگهی تحریم مرا خواهد خواند»، جلال مظاهری با داستان «آخرین لنج»، فواد التکرلی، نویسندۀ عراقی با داستان «تنور» و ترجمۀ فرزذق اسدی، شاه منصور شاه میرزا، نویسندۀ اهل تاجیکستان با داستان «کشتی کاغذی» در چامه آمده است. در بخش «فصل واژه» شعرهایی درباره فصل پاییز از این شاعران آمده است: یدالله رؤیایی، محمدرضا شفیعی کدکنی، هرمز علی پور، ویدا وکیلی، علی پورحسن، سریا داودی حموله، میثم متاجی، شیرکو بیکس، پیام شمس الدینی، مرتضی امیری اسفندقه، سجاد اسدی و احسان افشاری. در بخش «نقد و بررسی کتاب»، دو نقد انجام شده است: عسکر حکیم، نقد مفصلی را بر تازه ترین مجموعه شعر محمدشریف سعیدی نوشته است؛ همچنین عباس شکری، نگاهی به شعر «روایتِ راوی» حیات قلی فرخ منش انداخته است. در بخش شعر و ترجمه، موسی بیدج، درباره عبد الوهاب البیاتی نوشته است و چند شعر او را با نام ماه شیراز ترجمه کرده است. همچنین صادق دارابی، سه شعر از زاهر الغافری، شاعر عمانی را ترجمه کرده است. گفتنی است که زاهر الغافری شاعر عمانی پس از روزها مبارزه با بیماری در ۶۸ سالگی در سوئد از دنیا رفت. همچنین اکرم امامی گزارش مبسوطی از زندگی و آثار علیرضا طبایی شاعر و ترانه سرا تهیه دیده است که در بخش یاد شاعر منتشر شده است.

شماره ۳۶

سی و ششمین شماره مجله ادبی «چامه»، ویژه زندگی و آثار فرزاد ادیبی، گرافیست و شاعر، با طرحی از خیرالله اصغری منتشر شد. این شماره با یادداشت‌ها، شعرها و داستان‌هایی از شاعران و نویسندگان امروز ایران و جهان به تازگی در ۱۷۸ صفحه منتشر شده است.

صادق رحمانی، مدیر و سردبیر مجله ادبی چامه، در بخشی از گفت‌وگوی خود با «فرزاد ادیبی» نوشته است: «فرزاد ادیبی در طراحی جلد کتاب‌های شعر، سبک‌ها و تکنیک‌های خاصی را به کار می‌برد که به وضوح نشان‌دهنده ذوق هنری و تسلط او بر عناصر طراحی است. جلد‌های او معمولاً دارای ترکیب‌بندی‌های جذاب و استفاده از رنگ‌ها و اشکال منحصر به فرد هستند که می‌توانند احساسات و مضامین شعرها را به خوبی منتقل کنند. ادیبی گاه از تصاویر انتزاعی یا نمادین استفاده می‌کند که به مخاطب اجازه می‌دهد تفسیرهای مختلفی از متن شعر داشته باشد. او معمولاً از رنگ‌های متناسب و هماهنگ استفاده می‌کند که حس و حال شعر را به تصویر می‌کشد. ترکیب‌بندی و چیدمان عناصر بصری در جلد‌های او به گونه‌ای است که چشم را به خود جلب کرده و بیننده را به کشف بیشتر تشویق می‌کند.» در بخش ویژه فرزاد ادیبی، استاد‌های دانشگاه، گرافیست‌ها، دوستان و خانواده او درباره آثار شاعرانه‌اش نوشته‌اند. در این شماره

یادداشت‌های محمد احصایی، محمد حسین حلیمی، محمد شمس لنگرودی، محمد فدوی، یونس شکرخواه، حسین کرمانپور، نظام‌الدین امامی‌فر، باسم‌الرسام، توفیق فکرت اوچار، شادی تاکی، حسن بلخاری قهی، بهادر باقری، مهدی فرهانی، منفرد، شهاب مقربین، حافظ موسوی، حسین ادیبی، ژاله ادیبی، نیلوفر زندیان، احمد رضا خزاعی، صادق رحمانی، کاوه سپندار، صغری غدیری، علی عبداللہی، گروس عبدالملکیان، ضیاء قاسمی، معراج قنبری، مریم میرزابیگی و سوگل خرم منتشر شده است. چامه این شماره در چهار بخش داستان، شعر، گپ و ترجمه انتشار یافته است. سرپرستی داستان را محمد جواد جزینی و دبیری بخش شعر زمان را ضیاء الدین خالقی به عهده دارد. یک گفت‌وگوی اختصاصی و کوتاه، درباره زندگی محمد رضا روزبه، شاعر و استاد دانشگاه در این شماره منتشر شده است. در بخش شعر زمان شعر این شاعران منتشر شده است: ضیاء الدین خالقی، فانوس بهادروند، میثم مهرنیا، سودابه مهیجی، محسن حسین‌خانی، سهیلا سندبانی، مهدی شادخواست، مرضیه رشیدپور «کیمیا»، علی اطمیابی، منصوره زندیه «شاپرک»، ناهید گرداب «یلدا»، سامان ساردویی و مریم علی اکبری تازه‌ترین شعرهای خود را انتشار داده‌اند. گفت‌وگوی اختصاصی چامه و داستان‌ها و شعرهایی از سعاد صباح با ترجمه موسی بیدج، آنجلا کارتر، با ترجمه فاطمه احمدی آذر، دیوید گاردینر با ترجمه سامره عباسی، هان کانگ با ترجمه سمیه کشوری و مانوئل ریباس با ترجمه اکرم امامی در چامه شماره ۳۶ آمده است. در بخش «فصل‌واژه» شعرهایی درباره فصل زمستان از این شاعران آمده است: قاسم آهنین جان، سمیه امینی‌راد، عباس باقری، مهدی حسنی باقری، رضا چایچی، زهره خالقی، ضیاء الدین خالقی، عباس صفاری، محمود تقوی تکیار، محمد رضا ترکی، موسی عصمتی، فروغ فرخزاد و مهدی اخوان ثالث. از نویسندگان ایرانی نیز داستان‌هایی منتشر شده است: آشا غنی‌زاده با داستان ماتیک سرخ، میترا درخشان با داستان دوازده به علاوه یک، اکرم مولاوردی با داستان کانادادرای تگری و نسرین علی محمدی با داستانک آدم‌برفی.

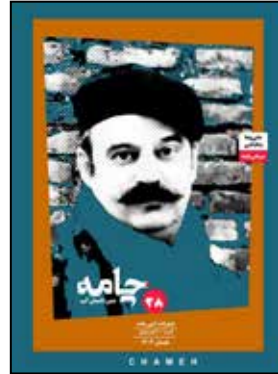

شماره ۳۷

سی و هفتمین شماره مجله ادبی «چامه» ویژه زندگی و آثار فرزانه خجندی، شاعر مردمی تاجیکستان، منتشر شد.

به گزارش هفت برکه، این شماره با یادداشت‌ها، شعرها و داستان‌هایی از شاعران و نویسندگان امروز ایران و جهان به‌تازگی در ۱۷۸ صفحه منتشر شده است. نظام‌الدین زاهدی، سفیر تاجیکستان، در بخشی از یادداشت خود نوشته است: «ادبیات هر ملت بازتاب‌دهنده هویت و فرهنگ آن سرزمین است. تاجیکستان با پیشینه‌ای غنی و پُر بار در ادبیات، گنجینه‌ای از شعر و داستان‌هایی دارد که مرزهای زمان و مکان را درنوریده‌اند. در این شماره ویژه، مجله چامه به معرفی آثار نویسندگان معاصر تاجیک می‌پردازد؛ نویسندگانی که با قلم‌هایشان قصه‌های کهن و نورا درهم می‌آمیزند و جهان‌بینی‌های تازه‌ای را پیش روی مخاطبان فارسی‌زبان قرار می‌دهند؛ شاعرانی با اشعار روح‌پرور و دلنشین که سرود و سروده‌های سرمدی‌اشان پُر است از شور و شغف و احساس که چنگی بر دل می‌زند. اقدام مؤثر و مفید چامه تلاشی ست برای نزدیک‌تر کردن دو فرهنگ غنی تاجیکستان و ایران و فرصتی برای خوانندگان ایرانی، تا با نگاهی نو به ادبیات تاجیک بنگرند. در این میان، شعر، با لطافت و ظرافت خود و داستان، با روایت‌های دلنشینش، پُل‌های محکم میان دل‌ها می‌زند.» در بخش ویژه فرزانه خجندی، استاد‌های

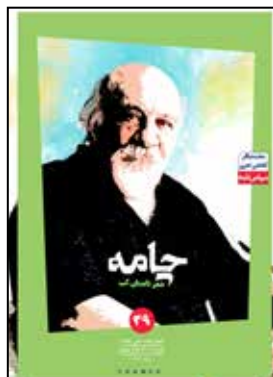
دانشگاه درباره آثار شاعرانه اش نوشته اند. در این شماره یادداشت های مطلوبه میرزایونس، شاه منصور شاه میرزا، سید محمد باقر کمال الدینی، جمعه همرا، دلشاد فرهودزاد و ابراهیم خدایار منتشر شده است. همچنین گفت و گوی سهراب ضیاء با خانم فرزانه خجندی در این بخش، خواندنی است. چامه این شماره در بخش داستان و شعر تاجیکستان، این نام ها را در خود جای داده است: صدرالدین عینی، میرزا تورسون زاده، باقی رحیم زاده، ساتم الغ زاده، مؤمن قناعت، قطبی کرام، لایق شیرعلی، بازار صابر، عبدالحمید صمد، بهمنیار، گلنظر کلدی، گلرخسار صفی آوا و نظام قاسم. در بخش شعر زمان، شعر این شاعران منتشر شده است: خالق گرجی، بهمن ساکی، مزدک پنجه ای، عبدالله سلیمانی، حسن صفدری، میثم ریاحی، صالح بوعدار، مرتضی حیدری آل کثیر، حامد معراجی، علیرضا حکمتی، سمیه امینی راد، فاطمه سادات حسینی شفیق، شهروز کبیری، پیمان گیلانی و رؤیا الفتی. گفت و گوی اختصاصی چامه درباره نقد با صاحب نظران عرصه نقد شعر امروز با حضور اسماعیل امینی، کاظم واعظ زاده و حامد معراجی در چامه شماره ۳۷ آمده است. در بخش «شعر، نقد، ترجمه» صادق دارابی با عقیل عبدالحسین درباره رمان در جهان عرب گفت و گو کرده است. مهدی میرابی، کتاب حادثه جو؛ زندگی پرفراز و نشیب یکی از معروف ترین لات های قدیم تهران را نقد و بررسی کرده است. صادق رحمانی نیز چند شعر و گفت و گو از قاسم حداد (شاعر بحرینی) و اسحاق العجمی (شاعر عمانی) را ترجمه کرده است.

شماره ۳۸

سی و هشتمین شماره مجله ادبی «چامه»، به بهانه‌ی شصت و چهارمین زادروز علی‌رضا پنجه‌یی، شاعر و روزنامه‌نگار، منتشر شد. در این شماره، صادق رحمانی، مدیر چامه، با دیدار با پنجه‌یی در شهر رشت، درباره‌ی شعر و زندگی با او گفت‌وگو کرده است. به گزارش هفت‌برکه، این شماره با یادداشت‌ها، خاطره‌ها و نقدهایی از شاعران و نویسندگان امروز ایران و جهان، به‌تازگی در ۱۷۰ صفحه منتشر شده است. ضیاءالدین خالقی، دبیر این شماره، در بخشی از یادداشت خود درباره‌ی علی‌رضا پنجه‌یی نوشته است: «علی‌رضا پنجه‌ای، به لحاظ سنی از اغلب شاعران مشهور به شاعران دهه‌ی ۷۰ خیلی بزرگتر نیست؛ از بعضی‌هاشان هم کوچک‌تر است؛ اما شاعری است که بیش از همه‌ی مدعیان و گوشه‌نشینان این دهه فعال بوده است؛ چه در عالم شعر و چه در عرصه‌ی مطبوعات و روزنامه‌نگاری. او تمام وقت و عمر و سرمایه‌ی زندگی خود را در این راه گذاشت. مزد مادی او در این راه نیز آنقدر ناچیز بود که کار و تلاش او را در این راه، نه کار بلکه باید در حد ایشار قلمداد کرد.» گفتنی است که آیین رونمایی از سی و هشتمین فصل‌نامه‌ی ادبی چامه، شماره‌ی ۳۸ و ویژه‌ی علی‌رضا پنجه‌یی، شاعر، نظریه‌پرداز و روزنامه‌نگار، با حضور و سخنرانی: مظفر رؤیایی (شاعر، منتقد ادبی و استاد دانشگاه)؛ صادق رحمانی (شاعر و صاحب امتیاز مجله‌ی ادبی چامه)؛ ضیاءالدین خالقی (شاعر، منتقد ادبی و دبیر

این شماره از مجله) و دکتر سینا جهان دیده (شاعر، منتقد ادبی و استاد دانشگاه)، همراه با شنیدن شعرهای تازه و خاطرات ادبی و روزنامه نگاری علی رضا پنجه یی، نهم آرمرداد ۱۴۰۴، ساعت ۱۸ تا ۲۰، رشت، گلزار، بلوار گیلان خیابان ۱۹۲، کافه کتاب هزار و چند شب برگزار خواهد شد. در بخش های دیگر این شماره؛ چند نامه، بریده ی مطبوعات (از نقدهای منتشر شده در سال های پیش)، چند گفت وگو، نقد و معرفی کتاب های شعر علی رضا پنجه یی از این نویسندگان آمده است: اکبر رادی، فرامرز سلیمانی، بیژن نجدی، کامیار عابدی، منوچهر هدایتی خوش کلام، مسعود بیزارگیتی، منصور کوشان، عباس معروفی، الهام مهویزانی، ایرج ضیایی، علی رضا درویشی، علی عبدالرضایی، پژمان هوسمی نژاد، حمید هیربد، کاظم کریمیان، پرویز حسینی، بهزاد عشقی، علی رضا کاویانی، وندیداد امین، محمد مهدی پور، دکتر فیروز فاضلی، لیلی رودپیش زاده، محمدامین برزگر، در بخش پایانی مجله نیز عکس های خاطره انگیز قدیمی از چهره های ادبی، هنری، ورزشی، فرهنگی با علی رضا پنجه یی آمده است. شماره تابستانی مجله ادبی چامه، در بخش ویژه با آثاری از این چهره ها و نام های آشنای ادبی آمده است: دکتر مظفر رویایی، مجید دانش آراسته، شمس لنگرودی، هرمز علی پور، جواد شجاعی فرد، مظاهر شهامت، سینا جهان دیده، رحیم چراغی، کیهان خانجانی، محسن آریاپاد، فرهنگ حسینی نژاد، فرزاد میراحمدی، بهنام ناصری، کوروش جوان روح، علی یاری، علی قنبری، حبیب پیام، رضا روشنی، محمد لوطیج، ارمغان بهداروند، حسن همایون، ساسان رضایی راد، بهاره اله بخش، مسعود فتوحی، شهرام گراوندی، علی آزاد، سحر یحیی پور، دکتر عبدالله سلیمانی، سعیده قرشی، اعظم اسعدی، سهراب رحیمی، محمدرضا مباشر، شهرام خوش نیاز، علی عبداللهی، کورت شارف، نادر معصومی، دکتر محمد علی شیخ الاسلامی (شیوا).

شماره ۳۹

سی و نهمین شماره مجله ادبی «چامه»، به محمدباقر کلاهی اهری، شاعر و نمایشنامه‌نویس، اختصاص دارد. در این شماره، صادق رحمانی، مدیر چامه گفته است که «نگاه کلاهی اهری به شعر، هم به ریشه‌ها متصل است و هم به تحولات امروز حساس. او نه اسیر نوستالژی صرف است و نه شیفته‌ی نوگرایی بی‌پایه. زبان را جان شعر می‌داند و شعر را تلاشی برای ایجاد ارتباط عمیق انسانی. در روزگاری که سرعت و سطحی‌نگری می‌تواند شعر را به «قرصی که با یک لیوان آب می‌خورند» تبدیل کند، حضور شاعرانی چون کلاهی اهری یادآور این نکته است که شعر، پیش از هر چیز، حاصل صبر، تجربه و صداقت با زبان است.»

این شماره که علی آزاد دبیری ویژه‌نامه را به عهده دارد، با یادداشت‌ها، خاطره‌ها و نقدهایی از شاعران و نویسندگان امروز، به تازگی در ۱۶۰ صفحه منتشر شده است. علی آزاد، دبیر این شماره، در بخشی از یادداشت خود درباره‌ی محمدباقر کلاهی اهری نوشته است: «بی‌اغراق محمدباقر کلاهی اهری، مردی جامع‌الاطراف است که در زمینه‌های گوناگون از تاریخ و عرفان گرفته تا مبانی نقاشی، طراحی، سینما، داستان و شعر، ادبیات قدیم و معاصر و... اطلاعات دقیقی دارد. بر اساس همین شناخت، ایشان نمونه‌ای از هنرمندی است که می‌باید الگویی برای زندگی و شاعرانگی شاعران موفق باشد.»

هرمز علی پور، کیوان اصلاح پذیر، مسعود اصغر نژاد بلوچی، بهمن ساکی، هادی منوری، علی رضا آبیژ، علی عبدالهی، بهنود بهادری، جواد کلیدری، سلمان نظافت یزدی، علی رضا سپاهی لایین، علی رضا جهان شاهی، جواد گنجعلی، علی آزاد، رضا عابدین زاده، محبوبه راد، موسی عصمتی، علی رضا کرم زاده، شهناز علی پوری، علی رضا بهرامی، مجتبا نبی زاده و صادق رحمانی درباره آثار و زندگی او یادداشت، نقد و خاطره نوشته اند. در بخش داستان ایرانی و داستان ترجمه نیز آثار این نویسندگان و مترجم ها منتشر شده است: فاطمه حیدری مراغه، فریده سعیدی، شروود اندرسن، فاطمه احمدی آذر، آماندا هلمز، نگار مظفری، مایکل سوانویک، زهرا رزاقیان، بهنام علامی، پولاد پناهی.